

వ త్రి ది న చు వ్ర క టి ర వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 19-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౪౧
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లసామ నంపత్వర శాస్త్రపదమాన బ్రహ్మ ప్రథమ } No 141

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన.
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-రూ 0-10-0
డబ్బా 1-రూ 0-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
ఈ
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లి మి టెడ్., 30-9-29 తేదిన వాటాల జాబితా ముగింపగును.

వాటా 1 కి రూ 100 ధర గలవి అమ్మకమునకు గలవు.
ప్రాస్పెక్టును, దరఖాస్తుపాత్రములు కంపెనీ రిజిస్టర్డు
కార్యాలయమునందు దొరకును.
హిందూదేశ మందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి యే కార్యాలయమునందైనను దొరకును.
ముఖ్యగమనింపు:—ఉత్తరములు కార్యదర్శిచేరనే వ్రాయవలెను.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని,
స్వరాజ్య, జస్టిస్, హిందూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల
మెప్పును బొందినది. కొలది ప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గాకుండ
వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారును తప్పక చదివి తీరవలెను. పలయ
వారు అర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజి స్టాంపులకు బంపుడు.
జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.
88, అక్కరసాపేటపేట, ట్రెస్టి కేసు, మద్రాసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల
విరేచనమును చక్క-గా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథగము
లేదు. 15 తుల డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, లైలా, మొదలగు కాన్సర్వతో
సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును
15 తుల డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
పి. ఏ. అందు కో, యుర్యేదనమాజం, చెరివేపి, నెల్లూరుపల్లె.

ప్ర క ట న

బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక

800 పుటలు.

రూ 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

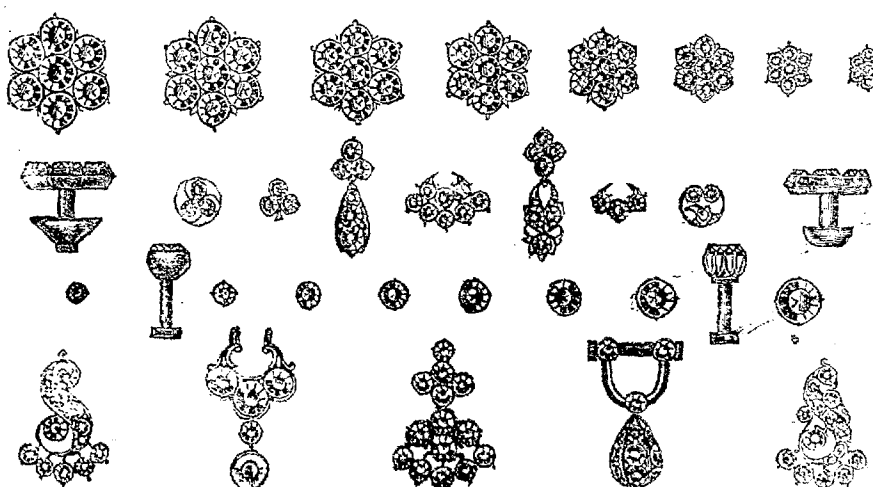
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారికిని విద్యార్థులకు పరీక్షకు
జనువు విద్యార్థులకును నిది సత్వంతోపయోగము. ఈద్వితీయ
ముద్రణము దేశిక విశేషంకములు చేర్చబడియున్నవి.
గ్రంథము కొనుగారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. ఎస్.

అస్థియేటు టీషరు, బొమ్మపానూలు-లు, కొత్తూరు.

సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతిచేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు
కొనదలచినవారికి యిది
మంచి సమయము. మేల
యిన సీమకమలముల నగలు
చౌకధరలకు యిచ్చి మిమ్ము
లను తృప్తి పొందించువారు.
వివరములకు యీ దిగువ విలా
సమునకు వ్రాయును.

ఇండియన్
జువలరిమార్బు
జయలక్ష్మీ బిల్డింగ్సు
బెంగళూరు సిటీ.

మాధవనిదానము-దీపిక

ఆయుర్వేద మాధవనిదానము వైద్యరత్న
స్వర్ణీయ పండిత డి. గోపాలచార్య (ఏ. వి. యస్.)
విరచితము

చెన్నపురిలో ఆయుర్వేద కళాశాలకు ప్రధానాచార్యులుగానుండిన వారును హిందూవిద్యలో అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభ కర్తృత్వ వహించినవారును ఆయుర్వేద ప్రచారమునకు తమ జీవితమునంతయు ధారపోసి పెక్కుమంది ఆయుర్వేద శాస్త్రసారంగతులను శిష్యులను సిద్ధపరచిన వారు నకు శ్రీ గోపాలచార్యులవారాంధ్రులకందరికినిగూడ చిరస్మరణీయులు. వీరే అత్యుత్తమమగు నీవైద్యగ్రంథమును ఆంధ్రమున మాధవ నిదానభూమికయను వ్యాఖ్యానముతోగూడ ప్రకటించి తమ గురువులును శ్రీమైసూరు సంస్థానాస్థాన ఆయుర్వేద వైద్యశేఖరులు నగు ఆయుర్వేద మహాపాద్యాయ అగరం శ్రీ పుట్ట సామికాస్త్రిగారి గ్రంథము గావించిరి.

ఈ గ్రంథము శ్రీమద్రాష్ట్ర మాధవచార్య స్వామిల వారిచే సంస్కృతమున రచింపబడెను. దీనిని కృత్జ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీని భూమిక 12 పేజీలు గలిగియున్నది. విషయానుక్రమణిక 28 పేజీలు. ఇందు తెలుపబడిన రోగములకు సంస్కృతతాంధ్ర ఆంగ్ల నామములు 6 పేజీలు సంస్కృత శ్లోకములను ఆంధ్ర తాత్పర్యమును ఆంధ్రభాషయందు చక్కగా ముద్రింప బడెను. పంచలక్షణ నిదానము 20 పేజీలు, జ్వరనిదానము 82, అతిసార నిదానము 7, గ్రహణి 6, ఆరోగ్యనిదానము 11, అగ్నిమాన్ద్య, అశీర్ణ, వినుచిక, అలసక, విలంబికా నిదానము 7, క్రిమినిదానము 4, పాండురోగ, కామల, పంథ కామల, హలీయకానిదానము 7, రక్తపిత్త నిదానము 4, రాజయత్కృత్ తీగనిదానము 8, కాసనిదానము 5, హిక్మాశ్వాసనిదానము 9, స్వరభేద నిదానము 8, ఆరోగ్యనిదానము 8, ఛర్మనిదానము 5, తృష్ణా నిదానము 5, మూర్ఛా భ్రమనిద్ర-తంద్ర, సన్యాసనిదానము 6, పానాత్మయ, పగమద, పానాశీర్ణ పానవిభ్రమనిదానము-9, దాహ దాహ నిదానము-9, ఉన్మాదనిదానము-10, అపస్మారనిదానము-8, వాతవ్యాధి నిదానము-17, వాతరక్తనిదానము-5, ఉర్ధ్వస్తంభ నిదానము-8, ఆనువాతనిదానము-8, కూల, పరిజాతకూల, అన్నద్రవకూల నిదానము-7, ఉదావర్త-అనాహనిదానము-6, గుల్మనిదానము-6, పౌండ్రోగనిదానము-8, మూత్రకృత్త్రనిదానము-4, మూత్రాపనాతనిదానము-6, అశ్మరీనిదానము-5, ప్రమేహనిదానము-10, మేదోనిదానము-8, ఉదర నిదానము-8, శోధ నిదానము-6, వృద్ధినిదానము-8, గలగణ్డ, గణ్డమూల, అపక, గ్రంధి, అర్బుద నిదానము-9, క్షీణనిదానము-8, విద్రధినిదానము-5, ప్రణాళినిదానము 4 శారీర ప్రణా నిదానము-5, సద్యోప్రణానిదానము-7, భగ్న నిదానము-8, నాడీప్రణానిదానము 8, భగంధర నిదానము 4, ఉపదంశ నిదానము-8, శూకదోష నిదానము-5, కుష్ఠ నిదానము-11, సత్పిత్త ఉదర్గ శోత నిదానము. 2, ఆప్లపిత్త నిదానము 4, విసర్ప నిదానము 6, విస్ఫోటక నిదానము 4, మమూరికా నిదానము 8, తుండ్రోగ నిదానము 17, ముఖరోగ నిదానము 18, కర్ణరోగ నిదానము 7, నాసారోగ నిదానము. 10, నేత్రరోగ నిదానము 84, కిరోరోగ నిదానము 8, అస్పగ్ధర నిదానము 4, యోనివ్యాధి నిదానము 5, యోనికర్ష నిదానము 2, మూధగర్భ నిదానము 4, నూతికారోగ నిదానము 2, స్తనరోగ నిదానము 1, ప్రస్థదుష్టి నిదానము 2, బాలరోగ నిదానము 6, విషనిదానము 14, విషయానుక్రమణిక, అను 70 ప్రకరణములు కలవు. కడపట శుద్ధపత్రిక 8 కలఁగు భూమిక యను విషయానుక్రమణిక యనుపేర్లును గాక 492 పేజీలు, వానితో చేరి 526 పేజీలుగ పెద్ద వైజా గ్రంథము. బైండింగును ముద్రణమును చాల బాగుగా నున్నవి. దీని వెల 5 రూపాయలు. ఈ గ్రంథము చెన్నపురి ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల యజమానులును శ్రీ గోపాలచార్యులవారి కనిష్ఠ సోదరులునగు శ్రీమాన్ డి. దేశికాచార్యులుగారిచే ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల ప్రథమ గ్రంథముగా 1-8-29 వ తేదీని ప్రకటింపబడెను. మధుకోశ, పంజికా, అంతకదర్పణాది వ్యాఖ్యానముల ననుసరించి విపులముగ విశేషార్థములతో నిదానదీపిక యను నాంధ్ర వ్యాఖ్యానము వ్రాయబడెను. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

అడ్రెసు:—“మేనేజరు ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల, 151, గోవిందప్ప నాయకపేటి, మద్రాసు.”

ఆంధ్ర జ్యోతి

సంపాదకులు శ్రీయుతులు విన్నకోట వేంకటరత్న
శర్మ, బుద్ధవరపు పట్టాభిరామయ్యగారు
గాంధీనగరము, కాకినాడ

ఈ నాతనాంధ్రమునపత్రికకు స్వాగతమొసగుచున్నాము. ఇది రెనాలి తాలూకా కతేవరముగోని శ్రీ కైవల్యశ్రీ మము పక్షమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆ ఆశ్రమస్వయంశ్రములును, అందలి యోగన్యాయాను విద్యాప్రవేశాల భవములును, బోధనలు, అభిప్రాయములును, సాంఘికముని, ఆర్థిక, వైతిక, పారిశ్రామిక సహకారాది యితర విషయములనుగూడ నా పత్రికలో ప్రకటింపబడుచుండును. మొదటిసంచిక 1929 ఆగష్టు నెలలో వెలువడినది. ఇందు ఈశ్వరస్తుతి, స్వనిషయము, కైవల్యము, స్వాత్మనిర్మలము, పంజరకరము, ఆరోగ్యము, ఆశేదన, శివహామము, శ్రీమన్నారాయణ నిత్యానందము మున్నగు బ్యాసములు కలవు ఈ కైవల్యశ్రీమమును ప్రస్తుతము శ్రీ ఆర్యకొటి రెడ్డిగారిను, బ్రహ్మచంద బాలయోగిగారు మ పాలించుచున్నారు. యోగిగారిపటమును పోషకులగు అన్నదాసు బా:నయ్య నాయుడుగారి పటమును యీ సంచికలో నున్నవి. సాలుచందా రెండురూపాయలు మాత్రమే.

కెన్యా భారతీయులు

నియోజనమును-సొత్తుచుగూర్చి అందరికిని
సమాన హక్కు యుండవలెను

లండనునగరమునకు వెళ్లిన కెనియా ప్రాచీను లిట్టి ముఖ్య విమరుడులలో నలింపనందులకు ప్రశంసార్థ లగుచున్నారు. అందువలన వారికి న్యాయము జరుగునని కాదు. కెన్యా పాశ్చాత్యులు బ్రిటను ప్రభుత్వమునకు వరతులను విధింప గలుగునంతటి అధికారమును గడించిరి. కావున కెన్యా భారతీయులు సాత్విక నిరోధమునకు గడంగుటయో లేక భారతదేశమునందున్న మనము అధికారమును ప్రకటించుటయో జరిగినచేగాని న్యాయము కలుగదు. అదటి వన దేశీయులు సాత్విక నిరోధమునకు గడంగుటయను మనము అధికారమును ప్రకటించుటయను జరిగినను మానినను, సమాన హక్కుల సిద్ధాంతమును మనంతట మనము నదలుకొనగూడదు. ఎన్నికలలో ఒట్లనిచ్చు హక్కును సొత్తును గూర్చిన హక్కును అన్ని జాతులకును సమానముగానే యుండవలెను. (మో. క. గాంధీ. - ఎంగు యిండియా 12-9-29.)

ఉత్కృష్టమైన విలువ

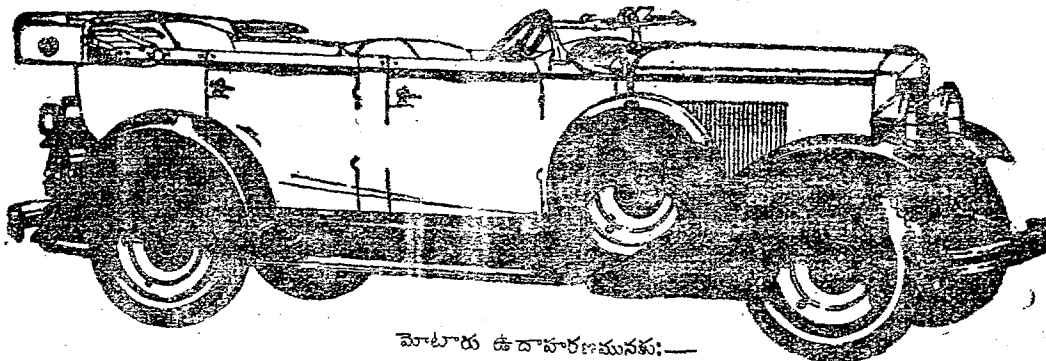
నూతన 612 నందుగలదు

నూతన గ్రహమ్-పేజ్ మాడెలు 612 దీని చుందున్న ఉత్కృష్టమైన విలువను బయలుపరచు లుచేతనే వాటిని గొనుచున్నట్లు వీటి స్వంతదారులు మాన రక్షణతో తెలుపుచున్నారు. ఈ కారును పరిశీలించుటకును, మీరు స్వంతముగా సరిపోల్చి చూచుటకును, ఒకసారి ప్రయాణ మొనర్చి అనుభవించుటకును, మేము మిమ్ములను బాంబేలోనరచుచున్నాము.

Joseph E. Graham
Director of Graham
Taylor Automobiles

గ్రహమ్-పేజ్లో రోడ్ డ్స్టర్ కాలియె లెట్టు, హువ్-సాఫ్ట్ పీటర్స్, మాదిరిలు 5 ఛాసిస్లుగల 8, 8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ డేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి.

మోటారు ఉదాహరణమునకు:—

7. ప్రత్యేక గొప్పబ్రాంజు పెనుకటిమార్చి, వీలులేని ముఖ్యచేరింగుల ఆధారముచేగల 2 1/2" సరితూగునట్టి క్రాంక్ షాఫ్టు, సిలండరుబోరువరకు వ్యాపించిన ఎప్పుడును యంత్ర సహాయముచే చల్లగా నండుటకై చేయబడిన నీళ్ల జాకెట్టు, యవి పూర్తిగా నాలుగవీట్లచే చుట్టుబడినవి; సరదవీలుగల నిశ్శబ్దమైన చెయిన్ ట్రైమింగు; దృఢముగా ముందుకు నడిపించు గాసా సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— వ్రాడన్ బర్ల్ అందు కంచెనీ.

2/11, మాంటూకోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—బెంగుళూరు, ఉడకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్స్, విశాఖపట్టణం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యార్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్స్, బళ్లారి.
వెస్టుకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరువనంతపురం.

1718

GRAHAM-PAIGE

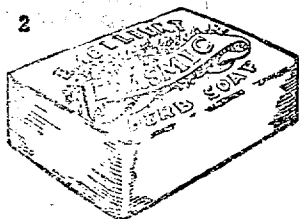
ఈనబ్బును వాడకున్నచో నహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని విత్తమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యముగకు ముద్దు లొలుకు మొగమే మాఖ్యులతీతము.

Let ఈ ఐర్లీయను ప్రకాశమును మృదుత్వమును కల్గిన ఐర్లీయను కలిపించును. అతినివార

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగులను మృదువుచుటయేగాక చర్మములోని తీక్ష్ణములను వృద్ధినిగూడ కలిగించును. సహజముగ యవ్వని బొటములను పొందునది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను నుండరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

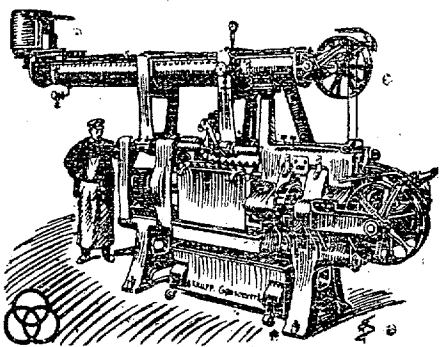

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

కుప్ప ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతటలోను గొప్పది యగు కుప్ప ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండనదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని చేయు 600 యక్సు కుప్ప యి 500 కుప్ప యి కుప్ప వెల్లరు ఆయిల్ యక్సు వి. గి. నుక యి యక్సు వెల్లరు అనమాన మైన నది చెప్పకనే తెలియుచున్నది.

శల్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లు, గొప్పచల్ క్రోముట్టిలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిళి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్నిసానెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్లు పనికిరావు. పైరుపాట్లు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిటరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్లు, బెజవాడ

ఊరికే కూర్చుండుట మంచిదా? ఒక అణాడబ్బులైన సంపాదించుట మంచిదా?

ఖద్దరు నాడేసింపెడువారికి సమాధానము

“నూలుబడుకువారికి మాలి చాల తక్కువగా నిచ్చెదరని కొందఱు యే.సింపించుదురు.” “నూలుబడుకుటులన అదనముగా వచ్చెను అదాయ మొక అదాయమా? అని పెదవివిరుచుట కడుగులభేమే. ప్రజలకందరికిని గూడ అదాయము పొచ్చువరే ననియె మన మందరమునుగూడ కోరుచున్నాము గాని దానిని నెరవేర్చగలుగుటెట్లు? నూలుబడుకుచున్నవారిని నిరుత్సాహ పరుచుటలనను యెన్నడో మన దేశమునందంతయును శాస్త్రీ యపద్ధతలవైని యంత్రముల సహాయమున వ్యవసాయము జరుగునని కొను పెద్దపెద్ద భూస్వాములు మాత్రమే యుందురని యును చిన్నభూస్వాము లందరును తొలగిపోయెద రనియు అప్పుడు దేశీయుల కందరికిని అధికమగుననియును గొంతెనుకోరి కలను కోరుచుండుటవలనను యెట్టిలాభమును కలుగదు. ప్రస్తుతస్థితిలో దేశమున కంతటికిని పనికివచ్చునట్టి గృహపరిశ్రమ నూలుబడుకుట తప్ప మరేదియు లేదని మేము తెలుపుచున్నాము. అదాయము తక్కువయే గానచ్చును గాని అది తప్పక వెంటనే లభించును. గ్రామములలో నివసించువారు యిండ్లను వాకిళ్లను వదిలి నగరములకు పొసవివరము లేదు. ఇట్టి ఆక్షేపణలను చేయుటతోనే తనివి నొందక జనసామాన్యమున కంతటికిని నూలుబడుకుటలన వచ్చెను రాబడికంటె హెచ్చురాబడిని కలిగింపగల అనుబంధపరిశ్రమ నెవరైన కనిపెట్టి దానిని వాడుకలోనికి తేగలిగినచో నూలుబడుకుటను మానికేయవచ్చును.” అని వేదాంతగ్రాముని శ్రీయంత సర్దారు వల్లభాయీపటేలు గారి ఆన్యోన్యత్రీంప జరిగిన ౨భాగ శ్రీయుతి సి. రాజగోపాలాచారిగారు నుడివిరి.

నిర్మాణకరమున సలహాచెప్పునండ కేవలనిర్మాణకరమును విమర్శనమాత్రమే చేయుటవలన మానవప్రయత్నమునకు నిరుత్సాహము కలుగును. సోమరితనమును మరణాంధకారమును పారదోలి పరిశ్రమశక్తిని కలుగజేయుటకు ఖద్దరు బాగుగాపనికి వచ్చును. దీనివలన అగనముగా వచ్చెడు అదాయము కొద్దియే యైనను యేదో కొంత చేతిలో పడుచునేయుండును. గుడ్డిగవ్వ యైన లభించెను దారిలేకుండ ఊరక మీనమేషములు లెక్కించుచు పుక్కిటిపురాణములతో కాలముబుచ్చుటకంటె కొద్ది మొత్తమునైన సంపాదించుట మేలుకాదా? మనదేశమునందున్న గిరి కొట్లనుండియును అదనముగా పనిచేసిన గోజుకు ఒకరూపాయివంతున గడింపవలెననియే మన మందరమునుగూడ కోరెదము. అట్టి మంచికాలము త్వరగా కలుగునుగాకయని మన మందరమును భగవంతుని ప్రార్థించుచు అందులకు ప్రయత్నింపదగును. కాని అటుల గోజుకు రూపాయినిగడించుటకు తగిన పరిశ్రమ లభించువరకు గోజుకు అదనముగ ఒక అణాయైనను వచ్చుటకు కారణ మగుచున్న ఖద్దరు నెవ్వరును నిరసింపరాదు. ఒకస్త్రీకిగాని ఒక పురుషునికిగాని అధికమును ఆదాయము మరియొక పరిశ్రమలన లభింప నున్నపుడు గూడ దానిని మానికేసి నూలు సేవకే మేనుచ్చెడు అణాడబ్బులతోనే తృప్తికొందరాదని మేము చెప్పెదమనియే అనుచునినిను అటుల మామూలులు విని అధికమును నాదాయము లనుకొనుకొనినా రెవ్వరును వింతపాట కట్టియును గాన దీనిని గూర్చి యెవ్వరును భయపడనవలయులేదు. అటు మేమెవ్వరిని యెన్నడును నిర్బంధింపము. చేయుట కివలయును దొరకనివారును సోమరితనము బలపింపవారును ఊరికేకూర్చుండుటకు బదులుగా నూలుబడుకుటవలన కేతనీవచేయుటయును కొద్దిగా వైన సంపాదించుటయును గూడ జరుగనను నాజ్ఞేశముతోనే గూర్చి మేము పూనుకొంటిమి.

(మో. క. గాంధీ-వింసయాంకియ 12-9-29)

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. “Yogic Physical Culture”

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/3/-

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE,
P O Kengeri, Bangalore.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు

పండిత జవహర్లాలు నైఘాగారి
అధ్యక్షతను సమ వేళమగుట

విట్టికమిషన్ నామకరింపవలయు నని
అర్జానింపబడుట

కాన్పురు, సెప్టెంబరు 16:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శ్రేణు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రథమ సమావేశము 14 వ తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు జవహర్లాలు నైఘాగారి అధ్యక్షతను ప్రారంభమయ్యెను. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగినపిమ్మట పండిత జవహర్లాలు నైఘాగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు పవన సింఛిరి: మీరు ఈ సమావేశము అధ్యక్షతవహించ నన్న కోరిక మీలో ఎవరినైనను అధ్యక్షునిగా నియమించుటకు ఉచితముగ నుండెడిది. కార్మికులు తమ ఉద్దేశములను కొనసాగించుకొనుటకు సమ్మే బలవంతమగు సాధనముగాని దానిని దుర్వినియోగ మొనర్చునాడదు. చక్కని నిర్మాణమునేర్పరచుకొని పట్టుదులతో పనిచేయగలిగినప్పుడే సమ్మేకట్టవలెను. విట్టికమిషనును గురించి రెండుమాటలు చెప్పవలెను. కార్మికుల దృష్టివాక్యంబులను వారిపట్టుదులను భంగపరచుటకును ప్రభుత్వమువారు విట్టికమిషనును నియమించినారు. ఇట్టికమిషనుల పట్ల దేశమున కేవిధమున లాభము నుండదు. కావున ఈకమిషనును కార్మికులు బహిష్కరింపవలయునని కోరుచున్నాను.

15 వ తేది ఉదయము మరల సభ సమావేశమయ్యెను. కాంగ్రెసు నిర్మాణమునకు సంబంధించిన తీర్మానములు కొన్ని ఆమోదించబడెను. భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు కార్మికులకు తమ ప్రాతినిధ్య ముండవలయుననియు కార్మికులకు తమ జీవితసౌకర్యములను కలుగజేయు ఆదాయము నేర్పరువలయుననియు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికోద్యమమును ఆదుటపై ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న నిరోధవిధానమును ఖండించుచు, మరియొకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికులపనికాలము వారమునకు 44 గంటల బండ్లవలయుననియు నెల వులందుకూడ కార్మికులకు జీతములనివ్వవలయుననియు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికనాయకులపై ప్రభుత్వమువారు కేసు తెచ్చినందున విట్టికమిషను కార్మికులు బహిష్కరింపవలయునని ఒకతీర్మానము ముపాదించబడెను. పండిత రాజారావు కాప్రిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారిపై ఆవమానముల కలుగజేసినను కాంగ్రెసువారు కాననభలను వదలక కార్మికులు విట్టికమిషనును బహిష్కరింపవలయునని కోరుట న్యాయముగ జేదనిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి కార్మికుల స్థితిని పరిశీలించి నివేదిక తయారుచేయుట కొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

రావోపు సంవత్సరము సభను జరుప జాన్ని సగరవాసులు ఆహ్వానించిరి. ఈ ఆహ్వానము అంగీకరింపబడెను.

(ప్రీ ప్రెస్)

ఇంకను మలేరియా భయమా? లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!
క్షయము ముంగనేల? క్రొత్త రోగాలపాలు కానేల? క్షయ కలియని మందు, అసమానమైనందు. ఆపాయము లేనిచుండు అమోఘమైనందు. అమృత తుల్యమైనందు. అనేక మంది రాజనైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు. చలిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖమున నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క మాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిచూడుడు! 10 మాత్రలు రూ. 1-0-0. 50 మాత్రలు రూ. 4-0-0

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనను ఆయురు నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ మిచ్చును. శిశువులకూ గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రూ. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

ప్రశ్న

ఎక్కువైన గురించిన రీ ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు భాజ్జి-0-0; ప్ర ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల మును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిష నిలయం, కిరుత్తజి

లాటి కట్టలకుకూడ లైసెన్సులు ఉండవలెను

బొంబాయి కొట్లాటల విచారణసంఘమువారి రిపోర్టు బొంబాయి, సెప్టెంబరు 14:—బొంబాయి కొట్లాటల గూర్చి విచారణచేయుటకై పెన్సివలుగారి అధ్యక్షతను నియమింపబడియుండిన విచారణసంఘమువారు తమ నివేదికను ప్రచురించిరి. ఆ నివేదికలో యీ క్రిందిసలహాల నొసంగిరి:—

గవర్నమెంటువారి రిట్టి కొట్లాటలు జరుగకుండ తీవ్ర చర్యలను జరుపవలెను. బొంబాయికి బయటనుండిచ్చి ప్రత్యేకించి అల్లరులను చేయుటయే తమ ఉద్దేశముగా కలవారిని పట్టుకొని పోలీసుస్టేషనులో బంధించియుంచవలెను.

కమ్యూనిస్టుల ప్రబోధములపై అల్లరులకు మరింత ప్రోద్బలము కలుగుచున్నది.

కాబూలువాండ్లు పనివాండ్లకు విపరీతపునష్టాలకై అప్పుల నిచ్చి పనివాండ్లను పీడించుటపై అల్లరులు కొట్లాటలు జరుగుచున్నవి గనుక యీ రీతిగా వారు నష్టవాదపాఠముచేయుటను గూర్చి విధినిషేధముల నేర్పరచుటకై బ్యాంకింగు విచారణ సంఘమువారు నిర్ణయములు చేయవలయును.

ఇంగ్లాండుదేశమునందు అమలులోనున్న న్యాయనిబంధనలప్రకారముగా బొంబాయికి ఎగువప్రాంతములలో నివసించెడి దుండగీడులను ప్రాంతనేరస్థులను పట్టి యుంచుటకై కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

అల్లరులు కొట్లాటలు జరుగు దినములలో పోలీసువారికి సహాయభూతముగా నుండుటకై స్పెషలు పోలీసు దళమును పౌర ప్రముఖులలోనుండి సిద్ధ పరచవలయును.

బొంబాయి నగరములోని పోలీసు సిబ్బంది ఇప్పుడున్నది చాలదు గనుక 500 మందిని హెచ్చుగా నియమించవలెను.

వార్తా పత్రికలును, కరపత్రములును పుస్తకములును ప్రజలను ద్రోసింపబడుటగాని ప్రజలలో అంతఃకలహములను పురికొల్పుటగాని ప్రకటింపబడినయెడల ఇండియను పీనలుకోడ్డు 153 ఎ 295 ఎ సెక్షనులను అమలుపఱచి అట్టి ప్రకటనలకు శిక్ష విధించవలెను.

బజారులలోని దుకాణములకు రాత్రి వేళలందు పహరాయిచ్చుటకు పోలీసువారిని ఏర్పాటు చేయుటకన్న ఆ పీఠులలోనిదుకాణదారులు కలిసి కొందరు బంబ్రాకులను జీతములిచ్చి గస్తీ తిరుగుటకై నియమించుకొనునట్లుగా ప్రోత్సహించవలెను.

కత్తి, కర్రలును, లాటీలును లైసెన్సు పొందనివారు ఉపయోగించ రాదని విధింపవలెను.

పతాములు కొందరు హెడ్లెనులను ఎన్నుకొని బజారులకు కాపలా యుంచవలెను. అట్టి హెడ్లెనులను పోలీసు కమిషనరు ఆమోదించవలెను.

అల్లరులు కొట్లాటలు నగరములో ప్రబలియున్నప్పుడు వార్తా పత్రికలందు పెద్దపెద్ద అక్షరములతో శీర్షికలతో ప్రకటనలు చేయుటగాని లేనిపోని రోమావేశకర వచనములను ప్రకటించుటగాని నిషేధింప వలెను.

హిందువులు మహమ్మదీయులు పరస్పరము కలహించుట యావద్భారత దేశమందును జరుగుచున్నది. కాబట్టి ఈహిందూమహమ్మదీయ విరోధము బొంబాయి నగరమునకు ప్రత్యేకముగా సంబంధించిన విషయము కాదు. ఇగుపక్షముల వారును తమ హృదయస్థలై మమ్యులులను వదలి నిష్కళంకముగా వర్తించవలెను. (అ. ప్రె.)

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములున్నాయి తర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాజుల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చి లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.

“భిషగ్వర” గారిచే స్థాపింపబడినది

చంద్రబిందు

బోదకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈమందును అనేకరోగములకు వాడి అమోఘముగ పనిచేయుటచేత అనేకయోగ్యతా పత్రముల బడసియున్నది. రోగవివరములు పూర్తిగ ముందు వ్రాయవలెను.

బధిరబిందు

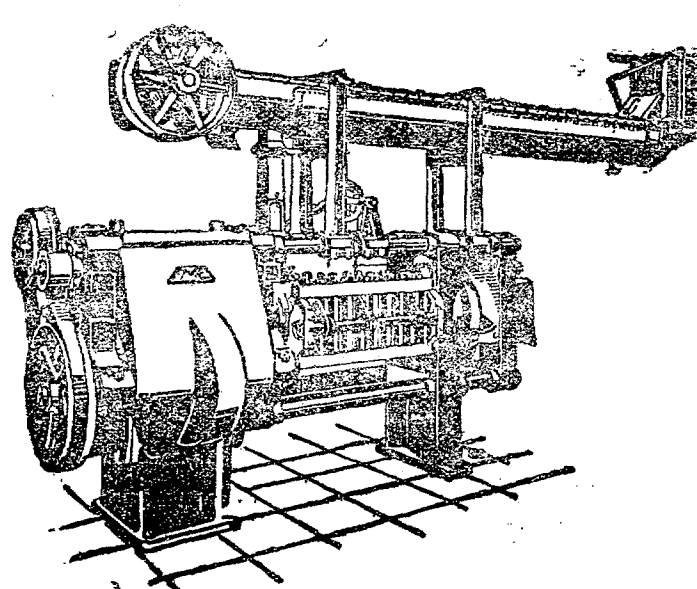
చెవుడుగలవారికి చెవుడును పోగొట్టి చెవిలో హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తడిగిమే తచ్చాంతి నిచ్చును. ముందురోగవివరములు వ్రాయవలెను.

షరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగ నుంచబడును. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. పలయువారు:— మేనేజరు

ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చి లేబరేటరీ.

ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

చ ము టు తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్స్ వెల్లరులు, ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చములు పంపులు. పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు మధుర **VOLKART BROS ENGINEERS** బెంగుళూరు బెజవాడ

ఆర్మీనియన్ వీధి. మద్రాసు.

గ్రంథస్వీకారము

పంచమహాపాతక నిషేధము

గ్రంథకర్త: జనపనీని సూర్యనారాయణ రాజు గారు, భట్లమగటూరు, పెనుమంట్ర పోస్టు, పశ్చిమగోదావరి. పద్యగ్రంథము. డిమ్మిపైజ ౨౪౦ పుటలు. వెల ౧౫ అ.

మాయోపాయమారణము

ప్రథమభాగము. బ్రహ్మనంద నాగభూషణం గారు. 'కాసరసేని సుహృదావు చోదరిగారు, బోర్డు బాలికా పాఠశాల చెడేమాట్టరు, క్రాప, కొల్లూరు పోస్టు, గుంటూరు జిల్లా' అను విలాసమున ప్రతులు లభించును. క్రాసుపైజ ౩౫ పుటలు. వెల ౪ అ.

సీతారాముల పాటలు

గ్రంథకర్త: గుడిపూడి ఇందులతీదేవి గారు. 'గుడిపూడి రామరావు గారు, గాంధీనగరు, బెజవాడ' అను విలాసమున ప్రతులు లభించును. డిమ్మిపైజ ౭౨ పుటలు. వెల ౮ అ.

స్వప్న సందర్శనము

గ్రంథకర్త: శ్రీ రాజా వత్సవాయ వేంకట సీలాద్రిరాజుగారు, తుని. పద్యములు. చిన్నపైజ ౧౬ పుటలు. వెల ౨ అ.

సంతాన నిరోధము

గ్రంథకర్త: జయసుమిల్లి సాంబశివరావుగారు, బి. ఏ. ౩౩, అక్కరసాపేట పిథి, ట్రిప్లికేను, మదరాసు. క్రాసుపైజ ౫౨ పుటలు. వెల ౮ అ. సంతాన నిరోధ వాద ఖండనము.

బక్కారు యుద్ధము

గ్రంథకర్త: మొసలికంటి సంకీర్ణరావు గారు, విశాఖపట్టణము. క్రాసుపైజ ౭౩ పుటలు. వెల ౧౦ అ. ఇది ఆంధ్రసంశీలినీ గ్రంథమాల ౫-వ కుసుము. ఇది యొక చారిత్రకగ్రంథము. ఇందు 'ప్లాసీ' యుద్ధము మొదలు 'బక్కారు' యుద్ధమువరకు జరిగినవిషయము లన్నియు సమగ్రముగ వర్ణింపబడియున్నవి. ప్లాసీ యుద్ధము మూలమున ఆంగ్లేయులకు రాజ్యసంపద లభించెను; బక్కారు యుద్ధముమూలమున అది వారికి న్నిరస డెను. అందుచే నిది ఆంగ్లేయులు బంగాళాదేశమును జయించిన కథయొక్క సమగ్రవర్ణనము. ఇందు కర్త సత్యము నేమాత్రము తప్పలేదు. ఆంగ్ల రచయితల వాక్యముల నందందు సూచించిరి.

ఆగ్నేయాశుగములు

11-5-21, 6-7-21 తేదీల 'యంగ్ ఇండియా' పత్రికలలోని పోల్ రిచర్డుగారి Arrows of Fire, The Barbarians, The Vanquished అను ఇంగ్లీషువాక్యరత్నములకు కూచి నరసింహముగారి తెలుగు పద్యములు. జేబులో నిమిష చిన్నపైజ ౧౩ పుటలు.

యస్. యస్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్, వ్యాసకుటీరము, మేలుపాక (విశాఖపట్నం జిల్లా)కు ౬-౧-౬ తపాల బిళ్లలు పంపినచో ప్రతి లభింపగలదు.

ఆంధ్రమహాపురుషుల జీవితములు-౧.

ఉచితము

"వ్యాసకుటీరము," మేలుపాక (విశాఖపట్నం జిల్లా). నూరుమంది "భారతి" పత్రికాపాఠకమహాశయములకు పై శీర్షికగల ప్రచురణము ఉచితముగ పంపబడును. కుతూహలముగల చదువరులు అక్టోబరుమాసములో గాబక అజా పోస్టు బిళ్ల నంపుచు, చిరునామా స్పష్టముగ డెలివరే సగును. ఒకొక్కరికి ఒక ప్రతికంటే నెక్కువ పంపను పిలు లేదు. ఈ ద్వితీయముద్రణ ప్రతులు (ఒకచిత్రపటముతో) కొద్దిగనే మిగిలియుండుటచే నభ్యర్థులుత్వరపడ నగును. వలయునారు కార్యవర్గ పేర వ్రాయవలెను.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ ఔలంకొండ రామారాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిలసిత శాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము) అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము.

ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

తృతీయపట్కము అచ్చుగున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు.

శా పితము 1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

స్వామయమైన ధర

వికసించి చిట్ దాన్ అందు సన్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మాధవరం వార్తలు

ది 7-9-29 తేదీ శనివారంనాడు గణపతి పండుగదిన మన బ్రహ్మసమాజ భవనమున మహాకవి ఆదిపూడి సోమనాథ రావుగారి ఆధిపత్యమున ఈశ్వర ప్రార్థనల గావించిరి. ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు సృష్టియందు ఈశ్వర దర్శనమునుగూర్చి సభికుల కరుకపరచిరి.

తదనంతరము మధ్యాహ్నం 2 రెండు గంటలకు మాధవరం సహకార పరపతిసంఘముయొక్క 11 వ వార్షిక మహాజనసభ మ.రా.శ్రీ. వెంపతి జానకీరామయ్య అనే అనంతరేయినం గారి ఆధిపత్యమున అత్యంతోత్సాహముతో జరిగెను. సంఘము నకు నూతన పంచాయితీ యెన్నికలు, బైలా మార్పులు, యూనియనుకు, బ్యాంకుకు ప్రతినిధుల యెన్నికలు జరుపబడినవి. యువకులును కాన్వోల్యూషనులును నకు మ.రా.శ్రీ. చిట్టాల రామకృష్ణమూర్తిగారు సంఘమున కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి.

సహకార కార్యక్రమము ముగింపబడిన యనంతరము, కారదాగారి బిల్లు నభినందించుటకై పాఠసభ జరిగెను. సభలో యీ క్రింది తీర్మానము శ్రీయుత సోమలంక శేషయ్యగారివల్ల తేబడి సభవారిచే యేకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

"డిప్టీ కాసన నిర్మాణ నట్టసభ" రాయబహుమాన్ పారవిలాస కారదాగారు బాల్యవివాహముల నరీక్షింపజేసే ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును ఆమోదించుచు ఉపసంఘమువారిచే 14 సంవత్సరములు బాలికమును, 18 సంవత్సరములు బాలనకును లోపున వివాహము జరిగించిన తల్లిదండ్రులను శిక్షించునట్లు నూననను సంపూర్ణముగా నామోదించుచు, బిల్లు చేయగూడదనిన్ని సుతమునకు విరుద్ధమనిన్ని రాజ ప్రతినిధిగా నగ్గకు రాయబారము వెదవిన పూర్వాచారపరాయణులు ప్రజల ప్రతినిధులు గారనిన్ని తెలుపుచూ బిల్లును త్వరలో కాసనము గావించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని మాధవరపు పార్టులు వేడుచున్నారు.

సాయంకాలము మహాకవి ఆదిపూడి సోమనాథరావు గారు సావిత్రి సత్యవంతుల హాకీఫను సభ్యుల యుల్లము లానం దాల్చి నోలలాడునట్లు వినిపించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరపట్టణము

పల్లెటిప్రజల యిబ్బందులు

పల్లెటి గ్రామాదులనుంచి పట్టణములకు ప్రజలు అనేక పనులపై వెళ్లుచుందురు. వెళ్లేవా రందరికి బంధువులు, స్నేహితులు వుండుట కష్టము. సతములలో అందరికి బసలుదొరకవు. వంటపూటిల్లలోనా భోజనముచేయడానికే సలహావుండదు. అందువల్ల బసలకు యిబ్బందియే. యీకారణముల ననుసరించి వెళ్ళినవారు ఏదో ఒకచోట ఏ అరుగులవిడనో వుండుటకలదు. ఉదయ సాయంకాలములయందు కాలకృత్యములను తీర్చుకొనుటకు బహిరంగ ప్రదేశములన్న చోటకు వెళ్లుచుందురు. అట్టిచోట్లకు పోయినవారిలో కొందరిని పోలీసులు ఎక్కువఅని తోచి నవెంటనే న్యూ సెన్సు కేసుక్రింద పట్టుకొనుటకలదు. ఆలాపట్టు బడిక్రియకు కోట్లకుంటయూ కోట్లకొక్క తప్పిపోవుచుండుటయు కలదు. అట్టి బహిరంగస్థలములలోనా న్యూ సెన్సుచేయ కూడదని బోర్డులు తెలుగునవ్రాసివై నను వేయరు. యీరీతి యిబ్బందివల్ల పడేభాధ అపారము. యిది పోవుటకు గాను తెగిన ఏర్పాట్లు వెంటనే మ్యూనిసిపాలిటీవారు చేయవలసి యున్నది. యిందునుగూర్చి పట్టణవాసులు పల్లెటివాసుల ఎడల సానుభూతిని జూపుటకై యీ విషయమై తగిన శ్రద్ధను తీసుకో కోరిక.

(పల్లెటూరివాసి.)

ధాన్యముల ధరలు

(19-9-1929)

మంచినీయ్యము

రంగూను "స్పెషలు"	బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
రంగూను "స్పెషల్ మిల్స్"	164 పానులు	
బెజవాడ "డిప్టీ" (పాతవి)	"	15 8 9

ఉప్పదుబియ్యము

ఉప్పదుబియ్యము	164 పానులు మిషన్	12 6 9
---------------	------------------	--------

బియ్యము నూక

రంగూన్	ఏ 1	200	"	15 4 9
"	ఏ 2	"	"	14 0 9
"	ఏ 3	"	"	13 0 9
"	బి 1	"	"	14 12 9
"	బి 2	"	"	13 8 9
"	బి 3	"	"	12 8 9
"	సి 1	"	"	13 12 9
"	సి 2	"	"	11 12 9
"	సి 3	"	"	11 0 9
సింగపూరు	ఏ 1	240	"	
సైగోత్	కెం 1	216	"	15 12 0
"	కె 1, 2 కలిపి	"	"	15 4 9
బజారురకము	210	10 0 9		17 0 9

గోధుమలు

కందువా	205	"	17 0 9
--------	-----	---	--------

నువ్వులు

వారంగల్	156	"	20 0 0
దవనగిరి	"	"	18 8 0

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	174	"	18 8 9
బటాణి గింజలు	205	"	16 8 9
"	164	"	13 8 9
ఎత్తు బీన్సు	195	"	13 6 9
సాడుగు బీన్సు	205	"	
కందులు (రంగూను)	195	"	
" (మల్)	164	"	
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు)	205	"	21 8 0
" (హైదరాబాదు)	"	"	26 0 9
" (కాన్పూరు)	"	"	19 8 9
" (కేసరి)	"	"	15 8 0

మినుములు (రంగూన్)	218	"	
" (రాజనంగ)	225	"	18 0 0
" (బందరు)	225	"	17 12 9
" (చిత్తూరు)	"	"	
" (కాకినాడ)	67 పడులు		

పెసలు (రంగూన్)	195 పానులు	15 8 9
" (సింగపూరు)	200	" 14 12 9
" (హిందూస్థాన్)	205	" 15 4 0

కేసలు (రంగూన్)	205	"	15 0 0
" (కరాచి)	205	"	9 12 9
" (హిందూస్థాన్)	200	"	10 0 9

భార్య భర్తపై దావాచేయుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 17:—నేడు మద్రాసు హైకోర్టునందు కోమలాంగి యమనామె తన భర్తపై దాచిన వ్యాజ్యమును విచారించి న్యాయమూర్తి కృష్ణపాండలెగారు తీర్పుచెప్పిరి. కేసుస్వతంత్ర మిక్రింది విధమున నున్నది. కోమలాంగి అనునామె మాంగడు గోపాలచెట్టిగారి భార్య. ఈమె ఇంకను మైనరు. గోపాలచెట్టిగారు రెండవవివాహమును గావించుకొనుట కటేసెల నుద్దేశించిరి. కాని కోమలాంగి తన భర్త అటుల తమ కులాచారమునకు విరుద్ధముగ రెండవవివాహమును గావించుకొనగూడదని దాని నాటంకపరుపవలసిన దనియు హైకోర్టునందు పిటిషను దాఖలుచేసెను. హైకోర్టువారు వివాహము నాపుచు నిది వరకు ఉత్తరపు గావించిరి. నిన్న యీ కేసు విచారించబడి జడ్జిను పాండలెగారిచే భార్యభర్త లిరువురును అన్యోన్యముగ కలసి మెలగుచుండవలెనని తీర్పుచెప్పిరి.

ఆంధ్రమహాసభలు

ఆహ్వానసంఘ మేర్పడుట

అప్పడే రు 1500 చందాలువేయుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:— నేడు సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ చుర్రావిలాసమునందు పట్టమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగెను. ఈ సభనిమిత్తం శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మద్రాసునుండి విచ్చేసిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభను జరుపుటకై ఆహ్వానసంఘ మేర్పరచి, ఆహ్వానసంఘముయొక్క అధ్యక్ష, కార్యదర్శులువగైరా ఎన్నికలు జరుపుటకు మ. రా. రా. నల్లూరు పాపయ్యగారి గారి కధికార మొసంగబడినది. అప్పటి కప్పుడే దాదాపు రు 1500 ల వరకు విరాళములు వాగ్దానము చేయబడినవి. విరాళములను వాగ్దానముచేసినవారి నామములను కొన్నిటి నిందుదహరించుచున్నాను.

- శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు రు 500
- గంపలగూడెం కుమారజమిందారుగారు రు 300
- జయంతిపురం జమిందారుగారు రు 100
- అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగారు రు 50
- కామరాజుగడ్డ మృణ్యంజయశర్మగారు రు 10.
- ఇంకను వాగ్దానములు చేసినవారి నామములు ముందు ప్రకటింపబడును.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభతోపాటు ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్ర యువజనమహాసభ, ఆంధ్ర మహిళాసభ, ఆంధ్రవాలంటీరుల మహాసభ, ఆంధ్రగ్రంథాలయమహాసభ, ఆంధ్రగాయకమహాసభ, ఆదిమాంధ్రమహాసభ ఆంధ్రసాంఘిక మహాసభ మున్నగు మహాసభలు చాల జరుగగలవు. మరియు స్వదేశీస్తుప్రదర్శనము జరుగగలదు. ఏమిదైనములు సభలు మహావైభవముగ జరుగుటకు యోర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. శ్రీచుర్రాగళామందిరముయొక్క విశాలమైన ఆనరణయందు పెద్దపందిట్లు నిర్మించబడును. అత్యుత్సాహముతో యోర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

పట్టమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభయందు 17-9-29 తేదికి చేయబడిన తీర్మానములు.

1. స్వాతంత్ర్యకాంక్షపరిపూర్ణిక్త నిర్బంధావాసంబున నిరాహారత్రతం బూని 61 దినములకు క్రమక్రమేప్రజాకార్యణ మొనర్చిన శ్రీ జతీంద్రదాసుగారి అప్రతిమానత్యాగంబున కీ సభవారు జోహారులాసర్దుచు వారి యాత్మకు చిరకాంత గలగజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
- ఉ॥ పేట బాపయ్య, అ॥ మల్లభనేని వెంకట్రావు చొదరి.
2. ఆబాల్యము దేశసేవయందు తమ జీవితమును వినియోగించిన శ్రీ శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి అకాలమరణమున కీసభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతని తెలుపుచున్నారు.
- ఉ॥ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు, అ॥ పేట బాపయ్యగారు.

జెజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజనసభకు కనీసము రు 5/లకు తక్కువలేని ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వపు రుసుముతో ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేర్పించి సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆహ్వానసంఘసభను సమావేశపరచి ఆహ్వానసంఘముయొక్క అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వగయిరా ఎన్నికలు జరుపుటకు మ॥ నల్లూరు పాపయ్యగారికి అధికార మీయడమయినది.

ఉ॥ పేట బాపయ్యగారు, అ॥ గో॥ వెంకటేశ్వరరావుగారు.

ఇంగ్లండులో చూలింతల బాలింతల తేమమునరయంబు ప్రభుత్వమువారు మంత్రసానులను ప్రత్యేకముగ నియమించుటకు నిశ్చయించిరి. తగిన పరిశీలనమును ప్రవేశపెట్టిరి.

జతీంద్రదాసుగారి స్తారకసభ

బ్రహ్మపుర పౌరులసభ

(నూ ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బరంపురం, సెప్టెంబరు 15:—జతీంద్రదాసుగారి వీరమరణము సందర్భమున వారి పవిత్రనామ సంస్మరణమునకు గాను నిన్న సాయంకాలము బ్రహ్మపుర రాంధ్రభాసాభివర్ధనీ సమాజము ఆనరణములో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. సుప్రసిద్ధ జాతీయకవిపుంగవులగు శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణపంతులు బి. ఏ. గారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, జయంతి వెంకటనారాయణ, కూరాడ వీరరాజు, బాబూ మహేంద్రపట్నాయకు గార్లుపన్యసింపిరి. గవర్న మెంటువారి మార్ఫ్యమే యిట్టి విపరీత పరిణామములకు ముఖ్యకారణ మగుచున్నదనియును, భారతీయయును లేమైనను సరే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపనమునకై కృతనిశ్చయలై యున్నారనుటకు జతీంద్రదాసునిజీవితమే తార్కాణమనియును, జతీంద్రదాసుగారి ముఖ్యప్రవక్తయని భావిచారిత్రములో సువర్ణాక్షరములతో చిత్రంపబడగలదనియును సర్వసంగపరిత్యాగమునకు సంసిద్ధులుగా నున్న యువకులకు సర్వవిధముల తోడ్పడి, కాంగ్రెసును బలపరచుచే ప్రతిభారతీయుని కర్తవ్యమనియును, జెయిలభయముగోజులా నాడే పోయినవనియును, ఇక యిప్పుడో మృత్యుభయపు గోజులను పోవనున్నవనియును, కావున స్వరాజ్యలక్ష్య కల్యాణమున కింకెంతోకాలము పట్టదనియును, ఇట్టి మహత్తరమైన సూతనేత్యాహ్వాని రగుల్కొల్పిన జతీంద్రుని పక్షానువర్తనమే భారతీయయువకుల కర్తవ్యమనియును మద్దతినిచ్చిరి. సభ సుమారు 8½ గంటలకు ముగిసెను.

* * * *

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 18:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు గాంధీ యుద్ధానవసమునందు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతకీంద్ర ఒక స్మారకసభ జరిగినది. లాహోరు జెయిలునందు 61 రోజులు నిరాహారత్రయందుండి దేశప్రజల ప్రాణము నర్పించిన జతీంద్రదాసుగారియొక్క మరణమునకును, ఆంధ్రనాయకులగు శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి మరణమునకును జెజవాడపౌరుల విచారమును వెలిబుచ్చుటకై యీసభను పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీవారు సమావేశమొనర్చిరి.

అధ్యక్షులవారిట్లుచెప్పిరి. మనము పశువులను దయతో చూచుచున్నాము. కాని నిరంకుశప్రభుత్వము మనలను పశువులకంటె హీనముగ చూచుచున్నది. మన దేశమొత్తమునకై ఉన్నతాదర్శములతో జెయిళ్లకువెళ్లుచున్న మన దేశభక్తులకు సామాన్యసౌకర్యములయినను లేకుండ యీప్రభుత్వము బాధించుచున్నది. సహాయ నిరాకరణపు రోజులలో కొన్ని సౌకర్యము లొనగూర్చుబడెను. కాని ఇప్పుడదిమీకుడ లేకుండనున్నది. మన దేశసేవాపరులు పూజ్యులు. మనవారిని జెయిళ్లలో పెట్టుబాధలనుమాచి సహింసపాలక జతీంద్రదాసుగారు నిరాహారత్రతమును బూనిరి. విదుగురు ఘోరకృత ఆయనగారికి అన్నము కూర్చింప యత్నించి ఆయనను ఘోరమైన కష్టములపాలు చేసినారు. అట్టి ఘోరమైనకష్టముల నిదివరకెవరును చూచియుండలేదట. 40 రోజులు అన్నము మానేసరికి ప్రభుత్వమువారు కన్నుతెరిచి ఒక కమిటీ నేర్పాటుచేయగా వారు కొన్ని మార్పులను సిఫారసుచేసినారు. అయితే ప్రభుత్వము చేసినతప్పును దిద్దుకొనుటవలన వారి మర్యాదకు లేక దర్జాకు లోటుకలుగు నేమోనని ఆ సిఫారసుల నమలులోపెట్టుటకు వెనుకంజవేసినారు. అప్పుడైనను జతీంద్రుని జెయిలునుండి వదలిన బాగుండెడిది. కాని అది జరుగలేదు. జతీంద్రుడు ప్రాణమును వదిలెను. తాను భారతీయుడననిచెప్పి ప్రాణమును వీడెను. ఆవాక్యము నబట్టి మనమెల్లరము జాతి మత వర్ణ భేదములనువదలి అందరము భారతీయులమనుకొని దేశముకై పాటుపడవలయునని వారి కోరికయనుట స్పష్టము. జతీంద్రదాసుగారు మన కష్టములను తీర్చుటకై ఆత్మార్పణముచేసెను. ఆయన శవమును వీక్షించుటకై విదులక్షుల జనులు కూడిరనుట మనసంతోషమునకు కారణమయినది.

మనకష్టములను తొలగించుటకు దేశస్వాతంత్ర్యమునకు జతీంద్రదాసు ప్రాణము నర్పించెను. త్యాగములేనిది స్వాతంత్ర్యము లభించనేరదు. మనము యుద్ధముచేసి స్వరాజ్యమును సంపాదించజాలము. మహాత్ముని శాంతిపద్ధతివలననే త్యాగమువలన స్వరాజ్యము మనకు సిద్ధించగలదు. మనకు జతీంద్రదాసు చూపిన మార్గము మనము నిత్యము అనుష్ఠించుటకు ప్రయత్నించవలసియున్నది.

పిమ్మట అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు ముచ్చటించిరి. ఖైదీలలో మనలను పశువులకంటె తక్కువగా యీ ప్రభుత్వము చూచుచున్నది. ఉత్తమాదర్శములతో రాజకీయ ఖైదీల కష్టములను పారదోలుటకై జతీంద్రదాసు మున్నగువారు నిరాహారత్రతమును పూనిరి. జతీంద్రదాసు మహాత్యాగమును చేసినాడు. ఆయనజన్మ ధన్యమైనది. ఆయన శవమును చూచుటకై కలకత్తాలోని గొప్పవారు, కొద్దివారు, స్త్రీలు, పురుషులు యావన్ముది లక్షోపలక్షులుగ గుమిగూడిరి. ఆయన ధన్యవద్యుడు. మనము ఆయనవలె త్యాగబుద్ధితో దేశ సేవచేసి స్వరాజ్యమునకై యత్నింతుముగాక.

యామినీపూర్ణతిలకమృగారు

జతీంద్రదాసుయొక్క మహాత్యాగమును మనసునందించి కొని ఎల్లరము బానిసవిహములగు విదేశీవస్తువులను విసర్జించుచుముగాక.

జతీంద్రదాసువలె ఎందరో జెయిళ్లలో బాధపడుచున్నవారున్నారు. మనము స్థిరసంకల్పముతో స్వరాజ్యము సంపాదించుటకై యత్నించుదము.

కొడాలి ఆంజనేయులుగారు

జతీంద్రదాసు చరిత్రను రెండుముక్కలలో చెప్పి పరిశ్రుడ నయ్యెదను. కానాటు ప్రభువు, వేల్పు యువరాజు, నైరుత్ కమిషన్ యీదేశమునకు వచ్చినప్పుడు వారి నెవరు మనదేశీయులు కన్నెత్తి చూడలేదు. జతీంద్రదాసు శవమును చూచుటకై విదులక్షులు కలకత్తాలో చేరిన దన్నుచూచి విన్నప్పుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము అంతరించునన్నదా యని సందియము కలుగకమానదు. జతీంద్రదాసు శవమునకు చూపబడిన మర్యాద బ్రిటిషు రాజకుమారులపట్ల చూపబడలేదు. మనభావములు మారుటయే వారి సామ్రాజ్యము మారుట యగుచున్నది. సామ్రాజ్య మంతరించవలెనని అందరు నిర్భయముగ కేకలు వేయుటచూచి మనకు దోషినియొక పరిపాలన నొసంగెద మనుచున్నారు. త్యాగమువలనగాని మనస్వస్వరాజ్యము చేకూరదు. తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావుగారు జతీంద్రదాసు యొక్క జీవితసంగ్రహమును చెప్పిరి.

ఈక్రింది తీర్మానములు ఎల్లరచే అంగీకరించబడినది.

1. రాజకీయ ఖైదీలహక్కులను కాపాడు ధర్మసంరక్షకార్థము 61 దినములు నిరాహారత్రత మనలందించి తునకు వీరస్వర్గ ములంకరించిన శ్రీయుత జతీంద్రదాసుగారి మహాత్యాగమునకు ఈసభవారు అభినందించుచు ఆలోచిత్తుమని, పాదచ్ఛాయలనే, అనుసరించి ఇట్టి ఘోరకృత్యములను తొలగించి స్వాతంత్ర్యములు బడయుటకు శాంతియుతముగ సర్వప్రయత్నములను చేయవలసినదిగ దేశీయులెల్లరిని యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
2. జాతీయ సేవయే పరమావధిగా భావించి ఆజన్మాంతము దేశసేవకొరకే తనకాలమును వినియోగించిన వైశ్యరత్న శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి మరణమునకు యీసభవారు చింతిల్లుచు వారికుటుంబమునకు యీసభవారు తమసానుభూతిని తెలియజేయుదు, వారి ఆత్మకు శాంతికలుగజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
- జతీంద్రదాసుగారి గౌరవార్థము మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు మ్యునిసిపల్ పాఠశాలలు మూయబడెను

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:— లాహోరు జెయిలునందు రాజకీయఖైదీల కష్టములను పోగొట్టుటకై ప్రాణమును విడిచిన జతీంద్రదాసుగారి జ్ఞాపకార్థముగ మా చేరుమేక శ్రీయుత కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు యీ పట్టణమునందలి మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు, మ్యునిసిపల్ పాఠశాలన్నియు, యీరోజంతయు మూయునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి. ఆజ్ఞాసారము అన్నియు మూయబడినవి.

మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:—ఈ మ్యునిసిపాలిటీయొక్క 6, 8 వార్డుల ఎన్నికలు నిన్న జరిగెను. రెండవ వార్డులలోను ప్రస్తుతము కొన్నిలక్షల నున్న శ్రీయుతులు చుండూరు సీతారామయ్యగారు, కాతా సుబ్బారావుపంతులుగారు ఎక్కువ వోట్లు వచ్చుటవలన ఎన్నుకొనబడిరి.

6వ వార్డులో సీతారామయ్యగారికి 150 వోట్లువచ్చెను. ఆయనగారి ప్రత్యర్థికి 37 వోట్లుమాత్రమే వచ్చినవి.

8వ వార్డులో కాతా సుబ్బారావుపంతులుగారికి 488 వోట్లువచ్చెను. ఆయనగారికి పోటీగావించిన ఇరువురిలో ఒకరికి 3 మరొకరికి 2 వచ్చినవి. విగిలినవార్డు ఎన్నికలు 18 వ తేదీన 21 వ తేదీన జరుగనున్నవి.

జతీంద్రుని యాత్నసమర్పణము

కాకినాడ విద్యార్థుల గొప్పయూరేగింపులున్నవను

పౌరమహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 17:—నిన్న 4 గంటలకు కాకినాడ వద్దనుండి కీవిద్యార్థులు, యువకులు జతీంద్రనాథ దాసుగారి మరణమునుగూర్చి స్వరాజ్యపతాకములతో గొప్పయూరేగింపులు తీసుకువచ్చి వెడలిరి. శ్రీ మొసలకంటి తిరుమలరావుగారు ఉత్సవమునకు ముందుండెరిరి. బహుదరవేళగా ఉరేగింపు ఆకర్షణీయమై జనులు హెచ్చుమంది చేరిరి. జతీంద్రనాథ దాసుకి జై, అను కేకలు మిన్నుముట్ట వైచుచు ఉరేగింపు సాగించిరి. 6 గంటలకు పురమందిరమునకు చేరిరి.

అప్పుడు పురమందిరమున పెద్దలు, పిన్నలు, స్త్రీలు హానిండునట్లు సమావేశమైరి. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు పారుపూడి సత్యనారాయణగారు సభోద్యక్షమును తెలియబరచుచు శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు సభాధ్యక్షులుగానుండి సభను జరిపించుటనైనది కోరిరి.

శ్రీ రామసోమయాజులుగారు అధ్యక్షతీతము నలంకరించి, ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. యువకుడైన జతీంద్రుని మరణమునకు ఆధ్యక్షుడు దుఃఖమును వెలువరించెను. భారతీయులకు యితర దేశ సులకన్న ఉండిన గొప్పబలము, వ్యక్తిబలము, తపోబలమునైనను, నిదోషియై ఒకసత్యమునకు నిలబడి యిట్టితపస్సుచే సాధించుట ఉత్సాహవైచిత్ర్యమైన విషయమనియు, ప్రతియువకుడును తాను హైందవుడని ముందు భావించుకొని సాధనపథప్రయత్నము సంపాదించుకొని ఆ బలముతో వర్తించవలసియున్నదనియు అప్పుడుగాని యింద్రియగ్రహమున్నను జతీంద్రనాథుని యాత్మసమర్పణ మన్నను ఆర్థము గాదనియు చెప్పిరి. జైలు కోర్టు లోని విధులేమో అవి ఆచరణలో ఎట్లు పెట్టబడుచున్నవో ఎవరికిని అర్థముగాదనియు, మద్రాసు శాసనసభలో యిటును సాంబమూర్తిగారిని (ఏ) క్లాసు వైదిగా ఎందులకు వేసినారకారని తాము ప్రశ్నింపగా, సాంబమూర్తిగారు రిటేగెరవమును కోరలేనది గవర్నమెంటుసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటయు, అడిగినట్లుంటే ముద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారికి ఏల యిచ్చినారకారని ప్రశ్నించితే, సమాధానమిచ్చుటకు తన అవకాశ మివ్వలేదని జవాబిచ్చుటయు చూడ ప్రభుత్వముయొక్క పోకడలు ఏరికిని అర్థముగావు. జతీంద్రనాథుని దాసుగారిని విడిచిపెట్టినట్లుంటే ఏమిపుట్టి ములిగిపోయింది? గవర్నమెంటుకు ప్రతిస్పాభంగములు. దాసుగారిని అట్టి ప్రాణాపకస్థితిలో నయినను జామీనుకోరకుండ విడిచిపెట్టియున్నచో గవర్నమెంటు దాక్షిణ్యముగలదని ఎవరైన అనుకొనుటకు వీలగును. ప్రతిష్ఠ పోవును. కాని యిప్పటిస్థితిలో ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ ఏమికినిపించదు. నిరంకుశముతప్ప వేరొకటిగాదు. దానిని ప్రతిఘటించుటకే జతీంద్రనాథదాసుగారు తమ ప్రాణముల సర్పించియున్నారు. అని అధ్యక్షుడు తమ యుపన్యాసమున తెలియబరచెను.

శ్రీ లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు యాక్రింది తీర్మానమును సుపాదించిరి:— నిర్దాక్షిణ్యమును నిరంకుశమును అను ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమును తన తపశ్శక్తిచే ప్రతిఘటించిన నిరశనదీక్షాపత్రం దై ధౌతికదేహ పరిత్యాగముచే ఆత్మార్పణ మొనర్చిన ధీరయువకుడగు శ్రీయుత యతీంద్రనాథదాసుగారి ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయుగాత మని భగవంతుని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీ సుబ్బారావుగారు మాట్లాడుచు నిరశనప్రతులనటకు సంభవించిన కారణము. ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశపద్ధతి. విగ్రహం అమెరికాలలోని నిరశనదీక్షలు వీని నన్నిటిని చరిత్రాత్మకముగా తెలియబరచి, నేర మిదమిత్తముని విచారణ చేయబడక పూర్వమే 68 కోట్ల నిరశనముచేసి దేహత్యాగము చేసిన గొప్పయువకుడనియు నీతనితో మాన్సిగి నీ మన్ననవారు తులనగరనియు చెప్పిరి.

శ్రీమతి సుమతిదేవి దుర్గాబాయిమ్మ గారును జతీంద్రనాథుని దాసుగారిజీవితమునుగూర్చి చెప్పి యువకులధర్మమును బోధించిరి.

శ్రీయుత స్నేహకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రభుత్వ నిరంకుశ విధానమును ఖండించిరి.

శ్రీ మొసలకంటి తిరుమలరావుగారు జైల్లో పెట్టుచున్న కష్టములు, యూరపియన్లకు హైందవులకు జైల్లో లో వివక్షణ చేసి ఎక్కువ తక్కువ ఆదరణలు చేయుట యీ మొదలగు విషయముల తెలియబరచి యువకుల త్యాగమును పురికొల్పిరి.

విద్యార్థియగు శ్రీ జి. గోపాలకృష్ణయ్యగారును యువకుల ధర్మమును ప్రబోధించిరి.

దేశభాంధవి దువ్వారో సుబ్బయ్యగారు జైలులో శ్రీలనాథుల శ్రీలను పెట్టు అధికకష్టముల తెలియజేసి నేదాంత తత్వమును ప్రబోధము చేసిరి.

డాక్టరు నేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఉపన్యాసించుచు యువకసమితుల ప్రాముఖ్యమును, వాటిని నెలకొల్పు నావశ్యకతయు తెలియజేసిరి.

సభ జయప్రదముగా జరిపినందులకు పారుపూడి సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షులను అందఱును వందనార్పణముల జేయుచు స్వాతంత్ర్యరంగ మిప్పుడు శాసనసభలనుండి జైల్లో ప్రవేశించినదనియు, ఫలితము యువకుల త్యాగశ్రద్ధలమీద నున్నరమై నిలిచియున్నదనియు, వారిని ఆర్యుడించుగాక యని కోరుచు మాట్లాడిరి.

సభమగించుచు సభాధ్యక్షుడు ఉద్యమయువకులమీద నాధారపడుట నిజమనియు, తాము శాసనసభలలో ప్రజాభిప్రాయము ప్రభుత్వమున కెరిగించుటవల్ల మంచిఫలితములను తీసికొని రాలేకపోతిమనియు గుడకు హైందవులకు భోజనములో ముఖ్యపదార్థమైన మజ్జిగయైనను జైలులోనుండు ఖైదీలకివ్వనలినదనియు, అది యిచ్చినందువలన విశేషవ్యయము కాదనియు కాస్త్రుష్టా లిప్పుడప్పుడు అందులో ప్రాణాధారమగు విటమిను లున్నవని గ్రహించుచున్నారనియు జెప్పి శాసనసభలో తాము తీర్మాన మంగీకరింపజేస్తే యింతవరకు ఆతీర్మాన ములు లోనికి వెచ్చుట గన్పించదనియు, తెలియజేసిరి.

తీర్మానమును అందరేకగ్రీవముగా నామోదించుచు ప్రార్థనాభాషముతో నిలబడిరి. సుమారు 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఏలూరులో దళరా పోటీ వ్యాయామ పందెములు

వ్యాయామసంఘభవనములో 3-10-29

మొదలు 12-10-29 వరకును జరుగును

కుస్తీల పోటీలు 5-10-29 మొదలు జరుగును. గెలుపొందిన వారికి, 40 రూపాయలు, 30, 20, ఓడినవారికి 20, 15, 10 యిటుల బహుమతు లియ్యబడును. స్కూలు విద్యార్థులలో పోటీ గెలిచినవారికి వెండి గడ యియ్యబడును. శస్త్ర విద్యల పోటీలు 10, 11, 12 తేదీలలో జరుగును. చెడి, బాణా, డాలు విడిచి వేరువేరుగా పోటీలు జరుగును. గెలిచినవారికి వేరువేరుగా వెండి చెడి, వెండి బాణా, వెండి డాలు బహుమతి యియ్యబడును. వీనిలో ఆఖరు గెలుపును పొందిన వారికి నువర్ణ పతకములు గూడ నియ్యబడును. కత్తివరసలకు వేరుగా బహుమతు లియ్యబడును. మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని వారందరను మొనూరు, మైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు మున్నగు సంస్థానములలోని వారును గూడ దరఖాస్తులను పంపవచ్చును. దరఖాస్తు ఒక రూపాయిగూడ పంపవలెను. దరఖాస్తులను రుసుము 1-10-29 లోగా కార్యదర్శికి చేరవలెను.

దరఖాస్తుదారులు 3-10-29 వ తేదీకి ఏలూరులో హాజరు కావలెను. కుస్తీలో ఆఖరు గెలుపు పొందినవారికి 50, ఓడినవారికి 25 యియ్యబడును. సదరు బహుమతులు విన్నన్న పేట సుండ్లపల్లి యెస్టేట్ల జమీందారులగు శ్రీయుతులు మోతే గంగరాజు, నరసింహారావు, కృష్ణారావుగార్లును దండుబోయిన నరసయ్యగారును ఒనగెదరు. ఈ సంఘమునకు శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందారు ఎం. ఎల్. సి. గారధ్యక్షుడు, కారీచ్చ సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి, ఎం. కోటయ్యనాయుడుగారు జనరలుమేనేజరు.

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—కుస్తీధర్మములు	
తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే	
అధిక భస్మము (శీతపుటము) తు 1 కి	2-4-0
అధిక భస్మం-నిశ్చేంద్రికం	1-4-0
కాంత భస్మము (ఆత్మ్యత్వం, వారితరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పుటములు)	2-8-0
లోహభస్మము-వారితరం	1-8-0
మందూరభస్మము-ఉబ్బులకు (వారితరం)	0-12-0
సంగభస్మము-అపునర్వనం-మేహవ్యాధులకు	0-14-0
సీసభస్మము (అపునర్వనం-త్రేష్ణ మైనది-60 పు.	1-8-0
వైక్రాంతభస్మము-రక్తశుద్ధి-శ్లేష్మ ఉడుకులకు	1-4-0
రజితభస్మము-శుక్ల నవ్వుమునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము-మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0

చరకాశ్రమం - (డి. నె. 3) నూజివీడు (కృష్ణ.)

పంజాబు శాసనసభ

సంస్కరణముల సంఘనివేదికనుగూర్చియు సైమను సంఘమునకు పంపబడిన ప్రభుత్వమువారి

మొమోరాండం గూర్చి చర్చ

లాహోరు సెప్టెంబరు 18:— పంజాబురాష్ట్ర సంస్కరణముల సంఘనివేదికను గూర్చియు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు సైమనుసంఘమునకు పంపిన మొమోరాండం గూర్చియు చర్చించుటకు పంజాబు శాసనసభయొక్క ప్రత్యేకసమావేశము నేడు జరిగెను. చాలమంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. సభాభవనము పోలీసువారు కాపుదారి చేయుచుండిరి. “మిలాప్, ప్రతాప్, బందేమాతరం” యీవార్తాపత్రికల విలేఖరులకు సభాభవనము నందు ప్రవేశించుటకు ఉత్తరవు నిరాకరింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరముల కాలము అయినపిదప సంస్కరణముల సంఘనివేదిక గూర్చియు, సైమనుకమిషనునకు పంజాబుప్రభుత్వమువారు పంపిన మొమోరాండం గూర్చియు చర్చజరుగవలెననియు ఆనాటిచర్చను సైమనుకమిషనువారికి పంపవలెననియు ఆర్థికసభ్యుడు ఉపపాదించెను.

శ్రీయుత భోద్రాజ్ గారు (జాతీయవాది) యీప్రతిపాదనను ఎదిర్చిరి. ఈప్రతిపాదన ఓటుకుపెట్టబడెను. సంస్కరణముల సంఘనివేదిక చర్చించవలెనను ప్రతిపాదనకు 51 మంది అనుమతముగను 6 గురు ప్రతిపాదనముగ ఓట్లునిచ్చి ఆమోదింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి మొమోరాండం గూర్చి చర్చజరుగవలెనను ప్రతిపాదన 51 గురు అనుమతముగను 8 గురు ప్రతిపాదనలై ఆమోదింపబడెను. చాలామంది సభ్యులు తటస్థభావమును వహించిరి. పిదప యీవిషయముల గూర్చి సభయందు చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

మిర్ హాఫీజ్ అహ్మద్ గారు అధిక సంఖ్యకుల నివేదికపై తనపూర్తి సమ్మతము తెలుపుచు రాజోపు సంస్కరణములు ఆమోదించి అనులులో వచ్చినపిదప రాజ్యాంగవిధానమందు మరల యెట్టిసవరణ ఒనగ్గు అవకాశము ఉండగూడదని నుడివిరి.

డిన్ మహ్మద్ గారు పిదప మాట్లాడుచు సిక్కు-ముతములు జనసంఖ్యలో 11% మాత్రము ఉన్నప్పటికిని వార్లకు చట్టసభయందు నూటికి 33 గురు ప్రనిధులుండవలెనను మిక్కిలి విపరీతముగా నున్నదని చెప్పిరి. జనసంఖ్యనుసరించి అన్ని మతస్థులకు పరిపాలనాహక్కులు ఉండవలెనని డిన్ మహ్మద్ గారు నుడివిరి. మోహనులాలగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు యీనివేదిక అల్పసంఖ్యాకవర్గముల హక్కులను రక్షించుటకు యెట్టిసవరణలు నూచించకుండుటచే యీ అధిక సంఖ్యాకనివేదిక అంగీకరింపవలెనని కాదని నుడివిరి. ముస్లిముల కోర్కెలు మిగుల అక్రమమైనవని మోహనులాలగారు చెప్పిరి.

డా॥ గోకులచంద్ నారంగ్ గారు (సంస్కరణ సంఘ సభ్యుడు) ఉపన్యాసించుచు నూతన పరిపాలనా విధానమునందు పౌరుల హక్కుల సంగత్యమునట్టి మరతు లుండవలెనని చెప్పిరి. అన్ని మతస్థులకు తారతమ్యములేక పౌరహక్కులను ప్రభుత్వోద్యోగములందు ప్రవేశించు అవకాశములను తదితర స్వతంత్ర హక్కులు ఉండవలెనని వీరు నుడివిరి. ఈ నివేదిక సభ్యులెల్లరు ఏకగ్రీవముగా నామోదించనందులకు చింతించుచున్నానని నారంగుగారు తెలిసిరి. భారతదేశమునకు అధినితే రాజ్యాంగ విధానము నొసగవలెనని సైమను సంఘమువారిని కోరవలెను. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు రద్దుగావించవలెననియు, కేంద్ర ప్రభుత్వము వైట్ హాల్ అధికారమునకు లోబడియుండగూడదనియు అట్లుండిన రాష్ట్రములకు పరిపాలనా స్వాతంత్ర్య మిచ్చినను ప్రయోజనకరముగ నుండదని డా॥ నారంగుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె)

హల్లుదగ్గర 17 తేదీని తారునుండి తయారుచేయబడిన మైనపుముద్దవంటి 500000 గ్యాలనుల సరుకుతోనిండియున్న చెఱెవు అంటుకొని కార్మిచ్చువలె అగిడిమంటలు ఆకసమునంటుచుండెను. ఆగ్వుటకు విశ్వప్రయత్నములను సల్పుచున్నారు. ఇంతవరకు చల్లార లేదు.

NOTICE.

In the Court of the District Munsiff, Salem.

S. C. No. 884/29.

N. V. Palani Chetty Plaintiff.
1. T. S. Vengam Chetty }
2. R. Ganesha Chetty } Defendants.

Take notice that the above suit is posted for hearing on 25—9—1929 at Salem, and if the defendants do not appear that day, the suit will be decided exparte.

Vakil, Salem } S. AMIRTHALINGA CHETTIAR.
17—9—1929.

వ్యవసాయము

విరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

విరుపతి మునిసిపల్ కౌన్సిలు 4 వ వార్డునకు దిగువ అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి.

హెచ్చుకోట్ల వచ్చినందున టి. సుబ్బన్న శెట్టిగారు ఎన్నికైనవారి. మునిసిపల్ కౌన్సిలలోని కృషి కౌన్సిలలోని 147 ఓట్లు వచ్చుటచే లాటరీ వేయబడినందులో మునిసిపల్ కౌన్సిలలో ఎన్నికైనవారి. 4 వ వార్డునకు 1-11-29 మొదలు 8 సంవత్సరములవరకు వీరు కౌన్సిలలోగా నుండురు.

ఆంధ్ర సెనేటు ఎన్నికలు

చిత్తూరుజిల్లా, తాలూకాలోని సభ్యులు, జిల్లాలోని సభ్యులు, మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు కలసి ఇద్దరు సభ్యులను ఆంధ్ర సెనేటుకు ఎన్నికొనవలసినందుకుగాను ముల్ రాం రాం శ్రీలు యశ. రంగనాథంనాయుడుగారు, నల్లూరు నారాయణ రెడ్డిగారు, బంగారుపాళెజమిందారుగారు, ముద్దురు 2 స్థానములకు పోటీచేయుచున్నారు. ముద్దురు శ్రీనివాసరావులు సలిసియున్నారు. 16-9-1929 తేదీలోప బాలికా కౌన్సిలు జిల్లాకలెక్టరువారికి చేరును. అటువేనుక జిల్లాకలెక్టరు వారు లెక్కపెట్టి ఫలితమును ప్రచురించెదరు.

శ్రీ వేంకటాచలకృష్ణా బ్రహ్మోత్సవము

పెద్దతిరుమల అను తిరుమలకొండలో వేంచేయుండు శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారికి బ్రహ్మోత్సవము 4-10-1929 తేదీని ప్రారంభమగును. 4-10-1929 తేదీని స్వామివారి మహోత్సవమును, 8-10-1929 తేదీరాత్రి గరుడోత్సవమును, 11-10-1929 తేదీని రథోత్సవమును జరుగును.

వర్షము

ఈప్రాంతములలో త్రాగుటకు నీళ్లుగాని, కాళ్లు చేతులు కడుగుటకు గాని నీళ్లు లేక పురజనులతో గూడ యాత్రికులు చాల శ్రమపడుచున్నారు. వైర్లమాట చెప్పనక్కరలేదు. అనేకయిండ్లలోని బావులలో నీళ్లు ఇంకిపోయినవి. పురజనులు చాల కష్టపడుచున్నారు.

యాత్రికులైన యాత్రికులు నూలుగ మునిసిపల్ సంఘమునకు సుమారు రూ 25,000-0-0 లు ఆదాయము నచ్చుచుండియు, వారలకు త్రాగుటకు నీళ్లు పట్టుకున్నాడ చేయక పోవుట బాగుగలేదు. మునిసిపల్ సంఘమువారు చైత్రవైశాఖములలో ఏర్పాటుచేసిన చలివేండ్రలనుకూడ చేర్చుకొని ఎత్తించివేసిరి. ఇప్పుడు ముగ్యుని ఎండవేడిమి, చైత్రవైశాఖ మాసములకంటె అనేకరెట్లు అధికముగా నున్నది. ఇట్టిసమయములో చలివేండ్రలను ఎత్తించేముట బాగులేదు. గడవిన ఒక మాసముగ వాషింగ్టన్ దీపములు బొత్తుగా మండుటలేదు. వీనికి బదులు మాయూలులాంటిదేమో మండుటలేదు. చేర్చుకొని శ్రద్ధతోనికొనిన, ప్రజలకు మేలుకలుగజేసినవారగుదురు.

జతీంద్రనాథు స్థావరకనిది

సుబాసుబోసుగారి విన్నవము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— సంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు సుబాసుచంద్ర బోసుగారు జతీంద్రనాథుగారి స్థావరకనిధి రూ. 2 లక్షలు నమూనా జేయవలె నని రాష్ట్రీయ నాయకుల సంతకములతో వేరొక ప్రకటన త్వరలో వెలువడును. (శ్రీ. ప్రెసు.)

మూలవాణ్ణికిరాదుగార్ల సంభాషణ

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:— సత్యేంద్రనాథు నేనుగారు జామీను దరఖాస్తు పెట్టినవారు. 1000 జామీనుపై విడుచుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగా నున్నారని పండిత మాలవ్యాగారికి విన్నవనమృతముగ జెప్పియుండిరిని అసెంబ్లీలో అనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్వీసు యీనాములు,

పితాపురం మహారాజావారి కేసు

సెప్టెంబరు 9:—1924 సంవత్సరములో ఓ. యస్. నెం 41 కింద కాకినాడ సబ్ కలెక్టర్లో సర్వీసు యీనాముల సందర్భమున పితాపురం మహారాజావారిచే గవర్నమెంటు మీద లేబరిన్ కేసులో ది 6-9-29, 7-9-29 తారీఖులలో కాకినాడ సబ్ కలెక్టర్ గారు ఆర్డరుమెంటులను విరి. పితాపురం ఎన్టీఎస్ జెండ్రి 21 గ్రామములలో సర్వీసు యీనాములను గవర్నమెంటువారు నశపరచుకొని, సర్వీసు యీనాములను అనభవించుచున్నవారికి పట్టాలను యిచ్చిరి. గవర్నమెంటువారి చర్య అక్రమమనియు, దానిని రద్దుచేయుమని పితాపురం మహారాజావారు కాకినాడ సబ్ కలెక్టర్లో 1924 సంవత్సరములో కేసు దాఖలుచేసిరి. 1802 వ సంవత్సరం నెటిలిమెంటుకు పూర్వమే యీ సర్వీసు యీనాములు ఇవ్వబడెననియు, కాని మహారాజావారి కొలువులోనుండి మహారాజావారి నే వ చేయు వారి నిమిత్తమే యివ్వబడెననియు, అందుచేత యీనాములు మహారాజావారిచే యివ్వబడెననియు పితాపురం మహారాజావారి పక్షమున ముల్ రాం రాం మునుకుట్ల అచ్చుతరామయ్యగారు వాదించిరి. 1802 వ సెటిలిమెంటులో యీ యీనాములు మహారాజావారి ఆస్తిలో చేర్చబడలేదనియు, సర్వీసు యీనాములు మహారాజావారి వ్యక్తిసాకర్యము కొరకేకాక గ్రామస్థులెల్లరకు ఉపయోగముగా నుండునట్లు యివ్వబడెననియు, యీనాములు గవర్నమెంటువారిచే యివ్వబడెననియు, గవర్నమెంటుపక్షమున పల్లికు ప్రాసీక్యూటరుగారు ముల్ రాం రాం అనసూయ రామారావుగారు వాదించిరి. ఈ కేసులో తీర్పు యింకను చెప్పబడలేదు.

ఉపాధ్యాయుల సూర్యచింతామణి శాస్త్రుగారు.

ఆయుర్వేద ఆచార్య బ్రహ్మశ్రీ ఉపాధ్యాయుల సూర్యచింతామణి శాస్త్రుగారు తిరుపతి ఆయుర్వేదకళాశాలలోని కొల్యునుమానుకొని తిరిగి రాజమహేంద్రవరపట్టణము విచ్చేసినారు. కొందరు పురజనులు వారియందు గల గౌరవమును జూపుచు స్వర్ణపతకము నొకదాని నొసంగి శ్రీ శాస్త్రుగారిని రాజమహేంద్రవరపట్టణము ఆహ్వానించియున్నారు.

పెద్దకాలేజి ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలు

గుల్లపల్లి సాంబమూర్తిగారు

సెప్టెంబరు పరీక్షలకు పై గ్రామములనుండి విచ్చేసియున్న 25 మంది విద్యార్థులు మెట్రాప్ హోస్టలులో వారిమిత్రుల గదులలో బసచేసియున్నారు. నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారు రంగు మ-రా-రా-శ్రీ గుల్లపల్లి సాంబమూర్తిగారు హోస్టలునకువిచ్చేసి పరీక్షలకువిచ్చేసియున్న 25 మంది విద్యార్థులను పిలిచి తక్షణమే హోస్టలును విడిచి వెళ్ళమనిరి. తమకు రేపుపరీక్ష అనియు, కొరక ఆస్తింగు చెప్పమనియు, బస వెతుకుకొనుటకునూడ అవకాశములేదనియు, కరుణామాపి పరీక్షమాడుదినములు హోస్టలులో బసచేయనిక్కనియు ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారిని ప్రార్థించిరి. కాని, ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారు అంగీకరించలేదు. నేటి ఉదయము పరీక్షయనగా నిన్న రాత్రి యీ విద్యార్థులు అవ్వకష్టములకు లోనయి బసకొరకు వెతుకుకొనవలసినవచ్చినది. ఈ విద్యార్థులలో చాలమంది రాజమండ్రి కాలేజి పాఠశాలలోనివికూడ తెలియవచ్చుచున్నది.

సతీంద్ర నేనుగారి విడుదల

రూ 500 జామీను

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— సత్యేంద్రనాథునేను, యితరులు 18 గురు బారిసాలు జైలులలో నిరశనవ్రత మూసినవారు.

చెరి రూ 500 జామీనుపైని విడుదలగావింపబడవలెనని న్యాయమిత్రులు, ఎస్. కె. గోపూగార్లు హైకోర్టులో నేను నిర్ణయించిరి. ఇదివరకు కొరబడిన జామీనుమొత్తములో నేనుగారి విడుదలమున రూ 40,000 లు యితరుల విడుదలమున రూ 10,000 తగ్గించబడెను.

జె. ఎం. నేనుగూప్త, సుబాసుచంద్రబోసు, డా॥బి. సి. రాయ, జె. ఎం. దాసుగూప్త, కిరణీశంకరరాయ, మున్నగువారు నేను బారిసాలునకు బోవదలచిరి. (శ్రీ. ప్రెసు.)

కదిరితాలూకా వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

ఎండ లతి తీక్షణముగ కాయుచున్నది. వర్షము బొత్తిగ లేదు. పశువులకు మేతకు జనులు పడు కష్టమునకు మితిలేదు. నగదున కైవసము, బీదజనులకు సామగ్రిసరకులు ధని పులగు వ్యాపారస్థులవద్ద కొన్ని పల్లెటూళ్లలో దొరకుటలేదు. ధాన్యముండినను యివ్వకున్నారు. ఇక అప్పుదొరకుట దుర్లభమనిన అతిశయోక్తి కాజాలదు.

శ్రీ వాణీగ్రంథాలయము

ఫుమారు 4, 5 మాసములక్రితము కొక్కంటి గ్రామమున యుండులకు పులగరిపల్లె శ్రీనివాసరావు, కృష్ణశాస్త్రిగార్లు ప్రోత్సాహమునలన శ్రీవాణీ గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది. స్వంతభవనము మాత్రము యంతవరకులేదు. ఆంధ్ర దైనికపత్రిక యు 1, 2 వార్తపత్రికలను వచ్చుచున్నది. గ్రంథములు యిప్పుడిప్పుడే స్వీకరించుచున్నారు. చందాదారులు తక్కువగానే యున్నను, కార్యదర్శులగు శ్రీనివాసరావు కృష్ణశాస్త్రిగార్లు గ్రంథాలయాభివృద్ధికి విశేషముగ కృషి సల్పుచున్నారు. గ్రామస్థులు 0-4-0 లు మాస చందాదారులుగ చేరి ఉత్సాహమున ప్రకటించెదరుగాకయని నమ్ముచున్నాము. ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధికి పాటుబడవలసిన శ్రీవాణీగ్రంథాలయ మభివృద్ధిగాంచుగాకయని కోరెదము.

ఖాద్రి శ్రీ లక్ష్మీస్వనింహ ఆంధ్రగీర్వాణ

పుస్తకభండారము

కదిరిలో పై గ్రంథాలయము 6, 7 సం॥ క్రితము స్థాపింపబడినది. అనేక విష్ణు పరంపరలు దాఖలుచేసినవైనను కార్యనిర్వాహక వర్తమువారి కృషివలనను ప్రజల సహాయభిమానమునలనను నేడు గొప్పసముదాయము గలిగి మంచి అభివృద్ధి న్నిలియందున్నది. స్వంత భవనముమాత్రము లేక తత్వగ్రంథాలయాభివృద్ధికి యాటంకముగనుండెను. అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నుండిన యీ లోపమును తొలగించుటకుగాను, కొలది మాసములక్రిందట భవననిర్మాణ ప్రయత్నములు జరిగెను. గ్రామస్థులకు పెద్దల యభిమానమునలన ఫుమారు రూ 500-0-0 లు నిమూలకాబడి సగము భవనము కట్టబడినది. తాలూకా యేమ పరిస్థితులబట్టి, ప్రజలసహాయము పొందుట సాధ్యము కాదుగావున తాత్కాలికముగ కట్టడప్రయత్నము నిలిపివేయబడినది. భవననిర్మాణమునకు, స్వంత భవనము అయిన దని రూపేర్పరచుటకు ఇంకను 5-0-0 లు అయిన అధనము కావలసియున్నది. గ్రంథాలయమునకు భవనము తయారగువరకును, యిదివరకుండిన స్థలమును మాన్చి, అద్దెయింటిలో నుంచి, పునరుద్ధరించి సరియగు స్థితిలో నడుపుటకును తేది 8-9-29 న ను. రా. శ్రీ. యస్. రామస్వామయ్యగారింటిలో జరిగిన సభలో తీర్మానింపబడెను.

చందాదారులను ఎక్కువగా చేర్చి భాండాగారము నభివృద్ధిపరచుటకు, యీ సంవత్సరమునకు యాదినవవారి కార్యనిర్వాహకాకార్యమునకు ఎన్నికొనబడిరి.

శ్రీ కె.అప్పారావుగారు, అధ్యక్షులు.

వి. వి. వేదాంతాచార్యులుగారు, వి.వి. వి. ఎల్. కార్యదర్శి.

యం. ఆర్. చన్నారాయణశ్రీగారు, కోశాధ్యక్షుడు.

కె. యస్. రామస్వామయ్య, యం. పరశురామమూర్తి, క. శ్రీనివాసాచార్యులు, ఎం. వి. కృష్ణమరాజుగార్లు, మేనేజింగు కమిటీ సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

చందాదారులు ఎక్కువగా చేర్చబడుచున్నారు. భాండాగారము సర్వజనోపయోగకారియగు గాకయినయు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు ఉత్సాహముతో కృషిసల్పుదురుగాకయనియు కోరుచున్నాము.

శ్రీ రామనస్తాహము

కొక్కంటి గ్రామమున సోంపల్లె నారాయణశాస్త్రిగారు వారి ప్రోత్సాహమునలన శ్రీరామనస్తాహము జరుప ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

తాలూకాలో ఇంతవరకు 183 గురు కాంగ్రెసుసభ్యులు మాత్రము చేరినారు. తాలూకావారు చేర్చవలసిన నిర్ణీతకనీస సభ్యులసంఖ్య 376. గడువుకాలము దాటినను యికయినను, కాంగ్రెసు అభిమానులు తగు శ్రద్ధవహించి తమ కోటానుపూరించేసి తాలూకా గౌరవమును కాపాడుదురుగాక యని కోరెదము.

సానికవార్తలు

చెన్నపురి కార్యశాలను కొన్నింటిని:—వాయికా మేజుబడిన సాధారణభవనం బౌద్ధవదన 24 వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రం 5-15 గంటలకు రిపును భవనములందు జరుగును.

శ్రీ దేవీవరాత్రి యుత్సవము:—అక్టోబరు 8 వ తేదీ నుండి 12 వ తేదీవరకు వరాహములో దత్తాత్రేయ మందిరమును జరుగును.

నైవేద్యపిల్లల గాడిత స్వాగతము:—డా॥ పి. వరద రాజులు నాయకులుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు: రాజధాని నేరముక్తి 9 నెలలు పైదుగితు విధింపబడిన నైవేద్యపిల్లలకు ఈ నెల 20 తేదీని విడుదల యగుదురు కావున పైపెన్షన్ రీతి ఎదురుగా ఆనాడు ఉదయము 10 గంటలకు పాఠశాలందరు వచ్చి వారికి స్వాగత మియ్యవలెనని కోరుచున్నాను.

రాకపోకలు:—గా॥ ఎం. ఆర్. నేతురత్నమయ్యకు, డి॥ బి॥ ఎస్. భవానందం పిల్లల గాడిత ఉడకమండలమునుండి తిరిగి నేడుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

డి॥ బి॥ ఏ. అప్పారెడ్డి (పరిశ్రమలదైత్యులు) గారు నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

బొంబాయి వెటరినరీ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు అగు కె. హెవెల్టెగారు నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేడుదయము మద్రాసు నుండి తిరిగి వచ్చిరి.

సహకారసంఘముల జాయింటు రిజిస్ట్రార్ అగు కె. దేశిఖా మణి మదలియారు గారు గత రాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉడక మండలమున కేగిరి.

కాంగ్రెసు కొన్నింటి పార్టీనభ

ఈనెల 23 వ తేదీని జరుగును

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 17—బీర్ అహమ్మద్ గారు యీ క్రిందివిధమున వ్రాయుచున్నారు. మద్రాసు కాంగ్రెసుకొన్నింటి పార్టీ సభ యీనెల 23 తేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కాసనసభాకార్యాలయన జరుగును. ఉద్యోగ, ఉద్యోగేతర కార్యక్రమమును గురించియు తదితర విషయములను గురించియు యోచింపబడును

వ్యాసరచన పోటీ

గండికోట శ్రీ వైష్ణవ మహాసభ కార్యసంఘమువారు గండికోట శ్రీ వైష్ణవ సంఘముయొక్క చరిత్రను తగిన ఆధారములతో వ్రాసినవారికి రు 50/- బహుమానమిచ్చుటకు తీర్మానించిన్నారు. వివరములకు కార్యదర్శి పేర పుత్రము వ్రాయవలెను. చిరునామా కార్యదర్శి గండికోట శ్రీ వైష్ణవ మహాసభ తాటిపల్లి.

జాతీయపతాకవందనోత్సవము

సెప్టెంబరు 29 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయం 8 గంటలు ఎల్లరు ప్రతి గ్రామమున జాతీయ పతాకోత్సవమును చేసి నివేదిక పంపుడు.

సూర్యదేవర సంగీతరాయణం.

తుమ్మపూడి.

చిత్తూరులో ఖద్దరుప్రచారము

నారాయణవరమునం దుండెడి సంచార ఖద్దరు వస్త్రాలయమును 1929 సం॥ ౧౦ సెప్టెంబరునానం 20 వ తారీఖు మొదలు 24 వ తేదీవరకు చిత్తూరుకి మార్చబడును. అన్నిరకములఖద్దరు చిత్తూరుజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులను శ్రీయుతులు రా. బ. రామకృష్ణరాజులుంగారి గృహమందు ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దరుప్రచారకులములగా ఇంటింటికి పల్లె పల్లెకు పంపి అసత్యధరలకే అమ్మబడును.

సి.వి. రంగంశ్రేష్ఠి,

గౌరవ కార్యనియంత.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఆర్యా!

స్వతీర్థున రాంపు ప్రమాదాన సంవత్సరాదిసంచికను ప్రకటించుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములు గు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయ యుంచి ఆమూల్యములకు తగిన స్వాగతములతో సేవ సలంకరించి మాయద్వమముకకు దోష్యుడ బ్రాహ్మణులు.

ఈ సంచికయందువిషయవిభాగమును ౧ వింది రోవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాడినాటి కంప్రెసు కర్మింపక నలుచినాము. ఏ ఏమిత కాలమునకు బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మ కు ఉడినగాని అట్లు వికాసవిభాగమును ఏ ఏమిత ననుకూలము గానేరదు. సంచికామూలక మారంభించినదక బంపు వ్యాసములను సంచిక కుండు జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1929 నవంబరు 15 వ తేదీలోపల నూ కురవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను, 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసి యుండువలెను. వ్యాసములు, వా కి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణచిత్రములుగో యయమితకాలము కు బూర్వమే మ కు బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని న గేశ్వరం పు,
ఆంధ్రపత్రికా సంపాదక.

సహకారశాఖ పునర్నిర్మాణము

(ప్రభుత్వకటన)

ఈ రాజధానిలో సహకారశాఖ పునర్నిర్మాణమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారిచే 30-7-29 తేదీన గావింపబడిన ప్రకటన యాదిగత సం॥ గావింపబడినది:—

1925 సం॥లో ప్రభుత్వమువారు యీ రాజధానిలో సహకారశాఖను పునర్నిర్మించినపుడు, అంతకు పూర్వపు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ల వేతనముకంటె తక్కువ వేతనముగల యొక నూతన అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ల పదవి యేర్పాటు చేయబడెను. పూర్వపు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్లు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లుగా మార్చబడి వారిసంఖ్య తొమ్మిది నుండి తగ్గింపబడెను. జిల్లాకు సంబంధించిన సామాన్యకార్యభారము నంతకు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లనుండి తప్పించి, అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ల కొప్పు గొందుటకును, నాన్ కెడిట్ట సంబంధము కార్యనిర్వహణము నకు ముఖ్యముగా డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు తన శ్రద్ధ వహింప గలుగుటకును, ఆసయమున ఉద్దేశింపబడెను.

1927 సం॥ జూనునెలలో రిజిస్ట్రార్లచే గావింపబడిన సిఫార్సుననుసరించి ప్రభుత్వమువారు 31-3-1929 సం॥ తేదీ నుండి మరిలగురు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లను తాత్కాలికముగా నియమించిరి.

సహకారవిచారణ సంఘమువారు గావించిన రిపోర్టులో 1925 లో ప్రవేశ పెట్టబడిన మార్పులను ఖండించుచు, పూర్వపు యేర్పాటు మరల ప్రవేశ పెట్టబడవలెనని అభిప్రాయపడిరి. కమిటీవారి యభిప్రాయముతో రిజిస్ట్రార్లుగా కేటగిరించుచు, ప్రతిజిల్లాకక డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లను 25 గురు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు కాశ్యేతముగా నుండవలెనని సిఫార్సు గావించుచున్నాను. ప్రస్తుతము 13 గురు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు గలరు. వారిలో తాత్కాలికముగా నియమింపబడిన నలుగురును కాశ్యేతముగా నుంచబడుటకును, మరి ఆరుగురు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లుగూడ కాశ్యేతముగా నుంచబడుటకుగాను ప్రస్తుత ముచుట్టును ప్రభుత్వమువారు సమమతించుచున్నారు.

ప్రస్తుత అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్లు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు లకు పెన్షన్లు అసిస్టెంట్ గావింపబడుటకును, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు అని పిలువబడుటకును, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లయొక్క య, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లయొక్క య, విధులు ప్రత్యేకింపబడుటకును, రిజిస్ట్రార్లచే గావింపబడిన నూతనలను ప్రభుత్వము వారు మోదించుచున్నారు.

నూతన యేర్పాటుప్రకారము ప్రస్తుత అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్లు ఆఫీసులు యెత్తివేయబడి, రిజిస్ట్రార్ల సలహాప్రకారము డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు ఆఫీసుకు 8 గురు ఇన్ స్పెక్టరు సుమాస్తాలును, 4 గురు సామాన్య సుమాస్తాలును, 500 కంటె కెక్కువ సంఘములు గల పెన్షనలకు మరియొక ఇన్ స్పెక్టరు సుమాస్తా అధికముగనూ, 1000 కంటె పెన్షన సంఘములుగల పెన్షనలకు మరి యిద్దరు ఇన్ స్పెక్టరు సుమాస్తాలు అధికముగనూ, నియమింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు.

డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ లొక్కొక్కరికిని నలుగురు బంట్ల తులుండవలెనని రిజిస్ట్రార్ల గావించిన సిఫార్సును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు.

పశ్చిమకృష్ణా

1. జెజనాడ తాలూకా

- ఫిర్యాలు ఎన్నికలు జరుపవలసిన కన్వీననులు.
- సలహాలు
1. జెజనాడపురన్ మర్గావీల్ కా. నాగేశ్వరరావుగారు 28 తేదీ ఈ క్రింది యెన్నికలు 29-వ తేదీన జరుపబడును.
 2. జెజనాడఫిర్యా పశ్చిమ నల్లూరు పాపయ్యగారు,
 3. కొండపల్లి రాంమోహన్ పెదర్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు
 4. మైలవరం
 5. కంకిపాడు కంకిపాడు కామమూలకృష్ణయ్యచౌదరి
 6. తిరువూరు ముద్దురు తొన్న విత్తుల పట్టుంబబబ్బారావు గారు 29 వ తేదీ.

ఈ క్రింది యెన్నికలు 28-వ తేదీన జరుపబడును.

2 నందిగామ తాలూకా

1. జగ్గయ్యపేట జగ్గయ్యపేట జయంతిపురంరాజాగారు ఈ క్రింది యెన్నికలు 29-వ తేదీని జరుపబడును.
2. మక్క-పేట చిల్లకల్లు
3. నందిగామ నందిగామ కామరాజుగడ్డ మృగ్యంజయశాస్త్రి గారు
4. కంచకచర్ల వీరశై పాడు వాళిరెడ్డి వీరవరప్రసాదుగారు
5. కెనుగంచి ప్రాంతు

3 గన్నవరం తాలూకా

1. గన్నవరం ముస్తాబాద బొడ్డనపల్లి శివరామయ్యగారు
2. వీరపల్లి కామమోలు నందూరి తిరుమలరాచార్యులుగారు
3. ఉయ్యూరు ఉయ్యూరు జొన్న విత్తుల పట్టుంబబబ్బారావు గారు

4 నూజివీడు డివిజన్

1. నూజివీడు నూజివీడు తలవై రంగయ్యగారు
2. అగిరిపల్లి అగిరిపల్లి గరికపాటి బుచ్చి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు
3. ముసునూరు

4 తిరువూరు డివిజన్

1. గంపలగూడెం గంపలగూడెం కటికినేని వెంకటరామారావు గారు
2. తిరువూరు చిట్టేల పేట బాపయ్యగారు
3. విస్సన్నపేట

మోహినీతైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమ జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శులు, ఉద్యోగిగణులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. నుండరుల మోహాలవ్యయలకు ప్రాపగుడులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుల రమణియును సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుసూరుగు వాడలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో నుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరము సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు, అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

శారదాబిల్లునుగూర్చి శాసనసభలో చర్చ

బిల్లుకు సవరణ లన్నియు వీగిపోవుట

వివాహవయస్సు 12 గా నుండవలెనను సవరణకు అనుకూలురు 19, ప్రతికూలురు 68.

బిల్లులో సూచించబడిన వయస్సు మాత్రము మిగిలియుండుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:—శేడు సభా కార్యక్రమము ప్రారంభ మైనప్పుడు శాలదినుంది శాసనసభ్యులు మాత్రమే సభ లో నుండిరి. ప్రేక్షక స్థానములో 8 గురు మాత్రమే యుండిరి. ట్రాన్సుసర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ ఆఫ్ సవరణబిల్లు, శారదా బిల్లుల పై మాడవ రీడింగు జరుగవలసి యున్నదని కార్యక్రమపట్టికలో నుండెను.

మోతీలాల్-కెరార్ సంప్రదింపులు

చరసాలా నిబంధనల సవరణను చర్చించుటకు ప్రతిపక్ష నాయకుడగు పండిత మోతీలాల్ సెహ్రాగారి నాహ్వానించుచు సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు ఉత్తరము వ్రాసిరి. ఈ యాహ్వా నము పండితునికి నిన్ను చేరెను. అనంతరము స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు సమావేశమై యేమిచేయవలెనని చర్చించిరి. లాహోర్ బారిసార్ చరసాలలలోని నిరశనవతుల సంగతి యేమైనదని పండిత మోతీలాలుగారు తెలిసికొనగోరిరి.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను వివరములు తెల్పవలసినదిగా తాను కోరితినని తెల్పుచు, యిష్టాగోష్టిగా ముచ్చటించుటకు దయచేయులసిన దని సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

మోతీలాల్-కెరారుల సంప్రదింపు లై నంతవరకు సభను ఆపుచేయవలెనని స్వరాజ్యపార్టీ వారు నిర్ణయించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తర సమయమున గయాప్రసాద్ గా రీక్రింది ప్రశ్న నడిగిరి:—

బెల్జియమ్ కాంగ్రే పరిపాలకుడు ఆదేశములో హిందూ మతావలంబకులు దహనము చేయబడరాదనియు ఆసియా ప్రజ లకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థలములో వారు, పాతిపెట్టబడ వలెనని యు, అగస్టు 27 తారీఖున చోటాలాల్ కూర్చీగారికి వ్రాసిన లేఖను ప్రభుత్వమువారు చూచినారా? ఈ ఉత్తరపు హిందూ మతమునకు వ్యతిరేకము కనుక దానిని రద్దుచేయుటకు భారత ప్రభుత్వమువారే మైన ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా?

ప్రత్యుత్తరము

డెన్నిస్ ప్రేగా రిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

ఉత్తరపు ఘోరమైన దనియు, వానిని తక్షణమే రద్దు చేయుట యవసరమనియు బెల్జియమ్ అధికారులకు తెలుప వలసినదిగా రాజుగారి ప్రభుత్వమునకు భారతప్రభుత్వమువారు తంతి నిచ్చినారు.

ట్రాన్సుసర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ బిల్లు

సవరణచేసిన విధముగా ట్రాన్సుసర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ బిల్లు లు సభవారిచే నామోదించబడెను.

శారదాబిల్లుపై చర్చ

తరువాత శారదాబిల్లుపై చర్చ మరల ప్రారంభ మయ్యెను.

బాలికలకు వివాహవయస్సు 14 సంవత్సరములుగా నుండ వలెనని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సవరణను ప్రతి పాదించిరి. గర్భాధానవయస్సు 15 గా నుండుట తనకంగీకారమే యని పండితుడు చెప్పెను. సవరణ నుపపాదించుచు పండితు డిట్లు చెప్పెను:—వివిధరాష్ట్రములలో ప రి స్థి తు లు అనేక ర క ము లు గా నున్నవి. ప్రాచీనకాలమునుండి ఆములలో నున్న ఆచారములను మార్చుటకు శిక్షాస్మృతి చేయునప్పుడు కడు జాగ్రూకతతో నడువవలెను. ప్రజల అజ్ఞానము పోగొట్టుట కేమియు ప్రయత్నములు జరిగియుండలేదు. ఇతర దేశములం దును, భారత సంస్థానములయందును వివాహవయస్సు 12 గా నున్నది. ఈబిల్లు నిన్ను బాతులకును, పూర్వాచార పరాయణుల కును చాల నష్టభాయకముగా పరిణమించును. చట్టమును ఆచరణ యోగ్యముగా చేయుటకు అత్యధికసంఖ్యాకుల సాయ మవ సరము. వివాహ వయస్సు 12 చేసితిమేని మనకు ఈ సాయము లభించును.

ప్రభుత్వమువారు 14 సంవత్సరములను సమర్థించుట ప్రభుత్వవారి చెఖరిని తెలుపుచు 14 సంవత్సరముల యీడును వివాహములు జరుగుట ప్రభుత్వమువారికి సమ్మతమని

సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు చెప్పిరి. గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సం ఘమువారు జాగ్రత్తగా విచారించి 14 సంవత్సరములు నిర్ణయించిరి. ఈ 5 సంవత్సరములలో ప్రజలలో చాల ప్రబోధము కలిగినది. కావున 14 గు సంవత్సరములుగా నిర్ణయించుట సరసము.

ప్రభుత్వ వైఖరిని కెరార్ గారు స్పష్టపరచిన తరువాత యితర వయస్సులను నిర్ణయించుటకు తేబడిన సవరణలన్నియు వీగిపోయెను.

ఆచార్యగారి సవరణ

బాల్యవివాహమునగా ఒక మతవిధులకు లోబడి బాలు డును, బాలికయు చట్టసమ్మతముగా నివసించుటయు, లేక బాల బాలికలలో నెవరు పసివాండ్రయినను సంసారముచేయుచుం డుటయు మాత్రమేగాని 10 సంవత్సరములకు లోబడియుండని బాలికల గర్భాధానముకంటె యితరమైన మతానుసారమును వివాహవిధులకు వర్తించదనియు ఆచార్యగారు సవరణను ప్రతి పాదించిరి. వారిట్లు చెప్పిరి:—పవిత్ర మతసంస్కారమును హిందూవివాహముతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ప్రభు త్వమువారికి అధికారములేదు. ఇట్లు జోక్యము కలుగజేసికొని నయో ప్రభుత్వమువారు తత్ఫలితముల ననుభవించెదరు.

ప్రభుత్వమువారేమియు జవాబు నివ్వలేదు. ఆచార్యగారి సవరణను సభవారు నిరాకరించిరి. 7 అనుకూలముగాను 69 ప్రతి కూలముగాను వోటుచేసిరి.

ఫలహారానంతరము

ఫలహారానంతరము 2 క్లాసు నుండి 6 క్లాసు వరకు ఉప పాదించబడిన సవరణలన్నిటిని సభవారు నిరాకరించిరి. అందు లో బంధువుల వాజూలములను బట్టి బాలబాలికల వయస్సు ను తెలిసికొనవలెనని ఒక సవరణను శేషయ్యగారు ప్రతిపా దించెను. శిక్షలను తగ్గించవలెనని యితరసవరణలు కోరెను. 'బాల్య వివాహము'ని ఋజువుచేయు భారము ప్రభుత్వము వారిపై నుండవలెనని కేట్ కార్ గారు కోరిరి. ఈ సవరణ కూడ వీగిపోయెను. 21 మంది అనుకూలురు, 58 మంది ప్రతికూలురు.

40 సంవత్సరములకు పైగా నున్న విధులు కన్యలను వివాహము చేసికొనరాదనియు, అట్లు చేసికొనినయో శిక్ష విధిం చవలెననియు, 6 క్లాసుకు కొన్నిమాటలను కలుపవలసినదను ప్రతిపాదన సభ్యులకు వివేద కారణమయ్యెను. ఈ ప్రతిపాదన పై వోట్లు తీసికొనగా 4 గురు అనుకూలురుగాను 52 ప్రతికూ లురుగాను వోటుచేసిరి.

బాల్య వివాహములను చేయుటకు సంబంధించిన విషయ ములలో పిల్లల వయస్సును ఋజువు చేయు భారము ప్రభుత్వ మువారి మీద నుండవలెనని కేట్ కార్, భార్గవ (వయోనిర్ణయ సంఘసభ్యుడు) గారు కోరిరి. శిక్ష తగ్గించవలసినదని కేట్ కార్ గారు కోరిరి.

కంప్లెయింట్లు చేయు అధికారమును నియమించుటకు శేషయ్యగారు, భార్గవగారు ప్రతిపాదించిన సవరణలు వీగి పోయెను.

ధరాసతును పెచ్చు చేయవలెననియు, చాల యిబ్బంది లో నున్న యెడల 12-14 సంవత్సరముల మధ్యనున్న బాలికల విషయమై మనహాయింపు చేయవలెననియు, సివిల్ కోర్టు యొ క్క-తెల్పు గై కొనినయో బాలికల వివాహములను జరుగ నివ్వ వలెననియు నీలకంఠదాసుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు

గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారు సిఫారసుచేసిన సంస్కరణలకు రంగస్వామి అయ్యంగారు ఆమోదించినను చాల యిబ్బందిలోనున్న వారియెడలమాత్రము మనహాయింపుచేయవలె నని వారుకోరిరి. ఇట్లు మనహాయింపులను గర్భాధాన వయో నిర్ణయసంఘమువారుగూడ చాలవరకు ఆమోదించిరిని వారు చెప్పిరి.

సవరణకు ప్రతిఘటన

బాలికలకు క్రయోదాయకము కాదను కారణమున యన్. సి. చందర్ గారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి. సవరణను ఆమోదించుట హానికరమని లా మెంబరుకూడ చెప్పెను. ధనికు లుగా నుండువారు అధికారులకు లంచమిచ్చి అవసరమును సుల భముగా ఋజువుచేసికొనవచ్చును. ఇదిగాక సభవారు 12 సంవ త్సరముల సవరణను నిరాకరించినదిగనుక యిప్పు డీసవరణ నామో దించినయో తెలిదితక్కువగా ప్రవర్తించినవారగుదురు. నిజము

గా యిబ్బంది తటస్థించినయో చట్టముయొక్క కార్యమును తగ్గించుట యవసరమును ప్రతిపాదనమును శ్రీయుతులు కేట్ కార్ దాసు భార్గవా, కేట్ కార్, గంగానంద సింహగారు సమర్థించిరి. చర్చ యింకను పూర్తికాకమునుపే సభ ఆపుచేయబడెను.

(అ. వెన్.)

గంగానంద సింహగారి సవరణ

12 సంవత్సరముల యీడు నిర్ణయించవలెనను ప్రతిపాదనకు వోటుచేసినవారు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:—బాలికల వివాహవయస్సును 12 గా నిర్ణయించవలెనని గంగానంద సింహగారు తెచ్చినసవర ణను యీ క్రింది 19 గురు అనుకూలముగా వోటుచేసిరి.

1. జోగయ్య, 2. పెరుమాల వాయుడు, 3. యమ్. కే. ఆచార్య, 4. శేషయ్యగారు, 5. కేట్ కార్, 6. అమర నాథ దత్తు, 7. కే.సి. నియోగి, 8. నుజ్జేవసి, 9. చాదరి మహ మ్మద్ ఇస్మాయిల్ ఖాన్, 10. లహోర్ చాదరి, 11. మాలవ్యా 12. గయా ప్రసాదసింహ, 13. నీలకంఠదాసు, 14. బి.దాస్, 15. రాజీవరంజనప్రసాదు, 16. గంగానందసింహ, 17. మూంజీ, 18. ద్వారక ప్రసాద్, 19. నేత్ జమ్నదాసు.

సవరణకు ప్రతికూలముగా వోటు చే సిన వారు:—

1. రంగస్వామి అయ్యంగారు, 2. సర్వోత్తమరావు, 3. కర్నూల్ పార్థురు, 4. విద్యాసాగర్ పాండ్యా, 5. జయకర్, 6. జమ్న దాస్ మెహతా, 7. లాల్ చందు నవోరాయి, 8. యన్. యస్. హాజీ, 9. బెల్వీ, 10. నైపు, 11. ప్రెస్, 12. మోడీ, 13. యన్. సి. చందర్, 14. యన్. సి. మైత్రా, 15. నూపర్వ స్మిత్, 16. సర్దార్స్ లిండ్సే, 17. జే. వై. ఫిలిప్ 18. మోతీలాల్ సెహ్రా 19. ముర్తూరి సింగ, 20. కుంజ్రా 21. బీర్లా 22. యూనుస్ ఇమామ్ 23. కిద్వా యీ 24. తహూర్ దాసు భార్గవ 25. హంసరాజ్ 26. చమ్లక్ లాల్ 27. అబ్దుల్ హామీ 28. మనవాజ్ 29. కర్తూర్ సింగ 30. వారాయణ ప్రసాద్ సింగ 31. సిద్దేశ్వర ప్రసాద్ 32. సిద్దికే 33. చామర్న 34. రంగవిహారిలాల్ 35. హరిలిన్ శార్దా 36. బి. య్. మైత్రా 37. సర్ బార్జి రెయిన్ 38. సర్ జేమ్స్ కెరార్ 39. సర్ బార్జి షస్త్రు 40. సర్ బి. యల్. మిత్తర్ 41. సి.ఆర్. రావు 42. బూత్ 43. టాటెహాం 44. ఆరావముద అయ్యంగారు, 45. యన్. య్. రాయ్ 46. టి. టట్ 47. ఆర్. యన్. బాజ్ పాయి 48. సర్ ప్రాంకు నాయిన్ 49. బోవర్ 50. ఉపేంద్రపాయి 51. గోవర్ణుల్ 52. ఫెట్టార్ 53. ప్రాన్సి 54. ఏ. కే. ముఖర్జీ 55. కిన్ను 56. అబ్దుల్ అజీజ్ 57. యన్. య్. సింగ 58. జి. ఏ. ఖాన్ 59. కాన్ గ్రేవ్, 60. స్టీ వెజ్ ఫెల్ 61. ముల్లా 62. కే.సి. రాయి 63. జవహరిసింగ 64. హీరాసింగ 65. ఆర్. యన్. శర్మ 66. లింటర్ బోథామ్ 67. జె. సి. ఫట్టి 68. కర్నూల్ గిడ్డీ.

నేటి కార్యక్రమము

పండిత నీలకంఠదాసుగారి సవరణ వీగిపోవుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 19:—ఈ రోజు శారదా బిల్లును గూర్చి చర్చ ప్రారంభమైనప్పుడు ప్రేక్షక స్థానములు ప్రజలచే కిటకిట లాడుచుండెను. నీలకంఠ దాసుగారి సవరణ పై ముచ్చ టించుచు చట్టమునకు దొరకకుండా తప్పించుకొనదలచినవారి కీసవరణ సందిచ్చుననియు, అసలు బిల్లు ఉద్దేశ్యమే నష్టమై పో వుననియు ప్రెస్ గారు చెప్పిరి.

పండిత మోతీలాల్ సెహ్రాగారు సవరణను సమర్థిం చుచు మాట పోరుపోరుండ మాటలాడెను.

కెరార్ గారి ప్రతిఘటన

కెరార్ గారుకూడ బిల్లు ఉద్దేశ్యము నష్టమగుననుకారణ మునను, చట్టమును అనిశ్చితముచేయుననియు అందరకును యిష్టముగు విధమున చట్టమును చేయబూనితిమేని యెవ్వరికిని యిష్టముగా నుండదనియు చెప్పి సవరణను ఆమోదించుట వివేకము కాదని చెప్పెను.

జయకర్ గారి ప్రతిఘటన

అతి జాగ్రూకతతో విచారించినమాటలు బిల్లు ప్రతిఘ టించదగినదని తనకు తోచినదనియు, సవరణ చాల వికారమైనద నియు కొన్ని సంవత్సరములు యీచట్టము అమలుపరచినతరు వాత అనుభవమువలననే సవరణలను చేయవలెనో చూచి చేయ వచ్చుననియు చెప్పి జయకర్ గారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

ఆచార్యగారి ప్రతిఘటన

దిడ్డిదోవను తప్పించుకొనుటకు యీ బిల్లు సావకాశము కలుగజేయుననియు, ఇంతకంటె బహిరంగముగా చట్టమును తి రస్కరించి చరసాలలో ప్రవేశించుట ధైర్యబుద్ధియనియు చె ప్పి ఆచార్యగారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

కేట్ గారు (అధికారి)కూడ సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

సవరణపై వోటింగు

పండిత నీలకంఠ దాసుగారి సవరణపై వోట్లు తీసికొనబ డెను. 24 గురు అనుకూలముగాను, 61 ప్రతికూలముగాను వో టుచేయుటచే సవరణ వీగిపోయెను. (ప్రీ. వెన్.)

మీరటు కుట్ర కేసు

ముద్దాయిల వరతులు

అంగీకరింప కున్నచో నిరశన వ్రతము

డిఫెన్సువకీలుకి నోటిసునుగోర్చి చర్య

మీరటు, సెప్టెంబరు 18:—మీరటు కుట్ర కేసులో ముద్దాయిలలో, 25 గురు నిరశన వ్రతము అనుసరించుమని అధికారులను బెదిరించుచు ప్రకటనగావించిరి. హాచిన్సుగా రా ప్రకటనను వైకేచదివి గవర్నరు జనరలుగారికి తంజివార్త ద్వారా తెలుపవలెనని గోరుచు మేజిస్ట్రేటుగారికి అందజేసిరి. ప్రకటన యిట్లుగలదు:—

అగష్టు 28 వ తేదీని రాజకీయ థైడిల సిటినిగూర్చి మీకు విన్నవించియున్నాము. మీ ప్రభుత్వమువారు వారి సహేతుక మగు ఆశయము లీడేర్పనందున వీరస్వర్గము పొందిన జతీంద్ర నాథు దాసుగారి చావుననుగు, వారి ననుసరింపనున్న భగవతు శింగు, దత్తుగార్లు గూర్చియు యేర్పడిన నూతన పరిస్థితులను మీరు గమనింపవలసియున్నది. మేమును ప్రభుత్వము పై యెదురుదిగిన నేరముక్రింద విచారింపబడుచున్న థైడిలముగలచే, జైలులోని పరిస్థితుల స్వానుభవ ముండుటచేతను, లాహోరు థైడిలు కోరిన వరతులు చాల న్యాయముగనున్నవనియు, మితముగ నేయున్నవనియు భావించుచున్నాము. అందుచే వాటిని అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు వెంటనే అంగీకరించునట్లు జూడవలసినదిగా విముక్తిరుచున్నాము. అపొహలేమియు లేకుండుట కై ఆ కోర్కెల నేమాకు ఆవసరమని తోచిన కొద్ది మార్పులతో వేరొకసారి యాదిగన వేర్కొనుచున్నాము.

వరతులు

1. రాజకీయ నేరములకు అరెస్టుచేయబడినవారు (కార్మిక తగవులందర్భమున అరెస్టుయినవారుగూడ) ప్రత్యేకతరగతి థైడిలుగ చేర్పవలెను. హత్యలకు, బండిపోటుదొంగతనములకు అరెస్టుచేయబడినవారిని మాత్రము చేర్చరాదు. తరగతులన్నియును విచారణజేయు కోర్టువారే నిర్ణయించవలెను.
2. దినమునకు ప్రతి ఒకరికి 12 అణాలు భోజనఖర్చు ఒసంగవలెను. ఉచిత దుస్తులను ప్రభుత్వమువారే ఒసంగవలెను.
3. చదువుటకు, వ్రాయుటకు తగు వసతులు చేకూర్చవలెను. అవసరమగు పరికరములొసంగవలెను.
4. పత్రికలు, మాసపత్రికలు, గ్రంథములు ఒసంగుచుండవలెను. వార్తాపత్రికలలో కేవలము ప్రభుత్వమువారు పత్రికలు మాత్రమే యొసంగరాదు.
5. వారి కలవాటులేని చేయబాలని పని యేదియు చేప్పరాదు.
6. ఒక జైలులోనుండు రాజకీయ థైడిలందరిని ఒక్కచో కలిపియుంచవలెను. ఇతర థైడిలతో వేరుచేయరాదు.
7. రాజకీయ థైడిలను భిన్న రాష్ట్రములందు విచారింపినను విచారణ ముగిసినపిదప స్వంతరాష్ట్రములకు పంపవలెను.

అంగీకరింపకున్నచో

భగవతుశింగు దత్తుగారు ప్రమాదాపనయందున్నందున మీ ప్రభుత్వమువారు వెంటనే వైకోర్కెలలో సంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాము. లేకున్నచో రాజకీయ థైడిల దుస్థితి తొలగింప వారవలించినమార్గమునే మేముగూడ అనులంబింపవలసివచ్చును. మీ జవాబునకై ఒక వారమువరకు వేచిచూచి పిదప అట్లానర్తుము."

అను పై ప్రకటనక్రింద యాదిగన 25 గురు ముద్దాయిలు సంతకములు జేసిరి.

ఎం. ఎ. మజీదు, ఆర్. ఎన్. నింబుకర్, కె. ఎం. జొగ్గేకర్, అయోధ్యప్రసాదు, ఎన్. పి. గాటి, ఆర్. మిత్ర, జి. అధికారి, సేకతు ఉస్మాని, ధరణి గోస్వామి, ఎల్. ఆర్. కాడం, గోపాల బాసకు, బి. ఎ. ఖాన్, బ్రాడ్లీ, మజఫరు అహమ్మద్, గౌరీ శంకరు, గోపేంద్ర, చక్రవర్తి, సోహానింగు జోషి, ఎన్. ఎన్. బెనర్జీ, హెచ్.ఎల్. హాచిన్సు, ఎన్. స్పృలు, కె. గోషు, కేదరి నాథు పైగలు, ఎన్. ఎ. ఫాంజి, మిరాజకర్, పి. సి. జోషి, డి. ఆర్. తెంగ్లగార్లు. ఆర్యేకారేగార్లుగూడ నిరశన వ్రతమునకు తోడ్పడ మాట నిచ్చిరి. జబ్బుతో నున్న ముద్దాయి సామను ప్లాదాగారు తప్ప తక్కినవారందరు యిందు చేరనున్నారు. దేశాయి జబ్బాల, ధర్మవీరశింగు, ముఖ్యే గార్లు మాత్రము యీ ప్రకటనయందు సంతకము చేయలేదు.

రామదాసు నాటక ప్రదర్శనము

శారదానికేతనము సహాయార్థమై ఈనెల 21-వ తేదీ రాత్రి గుంటూరు కనకరత్న హాలులో ప్రదర్శింపబడును

సుప్రసిద్ధనటులు పాత్రలను ధరించెదరు

వకీలు అభిప్రాయము

ముద్దాయిల ప్రకటనగూర్చి డిఫెన్సు వకీలు డి.పి. సిన్హా గారి అభిప్రాయము కోరగ వారిట్లు చెలిపిరి:—నేను లాయరు నగుటచే ముద్దాయిలకు యెట్లు జేయవలెననియు నూచింప జాలను. కాని మనకు తెలిసిన విషయము చాల ఆందోళనకు కారణ మగుచున్నది. ముద్దాయిలు చాల పట్టుదలతో నున్నారు. విచారణ విచారకరముగ ముగియకూడదని కోరువారలలో నొకడనగుటచే రాజకీయ థైడిల న్యాయముగ కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింప వలెననియే కోరెదను. ఈ విషయము పరిష్కరించుట ఆలస్య మొనర్చుటవలన వేరొకచో ఘోర విపత్తు వాటిల్లెను. యింకను ఆలస్యమయినచో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నుకొననంతటి గొప్ప విపత్తు వాటిల్గులదు.

ముద్దాయిలలో భిన్నాభిప్రాయములు

నేను కేసు విచారణ ప్రారంభమున ఆర్యేగారి తరపున వకీలు చక్రవర్తిగారు వేరొక అడ్డీ దాఖలుచేసిరి. రత్నగిరి గ్రామంలో జబ్బుగా నున్న తనభార్యకు వైద్యసహాయము జేయుటకు బోవ నవకాళిమియగోరెను. రత్నగిరి జిల్లామేజిస్ట్రేటువద్ద నుండి ఆమె సిటినిగూర్చి చెలుపు లేఖకై వేచియున్నానని మేజిస్ట్రేటుగారు చెలిపిరి. ముద్దాయి సామనుపాదాగారిని చూచుటకు తనకు అవకాశ మియలేదనియు, ప్రాసిక్యూషను వక్త్రకు అవకాశ మిచ్చిరనియు అన్నాగారు ఫిర్యాదు చేయగ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారింతు మనిరి.

డిఫెన్సు వకీలుగా నున్న సిన్హాగారికి లండను నుండి ఎం.జి. దేశాయిగారివద్ద నుండి 1928 సం॥ జూను 18 వ తేదీన వచ్చిన లేఖను కోర్టులో దాఖలుచేయవలసినదిగ మేజిస్ట్రేటుగారు నోటిసు బంపిరి. అట్లు డిఫెన్సువకీళ్లకు నోటిసు పంపరాదని సిన్హాగారు నూచించిరి.

అట్టి ఆచారము ఇండియాలో గలదని లాంగుఫర్డు జేమ్సు గారనిరి.

సిన్హా:—న్యాయశాస్త్రమునందు దానికి తగు ఆధారము లేదు.

జేమ్సుగారు:—ముద్దాయిల చర్యలతో న్యాయముగ సంపర్కముగల సిన్హాగారు వారితరపున వకాలతో వుచ్చుకొనుట వృత్తిమర్యాద గాదు.

సిన్హాగారు:—కోర్టులో యిట్టి చర్య యుండరాదని దలంచుచున్నందున యిట్టి చర్యను గర్హించుచున్నాను. లాంగు ఫర్డు జేమ్సుగారి నిందావాక్యము లసత్యములు. నా కి విషయములందు స్వానుభవము గలదని జేమ్సుగారు రుజువు చేయగలరా?

డాంజిగారులేచి లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు యూరోపియను సంఘము తరపున కమ్యూనిస్టు ప్రతిపూలప్రచారము చేయుచున్నారని ఆక్షేపించిరి.

డాంజిగారు తమ తరపునగూడ మాట్లాడినందుకు ధర్మవీరశింగుగారు అభ్యంతరముచెలిపి, తనను అన్ని విషయములందు యితరముద్దాయిలతోచేర్చుట యిష్టములేదనియు, ముద్దాయిలు తనపై సాంఘిక బహిష్కరము ప్రయోగించిరనియు ధర్మవీరశింగుగారు నుడివీరి. కోర్టువారి సంతకంకోరిరి. ముద్దాయి లాతని గోచేయదలంచి కేకలువేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు సర్దుబాటుచేయుచు, ముద్దాయిల తగవులను తమలోతాము పరిష్కరించుకొనవలెననియు, లేకున్నచో యెవరికివారు ప్రత్యేకముగ వక్త్రను నియమించుకొనవలెననియు మేజిస్ట్రేటుగారు నూచించిరి. జతీంద్రనాథుదాసు మరణవార్త విన్నవాడు అందరు ప్రార్థనకు లేచినపుడు ధర్మవీరశింగుగారు లేవనందున వారిని బహిష్కరించిన ముద్దాయికి గోరిలాలుగోషుగారు చెలిపిరి.

నేటి సాత్వ విచారణలో 7 గురు పోలీసు ఉద్యోగులు ముద్దాయిలకు విదేశములనుండి వచ్చిన శిఖల వివరముల నెరిగించిరి.

కోర్టు నాటికి ముగిసెను.

(అ. ప్రె.)

ఎక్తెనజ ఎడ్వైజరీకమిటీ—డబిల్వా. ఓ. రైటు గారి స్థానమున ఎక్తెనజ ఎడ్వైజరీ కమిటీ సభ్యులుగ ఎ. జె. లీచిగారిని నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. అని ప్రభుత్వ ప్రకటన యొకటి చెల్పుచున్నది.

బొంబాయి సమ్మెవిచారణసంఘ నివేదిక

కార్మికసంఘములవారే దోషులట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:—బొంబాయి కార్మిక సమ్మెలనుగూర్చి విచారణచేయుటకై గవర్నరుమెంటువారు నియమించిన విచారణసభవారు తమ నివేదికను నివేదించిరి.

గిర్మికంగారి యూనియనువారు మిల్లు యజమానులకును కార్మికులకును విరోధభావమును వృద్ధిచేయుటకై అనేకపర్యా యములు ఆకస్మికముగా (ముందుగా తెలియజేయకయే) సమ్మెలను జరిపించిరి. చిట్టచివరకు పెద్దసమ్మె జరుపుటకై యీరీతిగా కార్మికులకును మిల్లు యజమానులకును ద్వేషభావములు గిర్మికంగారియూనియను నాయకులచే పురికొల్పబడెను.

ఏప్రిలు 24 తేదీని మిల్లుయజమానులు కార్మికులతో సమాధానపడుటకై చేసినసంప్రతింపులను కడకుద్రోసి సమాధాన యత్నములను చెడగొట్టి పెద్దసమ్మె జరుపుటకు గిర్మికంగారి యూనియను సభ్యులకు తగినంత ఆధార మేమియు లేదు.

సమ్మెచేసిన పనివాగడ్లను తిరిగి పనిలోనికి తేర్చుకొనమని మిల్లుయజమానులు బెదిరించుచుండెదని కంగారి యూనియనువారు చెప్పుచుండిన మాటలు అబద్ధములు.

పెద్ద సమ్మెలు మార్చి ఏప్రిలు నెలలలో జరిగియుండుటకు గిర్మికంగారి యూనియను అధికారులే బాధ్యులు. అందులకు వారే నిందార్తులు. మిల్లులసమ్మె చిరకాలము కొనసాగియుండుటకు సమ్మెదారులు చేసిన దౌర్జన్యకృత్యము చాలవరకు కారణభూతములు.

పనివాండ్ల జీతములు నూటికి 7½ వంతున తగ్గింపబడుట గూడ కార్మికుల యసంతృప్తి కొక పెద్ద కారణము. సమ్మెచేసిన ఏప్రిలునెల జీతములు వారి కివ్వబడకపోవుట యింకొక కారణము.

మిల్లు తగాదాలను సర్దుబాటు జేయుటకై మిల్లు యజమానులును, కార్మిక ప్రతినిధులును తరచుగా కలిసికొని సంప్రతింపకపోవుట యొకకారణము.

కమ్యూనిస్టులు

ఈ కార్మిక కలహములకు కమ్యూనిస్టు నాయకుల ప్రోద్బల మెంతవరకు కలదను విషయములో మీరటు కుట్ర కేసు సందర్భమున న్యాయాధిపతులచే నిర్ణయింపబడవలసి యున్నది. కనుక ఈ నివేదికలో అవిషయమై ప్రస్తావించ వలెను.

(అ. ప్రె.)

సతీంద్ర సేనుగారు

సేనుగుప్త, నబానుబోసుగార్లను చూడనీయలేదు

జైలులువద్ద ప్రజల ఆందోళన

బారిసాలు, సెప్టెంబరు 19:—సతీంద్రనాథుసేనుగారి విడుదలగూర్చి జైలులుగేలువద్ద నిన్నున, పెద్ద ఆందోళన జరిగెను. సుమారు 2000 మంది ప్రజ సమావేశమయి ఆర్యేగారి వరకు పందేమాతరం కేకలువేయుచుండిరి. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి జైలులు నూపర్చెంటునిజూచి సతీంద్రనాథు సేనుగారి ఆరోగ్యముగూర్చి చెందుగంటుకొకసారి ప్రకటనల గావించుచుండ మని కోరగ ప్రాణాపాయ మేమియులేదని ఆతడు బదులుచెప్పెను. సతీనుసేనుగారు అన్నగారును భార్యయును ఆతని జూడగోరినను అనుమతింపలేదు.

సుబానుచంద్రబోసు, సేనుగుప్త, డా॥ దాసుగుప్త గార్లు సేనుదయమున కలకత్తానుండివచ్చిరి. వారినిగూడ జైలులు నూపర్చెంటు అనుమతింపలేదు.

బామినపై విడుదలవలెనని హైకోర్టువారు తీర్పుచెప్పిన దానిగూర్చి సేను జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట ఆర్జీ పెట్టెదరు.

(ప్రెస్ న్యూస్)

శారదాచటము

శారదాచటమును భారత శాసనసభ వారికి మార్పులేకుండ నామోదించి, కృతకృత్యులయిరి. చట్టమునందు వివాహవయస్సును పెంచుటకు గాని, సిగ్గించుటకుగాని, వీరు సమ్మతించరయిరి. ఇట్టి సాంఘిక చట్టము నామోదించి, రాజకీయ సంస్కరణముల పట్లనేగాక, సాంఘిక సంస్కరణములపట్ల గూడ భారత శాసనసభ ఉత్సాహము జూపుచున్నదని వెల్లడిజేయగలిగిరి. ఒకవిధముగ జూచిన, రాజకీయ సాంఘిక సంస్కరణముల మధ్య అడ్డగోడల బెట్టుటకు వీలు గనుపించదు. ద్వివిధ సంస్కరణములును, ఏకలత్యమునే జూపుచున్నవి. స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తి యవసరమని ఎప్పుడుగ్రహింపబడెనో, అప్పుడే వివాహవయస్సును పెంచవలసిన యవసరము గూడ, స్త్రీ విద్యాభిమానులకు గోచరించెను. బ్రహ్మసమాజ ఆర్యసమాజముల వారికేగాక, దేశమున సాంఘికాభివృద్ధిని గోరు సమాజములన్నియు బాల్యవివాహములను తొలగింపవలసిన యవసరమును గుర్తించెను. అన్నిటికన్నను గమనింపదగిన విషయ మేమన, స్త్రీ లీ సంస్కరణము యొక్క అవసరమును ముఖ్యముగ గుర్తించిరి. వయోనిర్ణయ సంఘమువారియెదుట సాత్యమిచ్చిన స్త్రీలందరును, బాల్యవివాహముల నేకగ్రీవముగ నిరసించిరి. దేశమంతటను జరుగుచున్న స్త్రీసంఘాలు గావించుచున్న తీర్మానముల గాంచిని, వారిలో నెట్టి ప్రభోధము గలిగెనో యాహింపవచ్చును.

చట్టమును ప్రతిపాదించిన శారదాగారు, హిందూ సంఘాభిమానులు. హిందూసంఘమును ఖీణింపజేయు తలంపు వీరి కెంతమాత్రము లేదు. ప్రాచీన హిందూదేశ నాగరికమును శ్లాఘించుచు, వీరు వ్రాసిన "హిందువుల యాధికృత" అను ఉత్తమ గ్రంథము గాంచిన, వీరిని హిందూదేశాభివృద్ధి ఎటుల ప్రేరేపించెనో గుర్తింపవచ్చును. హిందూదేశమును తొంటి యాన్నత్యమునకు గొంపోవు సర్వోత్తమోనే, వీరిట్టి చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. వయోనిర్ణయ సంఘమువారి నివేదికము, బాల్యవివాహముల పట్ల దేశమునందెట్టి ప్రాతికూల్యము ప్రబలియున్నదో వివరించెను. దీనిని గాంచియే, ప్రభుత్వమువారు గూడ, చట్టమును ఆమోదించుట తటస్థించెను. ఇంకను బాల్యవివాహముల నభిమానించు వారుండెడల, వారు దేశ కాలపరిస్థితులను బాగుగ గ్రహింపలేదని, జెప్పవచ్చును. ఏ సంఘమయినను, తన ఆచారములను కాల పరిస్థితుల ననుసరించి, మార్పుకొనక తీరదు. అటుల మార్పుకొననిసంఘము చలన రహితమై, జడత్వము దాల్చకమానదు. ప్రాచీన హిందూసంఘము ఎప్పుటి కప్పుడు మార్పు జెందుచుండెను. అందుచేతనే, సజీవమై వెలయు

చుండెను. హిందూదేశము పరాభీన దశ ననుభవింప మొనరిడిన పిమ్మట, హిందూసంఘముగూడ తన ప్రాణశక్తిని గోల్పోవసాగెను. కాలము ననుసరించి, మార్పుల గావించుకొనుటకు మారుగ, కాల మెటుల యీడ్చిన నది యటుల బోవజూచ్చును గాని, మనఃపూర్వముగ నెట్టి సంస్కరణముల గావించుకొనుటకు బూనుకొనకబోయెను.

సంస్కరణముల ప్రశ్న వచ్చినపుడెల్ల, ప్రాచీన గ్రంథ సచనములకు నానాధముల దీయుటలో, సాంఘికుల శక్తి వినియోగింపబడజూచ్చెను. అతలు లేని వివాదములు పెగుచుండెను గాని, వేరులాభము గలుగకబోయెను. శాస్త్రనిర్మాణ ప్రయోజనమును గుర్తింపకజాలక, దానియందలి ప్రధాన భావమును గ్రహింపజాలక, కేవలము శబ్దములకే ప్రాముఖ్యమిచ్చుటచే, శాస్త్రముల పట్ల పలువురకు గల గౌరవము గూడ ఖీణింపజూచ్చెను. శాస్త్రములు సాంఘికాభివృద్ధిని అరికట్టుచున్నవను సరాధార భావము ప్రబలజూచ్చెను. సంఘమును శాసించవలసిన మతాధిపతులును, వారికి సలహానిచ్చు పండితులును, సాంఘిక పరిణామమును గుర్తింపజూత, కాలవశమున జరుగక తప్పని మార్పునయినను కనిపెట్టక, ఇచ్చు వచ్చినపుడు సంఘ సంస్కర్తలపై బహిష్కార యాధమును మాత్రము ప్రయోగించుచుండిరి. కాని, ఇది నిరుపయోగమై, బహిష్కారమును ప్రయోగించినవారే, తుదకు బహిష్కృతులగు స్థితి సంభవించెను. "నీవే పరబ్రహ్మ"మని బోధించు హిందూ మతము తోటిమానవులను అంటరానివారుగ నుండు నటుల విధించుచున్నదని, మాహించుట దుస్సాధ్యము. అయినను, గాంధీమహాత్ముడు అస్పృశ్యతా నివారణావశ్యకతను సూచించగనే, పూర్వార్చారక్రియ లొక్కుమొడిగ, వారిపై ధ్వజమెత్తసాగిరి.

పూర్వార్చార క్రియలు విధియని దెలిపెడి నియమము లిదివరకే నడలినవి. వాతే వీని నుల్లంఘింపవలసిన యవసర మేర్పడినది. బ్రాహ్మణులు అంగ విద్య సభ్యులనుచుటయు, తమ వర్ణ ధర్మము నకు విరుద్ధముగ ప్రభుత్వపు కొలువులో బ్రవేశించుటయు, తదర్థమై ప్రాతఃకాల విధుల నుల్లంఘించుటయు, హోటలులలో ఫలాహారముల స్వీకరించుటయు, వివిధ వర్ణములవారిచే తయారయిన సోడా మున్నగు పానీయములను త్రాగుటయు, కలెక్టరులు మున్నగు ఉద్యోగులకు విందులొనర్చుటయు, వానిలో తాము పాల్గొనుటయు, సాయంకాల మగనుసరికి క్లబ్బులలో జేరి కాలము గడుపుటయు, మున్నగు నియమోల్లంఘనము లెన్నియో సంభవించుచుండెను. ఇట్టి స్థితి కెవరిని నిందింప నవసరము లేదు. విధిలేక, యిట్టి మార్గమును పలువు రనుసరింపవలసి వచ్చెను. ఇట్టిమార్పుల నాజ్ఞేపించిన మతాధిపతులు గాని, ఇందుకొరకై శిక్ష విధించిన మతాధిపతులు గాని గనుపించరు. ఇటులనే సర్వస్వముల పేర, రయిల్లలో ప్రయాణము సలుపుచు, భోజనాది నియమముల ననుసరింపనివారిని నిరసించువారు గనుపించరు. విదేశములకు బోయివచ్చి, ఉన్నతోద్యోగముల సధిష్టించుచున్నవారిని గూడ, పూర్వార్చార క్రియలు గౌరవించుచు, వారి వైఖరిని నిరసింపకున్నారు.

కాలప్రవాహములో బడి నీడుచు, అది ఎటు దిసికొనిపోయిన నటు బోవుచున్నవారిని జూచి,

సాంఘికపు పెద్దలు ఓరిమి వహించుచున్నారు. కాని, బుద్ధి పూర్వముగ సంఘములో నేదయిన మార్పు గావలయుననుచో మాత్రము, వారిపై ధ్వజమెత్తుటకు మతాధిపతులును, పూర్వార్చారక్రియలును సంసిద్ధులగుచుందురు. కీర్తిశేషులగు కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు యావజ్జీవ బహిష్కృతులుగ నుండవలసివచ్చెను. ఇంకను నెందరు సంస్కర్తలో, సంఘముతో సంబంధమును వదులుకొనవలసివచ్చెను. పూర్వార్చార క్రియలయందేశ్యము ప్రకార మయినను, వీరు చేసిన నేరములు, తదితరులు జేయుచున్నవాని కన్న, ఘోరమయినవని ఎంచ వీలులేదు. కులగోత్రములను విచారించకుండ, మళయాళ దేశమునుండి బాలికలను గొనివచ్చి, అంధ్రదేశములో కొందరు జేసికొను చున్న వివాహము లెట్టివో యాహించిన, వానిని సహించుచున్న సంఘపుస్థితి ఎటులున్నదో గ్రహింపవచ్చును. సంఘములో కొంత కాలమునుండియు జరుగుచున్న మార్పులకు శాస్త్ర ప్రమాణమున్నదా లేదాయని యాలోచించువారు గనుపించరు. జాతి మతవివక్షత లేకుండ జరుగుచున్న టీపార్టీల విషయమై ప్రశ్నించువారు గనుపించరు. తోటవిందుల కెట్టి శాస్త్రాధారముగలదో నిరూపించువారు లేరు. బ్రాహ్మణులు అన్నవిక్రయము, విద్యావిక్రయము, నేవకా వృత్త్యవలంబనము, మున్నగువానిని జరుపుట కెట్టి ప్రమాణము గలదో, ఏరును నిరూపించరు.

కాని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రజన్వలానంతర వివాహాంగీకారపు చట్టము చేగనే, దాని నెదిర్చి భగ్నముచేయువరకు పూర్వార్చార క్రియలకు నిడరబట్టలేదు. ఇటులనే గౌరుగారి చట్టము నకును, తీవ్రప్రాతికూల్యము వెలువడెను. ఇప్పుడు మాత్రము, వైకల్పిక చట్టములకు తమ కాక్షేపణ లేదని, పూర్వార్చారక్రియలు బలుకుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు సాంఘిక చట్టముల జేయగూడదని వీరాజ్ఞేపించుచున్నారాయనిన, అదియు గనుపించదు. గర్భాధాన వయోనిర్ణయము, పీనలుకోడ్డునందిదివరకే గలదు. దీని నాజ్ఞేపించువారు లేరు. సహగమనచట్టమును వీరు శిరసావహించి యూరకుండిరి. ఇంతయే? పూర్వార్చారక్రియల నాయకులగు ఎం. కే. ఆచార్యులు గారు వివాహచట్టము అక్కరలేదనుచున్నను, గర్భాధాన వయోనిర్ణయ చట్టమున కాక్షేపణ దెలుపుట లేదు. ఇంతియగాక, వివాహవయస్సును పండ్లెండు సంవత్సరములకు నిర్ణయింపవలెనని కుమార గంగానంద సింహాగారు దెచ్చిన సవరణకు, పూర్వార్చార పరాయణుల ప్రతినిధులగు యం. కే ఆచార్యులుగారును, శేషఅయ్యంగారును తమ సమ్మతిని గనుబజచిరి. ఇందునుబట్టి, భారత శాసనసభ సాంఘికచట్టములను నిర్మింపగూడదను పంతమును వీరు చూపుట లేదని చెప్పవచ్చును.

హిందూలా నిమిత్తము ఎల్లరును కోర్టులకు బోవుటయు, మతాధిపతులు పోరాడి కోర్టుల కెక్కుటయు మున్నగు సందర్భముల జూచిన, అన్య సంస్థలప్రమాణమును వీరు గుర్తించుచున్నారని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో సాంఘికచట్టము లేర్పడగూడదని వాదించుట, ఎంత నిస్సారమో దెలుపనక్కరలేదు. కలియుగాంతమువరకు, ఎట్టి మార్పుల గావించుకొన వీలు లేదనువాదమును మాని, దేశ

కాలపరిస్థితుల కనుగుణ మగు మార్పుల గావించు కొనుటకు హిందూసంఘమున కధికారము గలదని, సుర్తిందియున్నచో, సాంఘికశాసనములతో బనియే లేకబోయెడిది. కాని, అట్టి యనుకూలపరిణామము జరుగక, యుగాంతమువరకు సంఘము జడ త్వము దాల్చువలయునను వాదము ప్రబలుటచే, శాసనసభల సహాయమును కొందరు దీసికొనుట తటస్థించినది. అమృతాబాదు, ఇతరుల నడుగనియ దను సామెత విధమున, సాంఘిక ప్రముఖులు తాము సంఘమును ముందుకు గడలనీయరు, ఇతరుల సహాయమును సంఘము గైకొనుట కంగీకరింపరు. ఇట్టి స్థితిలో, భారతశాసనసభ జోక్యము దీసికొనుట దోషముగానేరదు. స్టేటు కౌన్సిలు సభ వారుగూడ శారదాచట్టము నామోదించెద రనియు రాజప్రతినిధిగారు దీనిని వీటో జేయరనియు నమ్మె గము. ఏకారణముచే నయినను, శారదా చట్ట మొకవేళ శాసనము గాక బోయినను, దేశమునందీ విషయమై కలిగిన యద్భుతప్రబోధము ఊరకబోదు. ఇకమీద హిందూసంఘమే తనకు శాసనమని మార్పులను తాను గావించుకొనక మానదు. యుగాంతమువరకు వేచియుండుట కెన్నటికిని నమ్మతీయము. హిందూసంఘము, ఇక్కాలమునగూడ, ప్రాచీన మహర్షులతో తులనాగూ వారి నుద్భవింపజేసినది. త్యాగ మహిమాన్వితుల నుదయింపజేసినది. ఇట్టివారు ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుచున్నారు. వీరు సంఘమునందు గలుగవలసిన మార్పులను నిరూపించాలరనియు, మరియొకప్రళయము వచ్చి పోవువరకు అడుగయినను కదల వీలు లేదనియుయనుట, సమంజసములుగాజాలవు. ఇక్కాలమున అభివృద్ధి గాంచుచున్న ఆసియాదేశము లగు జపానుగాని, చీనాగాని, తుర్కీగాని, సాంఘికవ్యవస్థను మార్పుకొనియే ముందుకు వచ్చుచున్నవి. హిందూ దేశ మయినను, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమనుభవించుచున్నచో, ప్రజలు సాంఘికాభివృద్ధి కెక్కుడు త్వరితముగ గడంగెడివారు. ఒకవంక బ్రాహ్మణేతరులు తమహక్కులను గోరుచున్నారు. వేరొకవంక నిమ్నజాతులవారు మానవత్వమును బొందవలయునని చాటుచున్నారు. మరియొక వంక, స్త్రీలు స్వాతంత్ర్యము నాశించుచున్నారు. శాసనసభలన్నియు, వీరికి పురుషులతో సమానముగ శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు హక్కు నిచ్చుచున్నవి. వీరేశలింగం పంతులుగారు సాంఘిక సంస్కరణమునకు బూనినపుడు వారొంటరిగ నుండి, పలుకష్టములకు పాలయిరి.

ఇప్పుడు, అధిక సంఖ్యాకులు వారి ఆశయముల నామోదించుచున్నారు. ప్రతికూలురే స్వల్పసంఖ్యాకులయిరి. కళావంతుల సంస్కరణమును వారు బోధించినపుడు, వారిని పరిహసించినవా రెందరో గలరే. కాని, యీ సంఘమునందే నేడు అసమాన ప్రబోధము గలిగి, వారే సంస్కరణముల గోరు స్థితి సంభవించినది. ఇంతయేల, నేడు దేశమందంతటను వినిపించుచున్న స్వాతంత్ర్యనివాదము, అన్ని శాఖలను ఆవరించియున్నది. దీనిని వినియు, చెవుల మూసికొనువారు, దేశస్థితిని గాంచియు చూడనలుల నటించెడివారు, తమకుగాని బరులకుగాని తోడ్పడజాలరు. నేడు హిందూసంఘమున జనించిన ప్రబోధము, లోపలనుండియే యుద్భవిల్లుచున్నది. వెలుపలనుండి దెచ్చిపెట్టిన మార్పుల వలన గలిగినది

గాదు. అంతఃప్రబోధము నాపుట కేరికిని సాధ్యపడదు. దీని నవకాశముగ గైకొని, దేశమును ముందుకు నడుపువారు ధన్యులు. దీనిని నిరోధించుటకు బూనువారు, అపహాస్యమునకు బాలగుదురుగాని, తమ సంకల్పమును నెరవేర్చుకొనజాలరు. హిందూ సంఘ ప్రబోధము, ప్రాచీనాన్నత్యమునకు మరల దారిజూపుననియు, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుననియు, తిరిగి కృతయుగమును ప్రాప్తింపజేయుననియు, దలంప నవకాశము గలదు. అట్టి మహద్భాగ్యము గలుగునపుడు సంతసింపనివా రెవరుందురు?

నెల్లూరు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము: బ్రాహ్మణ ప్రవేశము

నెల్లూరులో జరుగబోవు బ్రాహ్మణేతర సమావేశమునందు, బ్రాహ్మణులను గూడ చేర్చికొనవలయునను ప్రశ్న చర్చింపబడు నని, జస్టిసు ప్రతికరెలుపుచు, సాధకబాధకములను చర్చించినది. బ్రాహ్మణులను గూడ జేర్చికొనవలయునను సూచన యామోదించబడుచో, జస్టిసు పక్షము నూతన రూపము దాల్చక మానదు. ఈపక్ష మికమీద పూర్వపు మితవాదపక్షస్థానము నాక్రమింపగలదు. ఇంతవరకు, బ్రాహ్మణులను బహిష్కరించుచు, హిందువులు గాని వారిని గూడ ఈ పక్షము జేర్చికొనుచున్నది. కాని బ్రాహ్మణులను గూడ జేర్చికొననిచో, జస్టిసుపక్షము జాతీయ పక్షములలో నొకటిగ పరిగణింపబడ దని, తత్పక్ష నాయకులు గుర్తించి యుందురు. వీరి యుద్దేశ్య మేమయినను, జస్టిసు పక్షమునందు అన్ని సంఘముల వారిని జేర్చికొనుచో, ఈ పక్షము రాజకీయపక్ష మని ఎంచుటకు వీలుగును. కేవల ప్రత్యేక సాంఘిక పక్షములపట్ల, దేశమున రోత పుట్టినది. సాంఘిక ద్వేషము వీనివలన బెరుగునని, విదితమయినది. దూరదృష్టిగల, కీ. శే. సర్ పానగలురాజుగారు, అన్ని సంఘములవారికిని, జస్టిసుపక్షమునందు స్థాన మొనగవలసిన యవసరమును గుర్తించిరి. కాని, యింతవర కీసూచన యామోదించబడి యుండలేదు. నెల్లూరు సమావేశమువారి సూచన నెంతవర కామోదింతురో చూడవలయును. జస్టిసుపక్షప్రయోజన మంతరించినది. నూతనమార్గము ద్రొక్కినగాని, యీపక్షము గౌరవస్థానము బడయుటకు వీలులేదని వివరమగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరప్రముఖులగు వల్లభాయి పటేలుగారు, ఈ పక్షపు సంచలనముపట్ల జూపిన ఏవగింపును గమనింపవచ్చును. పటేలుగారిని, జస్టిసుప్రతిక ఎంత దూషించినను, వారు చూపిన లోపములను నిరాకరింప వీలులేదు. ఈవిషయమై నెల్లూరు సమావేశమువారు, విశాలభావమున గనుబజిది, ఉన్న తాదర్శములను స్వక్షరచెదరని, జస్టిసుప్రతిక నమ్ముచున్నది. భావిపరిణామ మెటులుండు నని, చెన్న రాజధాని వాస్తవ్యులను తదితరులు ఆతురముతో వేచియుందురు.

రాజకీయనిర్బంధితులబాధలు.

రాజకీయ నిర్బంధితుల బాధలను శాసనసభలు దీర్చజాలకబోవుటచే, నిర్బంధితులే యందుకు బూని, తదర్థమై త్యాగముల నలుపుచున్నారు. వీరు విజయము గాంచు సూచనలు గనుపించుచున్నవి.

జతీంద్రనాథదాసు, ఇందు నిమిత్తమై ఆత్మార్పణ జేసెను. మీరటు కేసులోని నిర్బంధితులు గూడ ఈమార్గము నవలంబింప సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. వీరు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి గావించిన విన్నపము, సహేతుకముగనున్నది. వారమురోజుల గడువుకు వీరొసగిరి. జతీంద్రనాథదాసుతోబాటు, భగత్ సింగు, దత్తుగార్లుగూడ అనువుల బాయవచ్చునని, వీరు సూచించిరి. వీరు గోరిన కోర్కెలు కడు మిత మయినవి. రాజకీయనిర్బంధితుల సంతకను ప్రత్యేకపు తరగతిలో జేర్చవలయు నని, వీరు గోరుచున్నారు. హత్య నేరముల నొసర్చినవారు, ఏ యుద్దేశ్యము గలవా రయినను, వారిని రాజకీయ నిర్బంధితులలో జేర్చవలదనియే, వీరు గోరిరి. ఇటులనే బందిపోటునేర మొనర్చినవారిని గూడ రాజకీయనిర్బంధితుల పట్టికలోనుండి వీరు తొలగించిరి. రోజుకు పండ్రెండ్రాళ్లను వారి ఆహారము నిమిత్తమై ఖర్చుపెట్టవలయునని కోరుట, విచారితవుకోర్కె గాజాలదు. చదువనువాయను వారికవకాశముల నీయవలయుననియు, వార్తాపత్రికల సందజేయవలయుననియు, అలవాటు లేని పనిని గాని బాత్తుగ సరిపడని పనినిగాని వారిచే జేయింపవలదనియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను ఒకరినుండి వేరొకరిని విడదీయవలదనియు, ఏ కారాగృహము నందయినను రాజకీయ నిర్బంధితులను మామూలు ఖయిదీలనుండి వేరు జేయవలయుననియు, శిక్షకు బిమ్మట, ఏరాష్ట్రపు నిర్బంధితులను ఆ రాష్ట్రమునకు బంపవలయుననియు, మీరటు నిర్బంధితులు కోరిరి. వీరికోర్కె సహేతుకముగ నుండి కడు మితముగ నున్నది. దేశము నందింతటి భావోద్రేకము ప్రబలిన విమ్మట నయినను, ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములను తొలగింపనిచో, ప్రజల విశ్వాసము బాత్తుగ తగ్గును. ఇక్కార్యమునకు బూనుట కింతకన్నను అనుకూలనమయ ముండజాలదు. తమ కోర్కెలు ఫలించనిచో, నిరాహారవ్రత మనలంబించుటకు, మీరటు ఖయిదీలు సంసిద్ధులుగ నున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి దెలిసిరి. వీరు కృతనిశ్చయులుగ నుండియే, యిటుల గావించిరిని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ధైర్యమునహించి, యిక్కార్యమును నిర్వహించుట యవసరము. జయిలు డ్రెల్లును జేయ నమ్మతీయక, దండేకరుగారు ఆహారమును గైకొనమనుకొనిరి. ఇట్టి అవమానకరమగు నియమముల నింకను సాగించుట, అప్రశస్తము జతీంద్రనాథ దాసుగారి మరణము, పాలకుల హృదయమును కరగించి, రాజకీయనిర్బంధితుల యిబ్బందులను బాపుగాక యని కోరెదము.

బెంగాలు ప్రభుత్వము : రాజ్యాంగసంస్కరణములు

వంగదేశము స్వపరిపాలనమునకు అభివృద్ధి గాంచుటలేదని, బెంగాలుప్రభుత్వమువారు నైపును సంఘమువారి ఎదుట నివేదించిరి. కారణ మేమి? ద్వంద్వప్రభుత్వమును బెంగాలు నిర్వహింప నిరాకరించుటయే. దూర మూలోచించిన, ద్వంద్వప్రభుత్వమును కొనసాగింప నిరాకరింతుట బట్టియే, వంగదేశము స్వపరిపాలనముతప్ప తక్కుంగల సంస్కరణములను గోరుటలేదని, గ్రహింపవీలుగును. హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనమున కర్హమయినరాష్ట్రమేమయిన నున్నయెడల, అది వంగదేశమే. సం

దేశమునకు స్వపరిపాలనమును నిరాకరించుచో, మిగిలిన రాష్ట్రముల కన్నిటికిని నిరాకరింపవలసి వచ్చును. వంగరాష్ట్రము, రాజకీయ విషయము లలో ఇతరరాష్ట్రములను నడువగలస్థితిలో నున్నది. ఇకమిద వంగదేశమునందు, అయిదుగురు అసభి కార మంత్రులను, ఇరువురు అధికార మంత్రులను నియమించి, అధికారమంత్రులకు లాఆర్డులను ఒప్ప గింప వలయునను సూచన, హాస్యాస్పద మయినది. శాసనసభలు రెండు ఉండవలయు నని కోరుట, అభివృద్ధికి ప్రతికూలము. సాంఘిక నియోజకవర్గములను నిలిపియుంచవలెనని, ప్రభుత్వమువారు గోరుట వింత గాదు. వీరు గావించిన యితరసూచనలకిది యను గుణముగనే యున్నది. బీహారు సైమను సహాయ సంఘమువారు, రాష్ట్రములలో రెండుసభ లుండ వలయు ననియు, ప్రజల ఎన్నికహక్కులను విస్తరింప జేయగూడ దనియు, భూస్వాములనియోజకవర్గము ను మాత్రము విస్తరింపజేయవలయు ననియు కోరిరి. వీరినిపూర్వం తెలుసున్నను, ప్రజలుమాత్రము స్వపరి పాలనమునకు కొరవడు సంస్కరణముల నామో దింపరనుట నిశ్చయము. సకాడైము ప్రతిక గా వించిన సైమను సంస్కరణముల జోష్యము నిజ మగుచో, మితవాదులస్థితి దుర్భర మగు ననియు దేశమున సందిగనీతి జనించు ననియు, సర్ చిమక లాల్ సెతల్వాడుగారు రూటుప్రతినిధితోజెప్పిరి. సెతల్వాడుగారు, అత్యంతమితవాదులు. వీరి సల హాలు గూడ నిరాకరింపబడుచో, నూతనసంస్కర ణములను నిర్వహించువా రెవరును మిగులరు.

సతీను సేనుగారు అపాయకరమగు స్థితి యందుండుట

వంగరాష్ట్రపు నాయకులు బారిసాలుకు ప్రయాణమగుట

బారిసాలు, సెప్టెంబరు 18:— సతీను సేనుగారి స్థితి అపాయకరమగుచున్నది. నడుము క్రిందిభాగమంతయు మొద్దు బారిపోయినది. కండ్లు నెత్తురుక్కు-విధముగ మిగుల ఎర్రగ నున్నవి. ఈ రక్తపుసారదల 102 గనున్నది. సేనుగారు బోష ధము పథ్యము తీసికొనుటలేదు.

సేనుగుప్త సుబాన్బోసుగార్లు బారిసాలు వెళ్లుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— జె. ఎం. సేనుగుప్త, సుబాన్ బోసు, డా॥ జె. యం. దాస్ గుప్తగార్లు హిందూమహాసభకు చేరినవారు కొందరు సతీను సేనుగారిని చూచుటకై నేటిదివసమ బారిసాలుకు ప్రయాణమైరి. హిందుమహాసభ కార్యదర్శియగు పద్మరాజజయ్యగారు ఈ విషయము గురించియే సిన్హాకువెళ్లు చున్నారు. (ప్రీ. పే.)

బెజవాడలో సభ జరిగింది నిర్మాణము దేశోద్ధారకుని అధ్యక్షత

“భారతయువకులకు జతీంద్రుడే మార్గదర్శి”

బెజవాడ సెప్టెంబరు 18— బెజవాడలో స్థానిక కాంగ్రెసు కమిటీ వారి యాజమాన్యమున దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన జతీంద్రనాథ దాసు గారి నిర్మాణము విషయమై సభ జరుపబడెను.

జతీంద్రుని అపూర్వ త్యాగమును గూర్చి సభలో అనే కులు ఉపన్యసించిరి.

నాగేశ్వర రావుగారు ఉపన్యసించుచు మాతృసేవా పరా యణులు కావలసియున్న యువకులందరను జతీంద్రుని మార్గ దర్శిగ గ్రహించవలెనని యుద్బోధించిరి. అప్పుడే దేశస్వాతంత్ర్యము లభించనని చెప్పిరి. జతీంద్రుని మహాత్యాగమును ప్రశం సించుచు నొక తీర్మానము చేయబడెను. (అ. పే.)

నాకాదళ నిర్ణయసభ

మన్డోనాల్డుగారి ఆహ్వానము

(వైర్లెస్)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:— వాషింగ్టన్ వార్త లిట్లు డెలువుచున్నవి:— జనవరిలో లండను నగరమున జరుగనున్న నాకాదళ నిర్ణయసభకు మన్డోనాల్డుగారు త్వరలో యానై టెడ్ ట్టేన్సు, ఫ్రాంసు, జపాను, ఇటలీ ప్రభుత్వములకు ఆహ్వాన ముల నంపనన్నారని డెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ఆహ్వాన ములు అంపబడలేదు.

సర్ శ్యామ్యుల్ విల్సన్ గారి తూర్పు ఆఫ్రికా పయనము

తత్ నివేదిక

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— ఇటీవల తూర్పు ఆఫ్రికాకు సర్ శ్యామ్యుల్ విల్సన్ గారు పరిశీలనపబోయిరి. తత్సంబంధ మగు నివేదికను ఇంగ్లండు, తూర్పు ఆఫ్రికా ఇండియాలో ఒకే సారి ఆక్టోబరు 5 తేదీన ప్రకటింపబడునట.

సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు

బుధవారము ఆరోగ్యశ్రమమును వీడివెడలుట

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు బుధ వారము ఆరోగ్యశ్రమము నుండి బయలుదేరిరి. ఉమ్మిజిని లో స్నేహితుల ఇంట్లో సత్తువ జేరుకొనువరకు గడవెదరట. ఇప్పుడు అపాయము నుండి బయలుపడెను. కాని చాలకాలము విశ్రాంతి యవసరము. ఇంకను వైద్యసహాయమును బొందవలసి యున్నది.

సి. జోలీపుగారి బొంబయి పయనము

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:— 28 తేదీని సి. జోలీపుగారు బొంబయికి బయలుదేరి, అచట నేతపరిశ్రమ పరిస్థితులను కను గొని వీలగుచో దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునందు భారతీయుల నెట్టుబడిగూడ ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నించెదరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియాకు వర్తకము లాభించునటుల కనిపెట్టి జూచు చుందురు.

బిటను ఆస్ట్రేలియా

తీగలేని దూరశ్రవణయంత్రము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 18:— కొద్దివారములలో ఆస్ట్రేలియా బిటనుకు తీగ లేని దూరశ్రవణ యంత్ర ప్రచారమును నెలకొల్పె దరు. ఇంతవరకు జరిగిన కృషి తృప్తికరముగ నుండెను. రెట్లు నిర్ణయమైనవిదప్ర జలుగూడ యుపయోగించుటకు వీలగును. ఇది అమలుజరుగునపుడు వర్తకులు విస్తారముగ వినియోగించె దరు గాకయని ఆశించుచున్నాను. లండన్ న్యూయార్కు దూరశ్రవణ యంత్రము బాగానే పనిచేయుచున్నది. మూడు నిమిషములు మాట్లాడుటకు 9 పౌనుల నీయవలెను. బ్రిటిషు అమెరికను శ్రీమంతులు ఒకగంట ఆపైన కొంచెముసేపు మాట్లా డుచున్నారు.

రాంజే మన్డోనాల్డుగారు

రాజగారిని జూడబోవుట

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 18:— క్యాండ్రింగుహాములో యున్న రాజగారిని చూచుటకు రాంజే మన్డోనాల్డుగారు మాతురతో నేడు వెల్లిరి. రాత్రివరకు అచటనేయుండురు. రేపు లండనుకు తిరిగి వచ్చెదరు. యువరాజుగూడ ఇచటనే యున్నాడు.

జె. హెచ్. థామస్ గారు

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 18:— పనిలేనివారల కుపాధినిగలుగ జేయ మంత్రి జె. హెచ్. థామస్ గారు కనడానుండి నేడు తివర్నాలుకు తిరిగివచ్చిరి. తాను బోయివచ్చిన పని పూర్తిగా తృప్తికరముగ నున్నదనిరి. తప్పక తన కనడాపయనము పనిలేని వారిసమస్యను పరిష్కారము చేయగలదనిరి. గ్రేటు బ్రిటనునుండి కనడా నురింతబొగ్గును, ఉక్కును ఇతరదేశములనుండి తీయు దానికంటె ఎక్కువగా కొనుననిరి. నా పయనపు ఫలితములను, మరితర సూచనలను మంత్రివర్గము ఎదుటను పార్లమెంటుసమక్ష మున బెట్టవలె ననిరి. బ్రిటిషుబొగ్గును కనడా పరిశీలనార్థము గొంపోతిననిరి. వారు పరిశీలించిరి. దానివలన కనడా బ్రిటిషు బొగ్గుకు ఆర్డుల సంపుననిరి.

హేగుకోర్టు శాసనము

ఆప్తవనలుక్లాజు

(వైర్లెస్)

జనీవాలో రేపు హేగుకోర్టు శాసనమునందున్న ఆప్తవ నలుక్లాజును సంతకముచేయుటకు గ్రేటు బ్రిటను డొమియను ప్రతినిధులు ఏగిరి. ఐరిష్ ప్రీస్టేటు ఇదివరకే సంతకముజేసినందున వారి ప్రతినిధులు వెళ్లెరు.

జాతిసమితివారు జాతిసమితిలో జేరిన ప్రభుత్వ ములకు సాయమునజేయువిషయమును ప్రస్తుతము ఆప్తజేసిరి.

పలసైను అల్లరుల విచారణ

మ్యాండేటరీ ప్రభుత్వ విచారణ

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— మ్యాండేటు కమిషనువారి పనిని గూర్చి ప్రకటించిన నివేదికను జనీవాలో జాతిసమితి ఆరవ సంఘమువారు ఆమోదించి మ్యాండేటుకమిషను పని యందు విశ్వాసమును జూపిరి. పలసైను అల్లరుల విచారణను గూర్చి వీరు న్యాయముగనే జరిపెద రను నమ్మకమును జూపిరి.

రాజకీయ ఖైదీల విడుదల

మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు ప్రకటన

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 19— మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు అబ్దుల్ హమీద్ ఖానుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నా రు. ఎస్. నై నప్పపిల్లేగారు రేపు ఉదయము 10 గంటలకు మద్రా సు సెని టెన్సరీ జైలునుండి విడుదల యగుదురు. కావున మద్రా సు పౌరులు వారికి స్వాగత మొసగుటకు రేపు ఉదయం 10 గం టలకు జైలుగేటువద్ద సమావేశముకాలయనని కోరుచున్నాను.

ఈ నెల 22 తేదీని ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు విడుదలయై కోయంబుత్తూరునుండి మద్రాసునకు వచ్చె దరు గావున వారికి స్వాగత మొసగుటకును, ఈరేగింపు జరుపు టకును మద్రాసు పౌరులు నెంట్లుల్లు ప్రేమనువద్ద ఆనాడు సమా వేశము కావలెనని కోరుచున్నాము.

28 గంటలు ఈతకొట్టుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:— ప్రఫుల్ల ఘోష్ గారు శని వారము ఉదయము కారన్పూర్ను చేరువునందు దిగి మరుసటి దినము ఉదయము 10 గంటలవరకు ఈతకొట్టిరి. వారు 28 గం టలకాలము నీటియందే ఉండగలిగిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

మునిసిపలు ఎన్నికలలో హైకోర్టు
అధికారము

ఒక న్యాయశాస్త్రసమన్వయ

మదరాసు, సెప్టెం 19:—మునిసిపలు ఎన్నికల దావా యందు సబ్జడ్జిటీర్ను మార్పుటకు హైకోర్టునకు అధికారము గలదా? కలిగియున్నదో ఎట్టి సందర్భములందు? అను విషయములను గురించి న్యాయమూర్తి కర్లన్ వెన్ గా రీదినమున నోకసివిలు రివిజను పిటిషనులో తీర్పుచెప్పుచు చర్చించిరి.

దావాకథ ఇది:—ఈవత్సరప్రారంభమున తంజావూరు మునిసిపాలిటీకి రెండవార్డునుండి ఎన్నికలు జరుగను. ఆఎన్నికలయందు దివ్యుర ఆభ్యర్థులలో నొకరికి 100 వోటులు వచ్చెను. రెండవవారికి 99 వోటులువచ్చెను. 8 వోట్లు ఆశాస్త్రియములుగ నున్నవని రిటర్నింగు ఆఫీసరు రద్దుచేసి, మొదటి ఆభ్యర్థి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించెను. రిటర్నింగు ఆఫీసరు నిర్ణయము నాక్షేపించుచు, రెండవ ఆభ్యర్థి తంజావూరు సబ్జడ్జి కోర్టులో దావాదెచ్చెను. రద్దుచేయబడిన వోట్లలో కొన్ని శాస్త్రీయమైనవనియు అవి తనకు రావలెననియు వానినిగూడ లెక్కలోనికి దీసికొనినయెడల తనకే ఎక్కువ వోట్లు వచ్చును గనుక తానే సరిగ ఎన్నుకొనబడిన ఆభ్యర్థిగ ప్రకటింపవలె ననియు సదరు దావాయందు గోచెను. సబ్జడ్జి ఈదావాను విచారణచేసి ఆశాస్త్రియమని రద్దుచేయబడినవానిలో 4 వోట్లు వాదిపేరనున్నవనియు వానిలో నొకటి ఆశాస్త్రియ మైనది గాదనియు మిగిలిన 3 వోట్లలో గుర్తులు రెండుపేర్ల పైన నుండుటచే అవి ఎవరిపేర నొసగబడెనో ఇదమిత్యమని నిశ్చయింప వీలులేదనియు నుడివెరి. ఇది యిట్లుండ వాదికివచ్చిన 99 వోట్లలో ఒకటి ఆశాస్త్రియమైనదని సబ్జడ్జి నిర్ణయించి ఎటులైనను మొత్తము 99 వోట్లుమాత్రమే అతనికి వచ్చినట్లు నిర్ణయించి దావాను త్రోసివేసెను. అందుపై వాది హైకోర్టున సివిలు రివిజను పిటిషనును దాఖలుచేయగా న్యాయమూర్తి కర్లన్ వెన్ గారియెదుట విచారణకువచ్చెను. సబ్జడ్జి నిరాకరించిన మూడు వోట్లును వాదికే వచ్చెననియు, డెలటుకాగితమును మడత పెట్టుటలో వాదిపేరున కెదురుగ సిరాలో గీయబడిన X మార్కు సిరా తడికి ప్రతివాదిపేరున కెదురుగగూడ ముద్రపడెననియు, అందుచే సదరు మూడువోట్లును వాదికే రావలెనని వాదితరపున హైకోర్టులో వాదంపబడెను. అటుల జరిగియుండవచ్చునని న్యాయమూర్తిగూడ అంగీకరించెను. ఇక, వాదికివచ్చిన 99 వోట్లలో ఒకవోటు ఆశాస్త్రియమైనదని రద్దుచేయుటకు సబ్జడ్జి కధికారము లేదనియు, ప్రతివాదులు తమ కాంట్రాపిటిషనులో నా యాక్షేపణను డెలుపలేదనియు, తనంతటతానే ఆవిషయమును నిర్ణయించుటకు సబ్జడ్జి కధికారములేదనియు వాదంపబడెను.

ప్రతివాదితరపు న్యాయవాది ఈ వాదము నెదుర్చుచు ప్రతివాదులు ఆక్షేపించినను, ఆక్షేపింపకపోయిననుగూడ ఒక దావా తనయెదుటకు వచ్చినపు డందలి గణాంకముల నన్నిటిని విచారణజేయవలసిన బాధ్యతయు, అధికారమును న్యాయాధికారికి గలవనియు, స్వతస్సిద్ధమగు నాయధికారమును పురస్కరించుకొని సబ్జడ్జి 99 వోట్లు శాస్త్రీయమైనవాయను విషయమును విచారణచేయుట కాక్షేపణయుండరాదనియు వాదించెను. ఇంతియగాక దావాను విచారించుటలో అధికారము మీరి ప్రవర్తించిన సందర్భములయందు తప్ప మునిసిపలు ఎన్నికలదావాలలో క్రింద కోర్టుతీర్పును మార్పుటకు హైకోర్టువారి కధికారము లేదనియును గూడ ప్రతివాదితరపున న్యాయవాది వాదించెను.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పుచు ఏ కేసునందుగాని, వాది ప్రతివాదులు డెలుపు ఆక్షేపణలే గాక, దావాయందలి విషయములన్నిటిని విచారణచేసి వానిని పురస్కరించుకొని తీర్పుచెప్పుటకు న్యాయాధికారికి అధికారముగలదనియు న్యాయాధికారి తన అధికారమును మీరి ప్రవర్తించినపుడు తప్ప ఇతరసందర్భములయందు హైకోర్టువారు క్రింది కోర్టుతీర్పుతో జోక్యము గలిగించుకొనరాదని హైకోర్టువారిదివరకు తీర్పుల నొసగియున్నారనియును వానికి ప్రతిపాటుగా బోజాలననియు ఇట్టిసందర్భములో సదరు మూడువోట్లను వాదికిచెందిన శాస్త్రీయమైన వోట్లు తా నభిప్రాయపడిననుగూడ క్రిందికోర్టు తీర్పును మార్పుటకు తన కధికారములేదని డెలుపును ఖర్చులతోసహా పిటిషనును త్రోసివేసిరి.

మా ర్కె ట్

మా ర్కె ట్

ఇదియే బ్యూకుచే నిర్మించబడిన

నూతన భోగ్యమైన కారు

బ్యూక్ మాదిరి నూతన తక్కువ ధరగలకారు

రేపు ప్రదర్శించబడును.

R. Patel & Co., Madras.

ఆర్. పటేల్ అండ్ కో., మద్రాసు

బా ప ట్

జతీంద్రుని మరణము

(మా ప్రత్యేకపు విలేఖరి)

ఈశోజు సాయంత్రము 6 గంటలకు బాపట్ల పురవాసుల సభజరిగినది. శ్రీయుత మాధవపెద్ది కాళిదాసుపంతులుగారు ఆధ్యక్షతవహించిరి. సభయందు శ్రీయుతులు మల్లాదియజ్ఞానారాయణ, కొమరవోలు శేషగిరిరావు, నూతలపాటి రంగయ్య చౌదరి, వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణగార్లువుండిరి. విచారణలో నున్న రాజకీయనిర్బంధితుల కష్టముల తొలగించుటకును పాశ్చాత్య హైందవనిర్బంధితుల యెడ గవర్న మెంటువారు చూపు వ్యతిరేకతను పక్షపాతపద్ధతిని సభింపుచేయుటకును ప్రాణములర్పించిన జతీంద్రనాథ్ దాసుగారిని స్తుతించుచు, వారిమార్గము యితరులకు ఆదర్శమునని భావించి గవర్న మెంటువారు రాజకీయక్షైదీలపట్ల చూపు కటికచూపును పద్ధతిని ఖండించిరి. చైత్యరత్న శేషగపట్టి రామాస్వామిగుప్తగారి ఆకాలమరణమునకు చింతిల్లుచు వారి దేశవేషగడించిరి. శ్రీ గవర్న మెంటువారు నూతనముగా అసెంబ్లీ చట్టసభలో ప్రవేశపెట్టిన (హంగర్ డ్రైక్ బిల్లు) ఆనవసరమనియును ప్రజలయొక్క సామాన్యహక్కులకు భంగముకల్పించుననియును తీర్మానించుచు ఆబిల్లు గవర్న మెంటువారు ప్రవేశపెట్టువారి ఆచారతన తుంటరితనమును జెల్లడించునని సభవారు ఖండించిరి. ఈ కారణమున నూతలపాటి రంగయ్య చౌదరిగారి పురమునందుపడి కొమరువోలు శేషగిరిరావుగారిచేత ఆమోదింపబడి సభవారిచేత ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను. చివరకు మల్లాదియజ్ఞానారాయణగారు అగ్రాసనాధిపతిగారికి వందనములు సమర్పించిరి.]

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీయుత ఎన్. గణేశుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు గత సోమవారము రమ్మ వాడొక బహిరంగసభ జరిపి తమ నిద్రనుండి మేల్కొనినందుకు శేను సంతోషించుచున్నాను. వీరు కాంగ్రెసుయొక్క నిర్మాణ కార్యక్రమము పట్ల నెంత చురుకైనగా జూచుచున్నారో పైసభకు హాజరయిన వారను వారాపత్రికలను చదివినవారును, సులభముగా గ్రహింపగలరు. శాసనసభా ప్రవేశమునకు అత్యధికోత్సాహమును జూపుదు. తమలో నొక యువస్వాసకుడు భారతగీతములపై నిశ్చేషము తొలగింప బడుటకును, కార్పొరేషనువారు రూ. 7000 ఖద్దరును కొనుట కంగీకరించుటకును, తాము శాసనసభయందును, కార్పొరేషనునందును, స్థానములను వహించుటయే కారణమని నుడివెను. తాము కాంగ్రెసువాదులు గావున యీ విషయమున తామెనర్పవలసిన స్వల్ప విధికంటె నధికమేమియు నొనర్పలేదని నాయుభిప్రాయము. తమకంటె తమతో వోటుచేసిన యితర పార్టీలవారికే అధికముగ ప్రశంసించెదను.

మరియు, జతీందాసు గూర్ఖి మాటలాడుట కెవ్వరికీ అవకాశ మొసగకుండ పై సభయొక్క సమావేశములు సభలో జరిగిన యల్లరి కంటకును కారకులయిరి. జతీందాసుని గౌరవించు సుద్దేశముతోనే ముఖ్యముగా ప్రేక్షకులై యున్న కరుదెంచియుండిరి. ప్రతి యువస్వాసకుడును జతీందాసు గూర్ఖి మాటలాడిననేగాని అల్లరి యొగలేదు. దానినిబట్టి సమావేశములు ప్రజలకు తమయెడల నెంత విశ్వాసముగలవో యూహించుకొందురుగాక.

ఫోటో సెంటుజారి గెజెటు

19-9-29

పబ్లిక్ కాఫీ

ఆర్. వి. మేక్ ఇన్ గారు రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో ఆండర్ సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. ఎ. వెంకటరావు గారు ఓంగోలు డివిజను సబ్ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఎ. హెచ్. ఎ. టాడ్ గారు అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఇ. ఇ. మేకగారు కడప జిల్లా జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

సి. ఎస్. సహదేయ్యగారు కృష్ణా జిల్లా జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

రెజిస్ట్రార్

వి. కృష్ణారావు గారు గవర్న మెంటు తెలుగు ట్రాన్స్లేటరుగ రెండో డివిజను ప్రాజెక్టు పై నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రార్

వి. కె. రామని మిసెస్ గారు కృష్ణా డివిజను ఎక్సైజు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. జయరాం నాయుడుగారు కోరాపుట్టి తాలూకా బోర్డుమెంట్ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధి కాఫీ

సాదాశుభా గారు గుంటూరు సర్కిలు స్వసాయ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్

సి. కె. దిగ్విగారు మద్రాసు సర్కిలు నూపరింపెంచిన ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

ఎ. డబ్ల్యూ. వై. టింగేట్ గారు బళ్లారి డివిజను ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనా కాఫీ

తె. కె. ఇ. డబ్ల్యూ. సి. బ్రాడ్ ఫీల్డ్ గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో సర్జరీ ప్రాఫెసరుగను జనరల్ ఆస్పత్రిలో మొదటి సర్జనుగను నియమింపబడిరి.

తె. కె. ఆర్. జి. జి. క్రాలి ఐ. ఎం. ఎస్. గారు మద్రాసు ప్రభుత్వ మాతాశిశువుల ఆస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీపై నియమింపబడిరి.

ఈ దినవ పేర్కొనబడినవారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా దేవాలయ సంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. చుక్కా-అప్పల స్వామి రెడ్డి, తోట నరహరియ్యనాయుడు, ఎం. సత్యనారాయణ, యం. గురయ్య, యం. రామనాథాచారి, ఆర్. జయరామస్వామినాయుడు, యస్. సీతారామరాజు, యస్. రెడ్డి నాయుడు, యస్. అప్పలస్వామినాయుడు, యస్. పెద్దయ్య రెడ్డి, డి. వెంకటనరసింహస్వామిగారు.

ఈ దినవవారు తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. కె. గురుమూర్తి ఆచారి, ఆర్. సూర్యనారాయణ, యె. సోమలింగం గారు.

వి. డి. ప్రసాదరావు పంతులుగారు విశాఖపట్నము జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

డి. మునిరత్నం నాయుడుగారు కార్యకర్తల సంఘం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. బానాబ్ కమ్యూర్ అమిరద్దీన్ సాహెబు బహదూర్ గారు అనంతపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

టి. రాజుశేషి, జి. శంకరయ్యశెట్టి, యస్. పట్టాభి రామలు గుప్తగారు చీరాల పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

జి. రామయ్య, వి. సోమయ్య, జి. రామచంద్రారావు పంతులుగారు యేలూరు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బానాబ్ పీర్ ఖాన్ బహదూర్ బానాబ్ వక్కలు అబ్దుల్ ఖాదిర్ సాహెబు బహదూర్ గారు హిందూపురం పురపాలక సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

హెచ్. ఎం. డి. దాహాద్ ఖాన్ మండోజి సాహెబు బహదూర్ గారు కర్నూలు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎం. సుబ్రహ్మణ్యంగారు పెద్దాపురం పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

తిరుమలై చెట్టి, ఎల్. సుబ్బన్న చెట్టి, కె.దగంగిరెడ్డిగారు చునామిరెడ్డిగారు తిరుపతి పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కేపా విజయరామమూర్తి పంతులు, సుంకరి పార్థసారథి నాయుడుగారు విశాఖపట్నము పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. తాతాచారి, చేపూరి సుబ్బారావుగారు విజయనగరం పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యకాఫీ

పి. రాఘవేంద్రరావుగారు కృష్ణా జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

బానాబ్. టి. ఎస్. అబ్దుల్ సమాత్ ఖాన్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు అనంతపురం జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సి. ఎస్. సునిహాచారిగారు కడప జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈనెల 24 తేదీని జరుగబోవు అక్టోబరు 1 శతబిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికకు రిజిస్ట్రార్ గార్యదేటుల తగవున 12 సానములకు ఈ క్రిందివారు నామినేటు చేయబడిరి. ఎ. ఆరావముదన్, ఆర్. గోవిందరాజన్, కె. గోవిందరాజులు, ఎం. ఎస్. గురుమూర్తి, టి. ఎస్. కాలిదాసన్, దేవభామణికోయిల్ పి. శేషి, కె. కృష్ణ స్వామి, టి. ఎస్. కృష్ణ స్వామి, సి. ఆర్. మై శేరు, ఎస్. నాగస్వామి, వెంకట్రామ నారాయణ్, కె. పంచాపకేశ్, ఎల్. పరశిమ్, సి. ఎస్. రామన్, ఎ. శివరామిన్, ఎం. సోమసుందరం పిళ్ళే-చిదంబరం ఎస్. శ్రీనివాసాచారి, జి. శ్రీనివాసన్, టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఇ. ఎస్. సుందా, ఎల్. త్యాగరాజ్, ఎం. వైద్యనాథన్, సి. వేదాలం, ఎస్. షత్యనాథగారు. ఈనెల 24 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలలో వోటింగు చేర్చి రిజిస్ట్రార్ గారికి చేరవలయును. ఈనెల 25 తేదీని ఫుల్ టైమ్ జరగబడును.

జ్యూజియల్

అబ్దుల్ సత్తార్ సాహెబు బహదూరు గారు భీమవరమునుండి మదనపల్లికి డిస్ట్రిక్టు మన్యుగా బదిలీ చేయబడిరి.

ఎ. మత్తురత్న స్వామి డివిడ్ గారు తిరుపత్తూరునుండి భీమవరమునుండి డిస్ట్రిక్టు మన్యుగా బదిలీ చేయబడిరి.

రాధాకృష్ణ సత్యమూర్తి అయ్యగారు మద్రాసు ప్రొకోర్టరును మొదటి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారికి బదిలీ చేయబడిరి.

వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు అపిలేటు నైజునందు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారికి బదిలీ చేయబడిరి.

తిరుమనాపల్లి ఏకాంబరయ్యగారు అపిలేటు నైజునందు సబ్ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారికి నియమింపబడిరి.

ఫార్మెస్టు

యస్. తిరుమూర్తిగారు డిప్లొమా కర్నూలు జిల్లా ఫార్మెస్టు అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

మెడికల్

సి రంగభాష్యం నాయుడుగారు రాయపేట ఆస్పత్రిలో రెసిడెంటు మెడికల్ అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

సి. యస్. గణపతి అయ్యగారు మద్రాసు క్లయర్గో వైద్యశాలలో అసిస్టెంటు సర్జనుగ రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీపై నియమింపబడిరి.

వి. సి. గోవిందమిసెన్ గారు రాయపురం మెడికల్ స్కూల్ నందు ఫిజియాలజీ లెక్చరరుగ నియమింపబడిరి.

కె. వి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు గవర్న మెంటు ఆఫ్ తాల్మిక్ ఆస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీపై నియమింపబడిరి.

బసవపు రాణము

కాలిక్ బైండు ధర 1-కి రూ. 2

గ్రంథకర్త: పాల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

పండ్లండవ శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్వితీయకావ్యము. ఇందు శైవమత ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్వము కాలీనులనగు శివభక్తులయు చరిత్రములను నరసముగను, పాతకులు మనసుకరగి తన్మయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధురములగు జానుదెనుగువలుకుల జాలువార్చి రచనమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జెందిన పెక్కు తాళన శ్రమార్థకలతో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరములు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యముగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు బహుశ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగ నెక్కువ పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. ఆధునిక కవిజ్ఞుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

పాఠ్యులు ప్రకృతము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

7, తిరుమలై శ్రీనివాస, మదరాసు.

జై నుదేవాలయమున దొంగతనము

ముద్దాయి శిక్షింపబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 19:- ఇటీవల మింటుపీథిలోగల జైను దేవాలయమున రత్న భవితము రూ 25000 లు విలువగల దేవుని కిరీటును దొంగలించెనని యిదివరకు దేవాలయమున గురుస్తాగానున్న సామల త్ అనునాచరిని అరెస్టుగావించి పోలీసువారు కేసుపెట్టిరి. ఆకిరీటు మొత్తము దేవాలయమున దొరకినది. ఈ కేసును బార్లి బౌను పోలీసుకోర్టు మేజిస్ట్రేటు కేస్టి విస్గారు విచారించి ముద్దాయి నేరము రుజువుచేచే ఆతనికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించుచు తీర్పుచెప్పిరి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచారక సంఘము

అధ్యక్షుని యెన్నిక

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచారక సంఘమును ఒకదానిని దొరకనమువారు ఏర్పాటుచేసి ఈ క్రింది సభ్యులను నియమించిరి.

1. పెనుమెచ్చ పెద్దిరాజుగారు బి. ఏ. బి. యల్. జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు, ఏలూరు.
2. గంధము వెంకటయ్య నాయుడుగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారు, భీమవరము.
3. రెవరెండ్ బోయిడ్ గారు, నర్సాపురము.
4. డాక్టరు బోగయ్య శర్మగారు మ్యూనిసిపల్ వైస్ చెయర్మన్, ఏలూరు.
5. వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, ఏలూరు నిమ్మ జాత్యుద్ధ సంఘము.
6. మాగంటి బాపిసీడు చౌదరిగారు జిల్లాబోర్డుమెంబరు, ఏలూరు.
7. జనాబ్ మహమ్మద్ యాహూబ్ సాహెబుగారు జిల్లాబోర్డుమెంబరు, ఏలూరు.
8. నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, ఆది ఆంధ్ర సంఘాధ్యక్షులు.
9. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆరోగ్యకాఫీధికారిగారు, ఏలూరు.

అధ్యక్షుని యెన్నిక

ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుని యెన్నికొనుటకు గడచిన 18-వ తేదీని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డు అఫీసులో సభ జరిగినది. ఈ సంఘమునందుగల 9 మంది సభ్యులలోను 6 గరు హాజరైరి. 3 గరు రాలేదు. అధ్యక్షుని యెన్నికొనుసభకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆరోగ్యకాఫీధికారియగు మహారాష్ట్ర రంగ స్వామిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచార సంఘమునకు ఏలూరు వాస్తవ్యులును ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదిమ ఆంధ్రసంఘమునకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆది ఆంధ్రసంఘమునకు అధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ ఆది ఆంధ్ర నాయకులును, అనేక సంవత్సరములనుండి తనస్వజాత్య భ్యుదయమునకై నిరంతరము సేవచేయుచున్న విశాలహృదయులును ఆగు మ. రా. శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారిని ఈసంఘమునకు అధ్యక్షులుగానుండగలందుకు ఉపపాదించగా, మ-రా-శ్రీ మాగంటి బాపిసీడుచౌదరిగారు బలపరచిరి. మరియొకరు ఈపదవికి పోటీచేయలేదు. ఉపాధ్యక్షుని యెన్నికయు ఇతరంశములను ప్రచారకవిధానమును ఈనెల 27 వ తేదీని నిర్ణయించబడును.

ఒక ఆదర్శము.

మనదేశములో మద్యపానదురభాషము ఆది ఆంధ్ర జాతిలో ఒక కులచారముగా వేళ్లు పాతుకొని పోయినది. ఇట్టిసందర్భములో సభ్యులందరూ ఆసంఘములో నాయకుడగు దేవేంద్రుడుగారిని ఈసంఘమునకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని ఎవరూ పోటీకి నిలువబడక ఈగౌరవమును వారికి లభింపజేసినందుకు వందనీయులు. శ్రీ దేవేంద్రుడుగారు తమధర్మమున నెరవేర్చుచున్నారు.

కండవల్లి సింహాచలరావు,

కార్యదర్శి.

ది 17-9-29. పి|| గో|| జిల్లా-ఆదిఆంధ్రసంఘము, ఏలూరు.

వైద్యరంగమునకు నూతన చికిత్స

యేజెళ్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారు

ది 10-8-29 శనివారపు ఆంధ్ర దిన పత్రికలోను, ది 14-8-29 బుధవారము ఆంధ్రవార పత్రికలోను వైద్య రంగమును గూర్చిన వ్యాసము ప్రాసించియుంటిని. ఆ ప్రకారమే చాల గ్రామాదులవారు తమ పశువులకు వాడితిమని తెలియపరచినందులకు మిగుల సంతోషము. ఇంకను నేను కొన్ని తాలూకాలలోనున్న గ్రామాదులలో ప్రచారము చేసి కొన్ని నూతన విషయములు గ్రహించియుంటిని. రైతు సోదరులు ఈదిగువ విషయములు గ్రహింతురుగాక. ఈ వ్యాధికి మనదేశములో పెటరి పరీ వారుగాని, ఆయుర్వేద వైద్యులుగాని పరియైన చికిత్స కనిపెట్టినందులకు చాల విచారకరము. పెటరినరీవారుకూడ యెన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు గాని వ్యాధికితగిన మందును మాత్రము కనిపెట్టియుండలేదని నా భావము. అటునంటివారున్న నేను వారికి అనేక వందలను లర్పించగలను. వ్యాధి రాకుండ పశువులకు ఇంజెక్షన్ మాత్రము పెటరినరీవారిచ్చుచున్నారు. నేనుకూడ పరియైన మందు కనిపెట్టియుండలేదు అనుభవమువలన కొన్ని కొన్ని మందులు వాడుచుండగా పని చేయుచున్నది. నేను ప్రచారము చేసిన గ్రామాదులవారుకూడ అటులే చేప్పుచున్నారు. తెలిసి తెలియని పశువైద్యులు ఈ రోగమునకు సారాయి వాడుచున్నారు. మరికొందరు మంచి నూనె గుగ్గిలము వాడుచున్నారు. మరికొందరు పారుచున్న పశువునకు జీన్సు పడితి పోయియున్నారని. మరికొందరు నల్లమందు వాడుచున్నారు. ఈ వ్యాధికి ఈ మందు లెంత చెడుపో చదుచునో గ్రహింతురుగాక. రైతుబృందములో కొందరికి ఈ వ్యాధి లక్షణములు తెలియక ఎటువంటి అమాయకపు వైద్యులు చెప్పినను చికిత్స చేయుచున్నారు గాన సోదరులకు రైతు బిడ్డలారా! అనుభవ పశువైద్యులకు మాపించి చికిత్సలు చేయించుదు. వైద్యులు లేనిచో భగంతునిమీద భారమువైచియో, లేక యే పశువైద్య గ్రంథము మాచియో చికిత్సలు చేయవలెనుగాని తెలిసి తెలియని వై చికిత్సలు చేసినచో నీ పశుసంతతి నష్టమగుచుండగాక నీ కుటుంబమునకు కీగుడుమహాపాతకము చుట్టుకొనును. కాని వెనుకటి వైద్యరంగమునలెగాక కొన్ని మార్పులు గలుగుచున్నవి. అన్నియు నిదివరకు ప్రతీకార్యారా తెలిసియుంటిని. ఈ వ్యాధియొక్క లక్షణములు తెలియక ఎద్దులకు తగిన వెంటనే నాకు ఉత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. వెంటనే వారికి తగిన సలహాలు వ్రాసి పంపుచున్నాను. సలహా కావలసినవారికి జేడచిటి పంపనిదిమాత్రము పంపులేదు. అందులకు మన్నించవలెను. కాని వైద్యుడు పశువును పరీక్షించి మందు యిచ్చిన పద్ధతి వేరుగా నుండును. పరీక్షించుకొండ మందిచ్చిన మరియొక పద్ధతగా నుండును. అందుకొరకే నేను ప్రచారముచేసిన తాలూకాలో నా పశు చికిత్సాలయమునకు వ్రాంచి ఆఫీసులుగా కొన్ని యేర్పరచి అక్కడకుండు అనుభవ పశువైద్యుల నచ్చేటనుంచి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులకు గూడ పిలువనట్లు ప్రచారము చేయించుచున్నాను.

ఈ వ్యాధి తగినపశువునకు ఎందుగడ్డి పెట్టగూడదని యెంత నోక్కి చెప్పినను విక ఆ మేతనే పెట్టి పశువులను చంపుచున్నారు. ఈ వ్యాధి తగిన పశువు నోరంతయు పుండ్లచే నిండియుండును. రసి కారులందును, దుర్వాసనవేయును. ఇటువంటి స్థితిలో ఆ యెండు గడ్డి పెట్టి న యెడల నోటిలోనున్న పుండ్లు చికిత్స రసి ఆ మేతలో కలిసి కడుపులోనికి పోయి పశువు ఆరోగ్యమును చెరుపును. పశువు చాల బాధపడును. కాచి పెట్టిన నీరు పెట్టమని కోరగా చిన్నట్లు పెట్టియు, చెరువులోనికి, కాలువలోనికి దివి నీరు త్రాగించుచున్నారు. రోగము తగిన పశువులను పక్షము దినములవరకు చిన్నరు త్రాగించరాదు. అట్లు త్రాగించిన మరల రోగము తిరుగపెట్టి వెంటనే పశువు మృతి నొందును. ఇది నా ప్రత్యక్షానుభవము. మేత మేయని కాలములందు నూకల జాన పెట్టమని కోరగా పారుడు ఎక్కువగునను యుద్దేశ్యముతో అసలే యే ఆహారము పెట్టక లంకణము కట్టించుచున్నారు. ఈ లంకణమువల్ల పశువు భగవంతుని, తన రైతుని తలచుకొని పరలోకమున కేగుచున్నది. మన మాతృదేశములో పశు చికిత్సల విషయమై ఇటువంటి అమాయకపు, మూఢత్వపు ప్రజల నెందుకు పుట్టించెనో తెలియజాలవచ్చును. ఇటువంటి రైతుల కెంత బోధించినను యెంత ప్రయోజన ముండునో చదువరులే గ్రహింతురుగాక. నేను ప్రచారము చేసిన కొన్ని గ్రామాదులలో ఈ వ్యాధిలో సంధి పుట్టి చనిపోయిన పశువులకు కోయించి పరిశోధించి చూడగా పేగులలో ఎఱ్ఱని తూట్లు తూట్లు గల రంధ్రములు పడి చెడు వాసన గొట్టి, తెల్ల గాసున్న మంటి పదార్థము పేరుకొని యున్నది. ఇదియే ముఖ్యమైన గుర్తు.

ఈ వ్యాధి సోకిన ఆరంభములో తీవ్రమైన జ్వరము గాని. మేతమేయక, పేడపెంటికలుగా వేయుచు, కండ్లవెంట మొగార్చుచు ఆయాసము లేక రొప్పు పుట్టిన పశువు బ్రతుకుట పొంది తలంచవలెను. ఇటువంటి స్థితిలో పశువు డోపిరితిత్తులు ఇవి గ్రహించవలెను. ఇట్టి సమయములో నే నింతవరకు గుల చెప్పకయే నావల్ల కాదని చెప్పితిని. కాని కొన్ని

నెల్లూరు

మునిసిపల్ సభ

నెల్లూరు మునిసిపలు కౌన్సిలుసభ తే 9-9-29 తేదీ సాయంకాలము వైసు చెర్రెను గావునాపాటు అన్న చేవుల గోవిందరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద మునిసిపలు భవనమున సమావేశమైనది. ఆ సభలో నెల్లూరునకు తూర్పున స్టాక్ హౌసును పేటకు పోవుదారిలో రైల్వే క్రాసింగు చేయవలసియున్నదనియు వైస బిడ్డికట్టి దానివైన రైలు పోవుటకును బిడ్డిక్రింద బండ్లు, మనుష్యులు, పశువులు మొదలైనవి పోవు రహదారిని యేర్పరచవలయుననియు చెప్పుచు బిడ్డిని రైల్వేబోర్డువారు కట్టెదమని చెప్పియున్నారు. "నంతేన క్రింద పురపాలక సంఘమువారు వారి స్వంతభర్తలతో రోడ్డు వేసుకొనుటకు పొప్పు కొనినచో" బిడ్డిని మాత్రము రైల్వే బోర్డువారి స్వంత భర్తలతో కట్టెదమని చెప్పిరి. అని ముంగమూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నంతేన రైల్వేబోర్డువారు కట్టినచో క్రింద మనము రోడ్డు వేసి కొనుటకు ఏలాటి ఆక్షేపణ లేదనియు ఇది నిండా అవసరమనియు మనకు లాభదాయకమనియు చెప్పిరి.

మారపాటి వెంకటరత్నంనాయుడు బి. ఏ. బి. యల్. గారు ఇప్పుడు డబ్బు లేదనియు, డ్రెయిన్ జీసీమునున, పాతకాల అభివృద్ధిని, వాలర్ నర్సునును గవర్న మెంటువారిని అప్పు అడిగియున్నాము. వీటిని తీర్చుటకే ధనములేని బీదసితిలో యున్నాము. యిట్టి స్థితిలో 18 వేల రూపాయలు వ్యయపరుచుట కష్టమని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

మహ్మద్ ఖాజామియా సాహేబుగారు నిపుడు అనసరము లేదనియు, బడ్జెట్ సమయమువరకు ఆపుదల చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

బి. అన్నాస్వామి అయ్యర్ గారు ఇది నిండా అవసరమనియు మన పురమునకు స్టామహపునుపేట నిండా వ్యాపార స్థలమనియు రైలు నచ్చినచో గంటలపర్యంతము రైల్వే కేటువద్ద బండ్లు, మనుష్యులు, పశువులు నిలిచియుండుట కనులార గాంచియున్నామనియు రైలు వేగమునకు కొన్ని యెద్దులు చెదరగలననియు, ఒక్కతూరిగా 50 బండ్లు పోవుట వలన నిండా అపాయముకూడ సంభవింపగలదు గాన నిండా అవసరమనియు చెప్పుచు ప్రభువునకు రైల్వేబోర్డువారు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారిని, బిడ్డికి అను భర్తలలో సగము భరించినయెడల మిగిలిన సగము రైల్వేబోర్డువారు భరించెదమని వ్రాసియుండి రనియు ఈమొత్తము కొన్ని వేలకు మించియుండినందున భరింపలేమని అప్పట్లో చెప్పియుంటిమి. ఇప్పుడు బిడ్డిరైల్వేబోర్డువారు కట్టుటచేత మనకు లాభదాయకము. 18 వేల రూపాయలు ఖర్చు అగునని ఒక సభ్యుడు చెప్పియుండిరి. బిడ్డికట్టవలయుననినచో 60 వేలరూపాయలకు వైన కాగలదు. అట్టి సందర్భములలో రోడ్డు వేయుటకు కావలసియున్న స్థలముకూడ కలిసియున్నది. సలము మాత్రము 6 వేల రూపాయలు కాగలదు. ఆరువేలరూపాయల విలువగల స్థలము మన పురపాలక సంఘమువారిది కావున 18 వేల రూపాయలలో ఆరువేలు తగ్గిబోవును. స్థలము మాత్రము మనదిగాన యేడు వేల రూపాయలు భరింపవలసియున్నదనియు సభ్యులకు విషయమును విపులముగా అర్థమగునట్లు చెప్పిరి.

వైవివయము నిండా అవసరమగుటచేత మిగత చర్చకొరకు 14 తేదీనకు నిలుపుదల చేసిరి.

శ్రీకు నా అనుభవమువలన కొన్ని నవ్వులు నాడి చూడగా పెరిసేపల్లి పోలకొండ, పెడన, కొవ్వలి చాలపర్రు మున్నగు గ్రామాదులలో 650, 500, 450, 250 రూపాయలు ఖరీదు చేయగల బండి ఎద్దులకు పనిచేసినవి.

బాగుగా రొప్పున్న పశువునకు

కరక్కాయలు	2 తు
తాడికాయలు	2 తు
ఉసరిక పప్పు	2 తు
సొంటి	2 తు
పిప్పళ్లు	2 తు
మిరియాలు	1 తు
పన	1½ తు
పసుపు	2 తు

తెచ్చి పాడిచేసి నేరు కలిసిటిలో అనగా బియ్యము కడిగిన నీటిలో కలిపి త్రాగించవలెను. తరువాత సొంటి గంధముగాని, మిరియపు గంధముగాని తగినంత పరిమాణము తీసికొని రెండు కండ్లలో ఒకేసారి పెట్టవలెను.

1 కేర తినిన యెడల పచ్చి మేత వేయవలెను. ఈ మేత మృదువుగా భేదిని కలిగించును. పశువు లోపలికి పోయి మందున కిది సహాయకారిగా నుండును.

వైద్యరంగములో 1928 సంవత్సరములో తెలుగు సంవత్సరాది దినమున శ్రీయుత కె.వి. రాఘవాచార్యులు బి. ఎ. బి. యల్. (జిల్లా కొ ఆపరేటివు అధ్యక్షుడు) గారు స్టాక్ హౌసుపేట రైల్వే (క్రాసింగువద్ద అనంతలగేటునుండి యివరకు) వారికి కలిగిన నష్టమునకుగాను రైల్వేఅధికారులకు నోటీసు యి సంగియుండిరట. రైల్వే అధికారులు అపాలజీ కోరియుండిరట.

ఇందుకూరుపేట ఫిర్యా ఆదిఆంధ్రమహాసభ

నెల్లూరుతాలూకా మైపాడు గ్రామములో ఇందుకూరుపేట ఫిర్యాలో చేరిన గ్రామముల ఆదిఆంధ్రులు సభచేసిరి. మైపాడు ఇందుకూరుపేట సోమరాజుపల్లె కొరటూరు, లేబూరు, పున్నూరు, గంగపట్నము, జెగ్జేవిపేట, మొదలగు గ్రామములనుండి సుమారు 100 మంది ఆదిఆంధ్రుల ప్రతినిధులు వచ్చి యుండిరి. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షతవహించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణ సంఘకార్యదర్శిగారగు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య యం. ఎ. గారును, జిల్లా లేబరు ఆఫీసుగారగు శ్రీయుత మన్నాధరావు నాయుడుగారు సభ నలంకరించియుండిరి.

అధ్యక్షుడు శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ. బి. యల్. గారు ఇట్టిసభలవలన సంఘబలు ఏర్పడుననియు, ఇట్టి సభలు చేసినంతమాత్రముననే ఆదిఆంధ్రుల కష్టములన్నియు నెరవేరకయున్నను ప్రభుత్వమువారికి స్థానికసంఘ అధికారులకును వీరికష్టములను తెలిపినచో కొంతకుకొంత లాభముకలుగగలదనియు ఎవ్వనికి విరుద్ధముగ నిట్టిసభలు జరుపుటలేదనియు, జేదలై, నిస్సహాయులైన ఆదిఆంధ్రుల అభివృద్ధికోరేయే ఇట్టిప్రయత్నములు జరుపవలెననియు చెప్పి కొండంత ఆశలను పెట్టుకొనక దైర్యముతో తమపాళ్ళులకై వారాడనలెననియు చెప్పిరి.

అనంతరము ప్రతినిధులు తమతమ గ్రామములందుండు కష్టనిష్ఠురములనుగూర్చి విపులముగ చెప్పిరి. వారివారిగ్రామములందు పాతకాలలు, బావులు, డొంకలు, శ్వేతానముల నివేశనములను, ఏర్పాటుచేయవలయుననియు, డొంకలందు శ్వేతానములందు నాగుజెమును తీసివేయించవలెననియు కొన్ని నిర్ణీతమైన భూములను పట్టాక్రింద సాగుబడికి దరఖాస్తు కియ్యవలెననియు తీర్మానములను చేసిరి.

లేబరుఆఫీసు శ్రీయుత మన్నాధరావునాయుడుగారు చాల శ్రద్ధతో ప్రతినిధుల యిబ్బందులను విని వీలైనంతవరకు సహాయబడెదనని చెప్పిరి.

శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య యం. ఎ. గారు ఆదిఆంధ్రులకష్టములను శ్రద్ధగా కనుగొని వారికి తోడ్పడెదనని చెప్పిరి.

ఈసభను చాలజనుప్రదముగా జరుపుటకు ఆదిఆంధ్రుల విషయమై చాల శ్రద్ధవహించుచుండు మైపాటి వాస్తవ్యులైన శ్రీ దువ్వార్యు బలరామరెడ్డిగారును గ్రామోద్ధరణ సంఘప్రచారకులగు శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారును ప్రసీనియులు కొట్లా ఆదిశేషయ్య.

వివేకానంద మధ్యమపాతశాల - నారాయణపురం

ఈపాతశాల జూన్ నెలలో స్థాపించబడి యిప్పటి కప్పుడే 10½ గురు విద్యార్థులతో విరాజిల్లు చున్నది. ఈపాతశాల భవనములను నిర్మింపబోవు ప్రదేశము ఏడేనిమిది గ్రామములకు కూడలియై యున్నది. ఆరెకరములస్థలములో నిది గురుకులపద్ధతిని స్థాపింపబడును. మద్రాసులో స్థాపింపబడిన రామకృష్ణ విషను గురుకులవాస పద్ధతి దీని కానర్థమైట్లుతోచుచున్నది. కుక్క, నక్క, గాడిద పాతములను వల్లనేయిలచుట గాక సునుష్యులను తయారు చేయుటే దీనియోజనము నట్లు దీని నామకరణము చేయుటలోనే ధృనించుచున్నది. విద్యార్థులకు కుస్తీ, కసరత్తు మొదలగునవి కలపబడుచున్నవి. మునుందు నూతనభవననిర్మాణ మైన తరువాత వ్యవసాయ పారిశ్రామిక విద్యలకు గూడ తగిన వసతులను గల్పింపనున్నారట. తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా కిది యొక్కటే మధ్యమపాతశాల ఇది యదిరకాలములోనే యభివృద్ధికి నచ్చు చిహ్నమై యొకానికొకాని యుత్సాహము దైర్యసాహసములు వితిరణము జాతీయదృష్టి దీనికి పట్టుకొమ్మలు. త్వరలో నిది యొకయాదర్శ ప్రాయమైన విద్యానిలయ మగుగాక యని యాశించుచున్నాము.

ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి.

భిన్న దేశీయుల వివాహము

బి. శివరావుగారు మదరాసు కార్మిక నాయకులు - ఈమధ్య ఆస్ట్రేలియా కన్యకు వివాహమాడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

శ్రీమతి కిట్టి శివరావుగారు-శివరావుగారిభార్య. కాశీలో దివ్యజ్ఞాన మహిళాశాఖలయం దుపాధ్యాయినిగ నున్నది.

గుంటూరు భారతమహిళాసమాజము - అబలాజననరమందిరము.

ఈ సమావేశముల తరువాత ఏ 28-8-1929 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు బహిరంగసభ జరిగెను. ఇంచు మేజు వ్రేలు శ్రీమతి మిసెస్ పాలసు బి. ఎ. గారు జిల్లా విద్యా సంఘసభ్యురాలు. మిసెస్ శిఖామణి, బి. ఎ. గారు మున్నగు వారు ఇందు గలరు.

శ్రీమతి మాలతీబాయి పట్నర్లనమ్మగారు హరవిలాస్ కారవాగారి బిల్లును గురించి చాల సరళముగా మృదువుగా ఉపన్యసించిరి.

ప్రానుపద్మగారి సతి

అడయారు నివాసి. దర్శనంలోని భారత యూరోపియను సంఘ సభ్యురాలుగ ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడెను. గా|| బి. ఎస్. శ్రీనివాసరామమూర్తిగారు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు యూరోపియనులకు స్నేహిత పెంపొందించుటకై ముఖ్య విషయముల చర్చింప ఉభయ ప్రాతినిధ్యముగల యీ సంఘమును స్థాపించియుండిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

కె. ఫకర్జి కాస్టిగారు

కరాచీలో వ్యాపారస్తులు. జిన్సీలో జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు యజమానుల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

జాతీయ మహాసభ ప్రతినిధుల ఎన్నికలకై ఈ క్రింద నిబంధనలు ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు అమలులో పెట్టవలెను.

1 అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులు అధికారిత్వ మహాసభకు ప్రతినిధులుగాన వారిని ఎన్నుకొనవలసిన పనిలేదు.

2 దేశీయ మహాసభకు ఆభ్యర్థిగా నిలువదలచిన ప్రతిసభ్యుడును ఆక్టోబరు 10 వ తేదీలోగా రు 1-రూపాయి రుసుముతో ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు సంపుకొనవలయును.

3 ప్రతి ఆభ్యర్థియు యీ క్రింది నమోనాను పూర్తిచేసి ఆక్టోబరు 10 తేదీలోపల జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు పంపవలయును.

1. పేరు, చిరునామా, 2. తండ్రి లేక భర్త పేరు. 3. ఏ కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడు. 4. తాలూకా జిల్లా. 5. వయస్సు. 6. వృత్తి, 7 కులము, 8. శ్రీ లేక పురుషుడు 9. తాను ఏసంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములో మరి ఇద్దరి సంతకములు 10, తన సంతకము.

2. ఈనమోనా ప్రకారం ప్రతివారును దరఖాస్తువ్రాసి కొని పూర్తిచేసి పంపవలయును. అచ్చుపారములు వేరేలేవు. ఆదిహంధ్రులు దరఖాస్తుతో నియ్యవలసిన రుసుమును ఇయ్య నవసరములేదు.

3 1½ లక్షకు తక్కువ కానట్టియు, 2½ లక్షకు మించనట్టియు జనసంఖ్యగల ప్రదేశము ఒకనియొకజన ప్రదేశముగా ఏర్పరచి, ఆ ప్రదేశమునకు ఎన్నుకొనవలసిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించవలెను.

4 జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగాని, కార్యదర్శిగాని ఈదరఖాస్తులను తనిఖీచేసి సరియగు దరఖాస్తుదారుల జాబితాను ఆక్టోబరు 15 వ తేదీకి ప్రచురపరచవలెను.

5 ఈరాష్ట్రములో ఏజాతీయోప (గ్రామ లేక పట్టణ) సంఘమునందును సభ్యుడు కాకపోయినగాని, ఆసంవత్సరమునకు చెల్లించవలసిన చందా చెల్లించనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరూపణసంతకములు లేకుండినగాని, దరఖాస్తుతో పంపవలసిన రుసుము పంపనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరాకరింపబడును. ఈవిషయము వెంటనే దరఖాస్తుదారునికి తెలుపవలెను.

6 నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదారు 25 వ ఆక్టోబరు తేదీలోగా జిల్లా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి మనవి చేసి కొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పరిష్కరించి సరియయిన ఆభ్యర్థుల జాబితాను 1 వ నవంబరు లోపల ప్రచురపరచవలెను.

7 ఏనియొక ప్రదేశమునకైనను నియమింపబడిన నియమిత సంఖ్యకన్న ఎక్కువ దరఖాస్తులు వున్నయెడల ఆయా ప్రదేశములకు ఎన్నికలు జరుపవలెనని నియమితసంఖ్యకు తక్కువదరఖాస్తు లున్నయెడల ఎన్నికలు అనవసరములేకుండా వారిని ప్రతినిధులుగా ప్రచురింపవచ్చును.

8. ఆక్టోబరు 1 వ తేదీలోపల జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యుల పూర్తిజాబితాను తయారుచేసి జిల్లాకార్యస్థానమున నుంచవలెను. సదరు జాబితాను జిల్లాసంఘ కార్యస్థానమున కార్యదర్శి అనుమతితో వీలైనసమయమున కావలసిన సభ్యులు చూడవచ్చును. నియోజక ప్రదేశములకు సంబంధించిన సభ్యుల జాబితాలు ప్రత్యేకముగా ఆయా నియోజక ప్రదేశములలో ప్రధానస్థానము దుంచవలెను.

9. (1) ఎన్నికలు 15 వ నవంబరు తేదీన కాంగ్రెసు సంఘ ముందు ప్రతిగ్రామము, లేక పట్టణముందు జరుగవలెను. (2) ఎన్నికల ఫలితములు 25 వ నవంబరు తేదీలోపుగా ప్రచురపరచవలెను. (3) ఎన్నికల యాజ్ఞేపణ లున్నయెడల వారు నవంబరు 30 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి తెలుపవలెను. దరిమిలా ఆజ్ఞేపణలు విచారించబడవు. (4) జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు ముగ్గురుకుమించని జిల్లాసంఘసభ్యులను నియమింపవలెను. వారు డిశంబరు 3 వ తేదీలోపల అజ్ఞేపణలను పరిష్కారముచేసి ఎన్నికలను సిరపరచవలెను.

10. ఎన్నిక ఫలితములు డిశంబరు 6 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి పంపవలయును.

మదరాసు, } కా|| నాగేశ్వరరావు,
19-9-29. } అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

ఇంగ్లండులో ఈ సంవత్సరము కడపటి మూడుమాసముల బొగ్గువర్తకము బాగుండునని ట్రైనుకమిషనరులు అనుకొనుచున్నారు.

స్త్రిను సభకమిటి రిపోర్టు

భారత శాసనసభలో వైస్రపుశాఖ కార్యదర్శిగారు స్త్రిను సభకమిటివారి రిపోర్టును ప్రకటింపనందులకై దెలిపిన కారణములు ఎంతమాత్రము సహేతుకములుగా లేవు. ఒక ముఖ్యవిషయమును విచారించుటకై ప్రజాద్రవ్యమును వెచ్చిపెట్టి ఒక సంఘమును ఏర్పరచినపుడు సాధారణముగా ఆ సంఘము వారి నివేదికను ప్రకటించుట ప్రభుత్వమువారికి విధియైయున్నది. ప్రజలు ఆ నివేదికకై ఎదురుమాటుట ధర్మమైయున్నది. లేనియెడల ప్రజాసితకార్యములలోగల లోపములను గనుగొనుటకై ప్రజాద్రవ్యమును వెచ్చించి విచారణసంఘములను ఏర్పరచుటకు మరీ ఏ కారణములులేవు. కనుక స్త్రిను సభకమిటి రిపోర్టును ప్రకటింపకుండ చాల అసాధారణ చర్యగానున్నది. రిపోర్టును ప్రకటింపకపోవుట ఒక గొప్పలోపముని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించినను వారిచర్యను సమర్థించుకొనుటకై ఏవో కొన్ని హేతువులను దెలిపిరి. స్త్రిను సభకమిటి ఎదుట సాత్వమొసగిన వారు తాముదెలిపిన విషయములను, అభిప్రాయములను రహస్యముగా యుంఛనలయునని దెలిపినందుననే రిపోర్టు ప్రకటింపనందులకు కారణమని భారతదేశ కార్యదర్శిగారు దెలిపిరి. అయితే ఈ సభకమిటికి మహమ్మదాలి జిన్నాగారు అధ్యక్షులగుటచే వారు ఇండియా కార్యదర్శిగారు రిపోర్టు ప్రకటింపనందులకై ప్రభుత్వమువారి చర్యను సమర్థించుచు పైదెలిపిన కారణమును ఖండించుచూ తమ ఎదుట హాజరై సాత్వమొసగిన సాక్షులలో ఒక్కరైనను తమ సాత్వమును ప్రకటింపకూడదనిగాని, లేక రహస్యముగా భావించవలెననిగాని దెలిపియుండలేదని స్పష్టముగా డెలుపుటలన ఇండియా కార్యదర్శిగారు దెలిపినకారణము చాల నిరాధారమైన దని తలచుట కెంతమాత్రమును సందియము లేదు. దీనికితోడు జిన్నాగారు దెలిపిన అభిప్రాయమును ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఖండింపకపోవుట ప్రభుత్వమువారి వాదమును చాల బలహీనము చేయుచున్నది. అయితే వైస్రపుశాఖ కార్యదర్శిగారు భారతశాసనసభలో గావించిన ప్రసంగసందర్భములను బట్టిచూడ స్త్రిను సభకమిటి ఎదుట సాత్వమొసగిన ఏ వ్యక్తిగాని తన సాత్వమును ప్రకటించుటకు ఆక్షేపించలేదనియు, ఆ సాక్షులు ఏ శాఖలో పనిచేయుచున్నారో ఆ శాఖకుచేరిన అధికారులు వారిసాత్వములను ప్రకటింపకూడదని కోరుటచే రిపోర్టు ప్రకటింపబడలేదని తేలుచున్నది. కాని, దీర్ఘముగా యోచించిన ఇదియు వ్యర్థవాదముగా యున్నది. ఏశాఖకు చెందినవారైనను ఒకసంఘముయెదుట సాత్వమొసగు సందర్భములో సాత్వమొసగినంతవరకు ఆశాఖకును సాత్వమొసగువ్యక్తికిని ఏలాటిసంబంధ ముండకూడదనియు, అంతమాత్రము వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య ముండవలయునని ఎల్లరికి దెలిపిన సిద్ధాంతములే ఒక శాఖయొక్క పరిపాలనను విమర్శించుటకై ప్రత్యేకముగా ఒక సంఘము సేర్పరచుటయు, ఆసంఘమువారి ఎదుట ఆయాశాఖలకు చేరిన ప్రభుత్వోద్యోగులు సాత్వమొసగుటయు, ఆసాత్వమును బహిరంగపరచక ప్రభుత్వపు శాఖవారు రహస్యముగా యుంచుటకు తమకు హక్కుగలదని భావించి ప్రజలకు అందు విషయములను మరుగుపఱచుటయు చాల యాశ్చర్యమును పురిగొల్పుటయే గాక ప్రభుత్వమువారు బూటకపు చర్యలను అవలంబించుచున్నారని స్పష్టపడుచున్నది. సభకమిటి రిపోర్టు ప్రకటింపకుండుటకు ప్రభుత్వపుచర్యను సమర్థించుచు ఇండియా కార్యదర్శిగారు దెలిపినకారణమునకును, భారతశాసనసభలో వైస్రపుశాఖ కార్యదర్శిగారు దెలిపిన హేతువునకును ఏలాటిసంబంధము లేకపోవుట యేగాక స్త్రినుసభకమిటి అధ్యక్షులై బాధ్యతగల జిన్నాగారు గావించిన ప్రకటన ప్రకారము అధికారులు ఒకరి చర్యలను ఒకరు సమర్థింప జూచుచుండుకే కాని లోపములను సరిపుచ్చుటకు పూనుకొనరనియు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము లభించినగాని ఏ అధికారియు పూనుకొనడనియు విశేషమగుచున్నది.

వెల్లాల రామకృష్ణ.

16 ఏండ్ల బాలికను ఎత్తుకొని పోవుట

కీల్పాకునందు వింత

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 18:—సంబంధ మొదలియారు గారు మద్రాసు నైకోర్టు అడ్వోకేటు, కీల్పాకు నివాసులు. వీరి కుమార్తె జమనాబాయి అను 16 ఏండ్ల కన్య ప్రెసిడెన్సీ బాలికా ట్రెయినింగు స్కూలునందు స్కూలుఫైనలు క్లాసు చదువుచున్నది. ఈమెను ఎవరో ఎత్తుకొనిపోయిరని సంబంధ మొదలియారుగారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదు చేయగా పోలీసు వారు దిర్రావు చేయుచున్నారు.

స్టేటుకౌన్సిలు

సభ 23 నిమిషములు జరుగుట

స్టేటుకౌన్సిలు సేడు మరల సమావేశమయ్యెను. 25 మంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. గత సోమవారమునాడు ప్రభుత్వ సభ్యులచే ప్రవేశ పెట్టిన 7 బిల్లులు యీనాటి ఆడెండా యందు కనుపరుపబడియుండెను. ఇందున 6 బిల్లులను ప్రతిపాదించుచు ప్రభుత్వ సభ్యులు మాట్లాడినపిదప యీ ఆరు బిల్లులు ఆమోదంపబడెను. ఈ బిల్లులగూర్చి అనధికార సభ్యులెవరును మాట్లాడలేదు. ప్రావిడెంటుఫండు పుట్ట సవరణ బిల్లు గూర్చి చర్చ వాయిదావేయబడెను. అనధికార సభ్యులలో నొకరు యీ బిల్లునకు సవరణ ప్రతిపాదించవలెనని తన ఉద్దేశ్యము తెలుపుటచే యీ బిల్లునుగూర్చి చర్చ వాయిదావేయబడెనని బర్దునుగారు చెప్పిరి. సభ 23 నిమిషముల కాలము జరిగెను. అధ్యక్షులు సభను మరునాటివరకు వాయిదావేయునమయమున మువ్వగు అనధికారసభ్యులు ప్రవేశించిరి. వీరు యీ విషయగ సభ ముగిసిన పిదప సభా భవనము ప్రవేశించుట సభ్యులకు నవ్వు పుట్టించెను. ఎత్తరకశాఖా సాయంసంఘసభ్యులగు యీ క్రిందివారిని గోచరించిరి. ఫ్రెంచ్, ఆర్మీబిల్లు, మహ్మద్ హుసేను, కుమారవార్డి, రామప్రసాద్ ముఖర్జీ, సర్ ఇబ్రాహీం బాఖరు, రామసరను దాస్.

(ఆ. ప్ర.)

బహారు బరిస్సా ఎన్నికలు ఈసంవత్సరము జరుగవు

గవర్నరుగారి ప్రకటన

రాంచి, సెప్టెంబరు 17:—బహారు బరిస్సా శాసనసభా సమావేశమును అంతమొందించుచు సేటిదినము గవర్నరుగారు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభను ఈ సంవత్సరము రద్దుచేయుటలేదనియు అందుచే ఈ సంవత్సరము ఎన్నికలు జరుగవనియు ఇతరరాష్ట్రములలో ఎన్నికలు జరుగునప్పుడే ఈ రాష్ట్రమునందుకూడ ఎన్నికలు జరుగుననియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

(ఆ. ప్ర.)

వైశ్యయువతీవిద్యాలము శ్రీసమాజము, గుంటూరు

తృతీయ వార్షికోత్సవాహ్వాన పత్రక
స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ కుక్లనామ సంవత్సర భాద్రపద బ ౩ లు శనివారమునకు సరిఅయిన 21-9-1929 తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు గుంటూరు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అమ్మవారి ధర్మసత్తములో వైశ్యయువతీవిద్యాలము తృతీయ వార్షికోత్సవము మద్రాసు వాస్తవ్యులయిన శ్రీయుత సుంకు సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠి, బి. ఏ., గారి అధ్యక్షతక్రిందను భాద్రపద బ ౩ లు ఆదివారమునకు సరిఅయిన 22-9-29 తేదీన శ్రీల సభకు వారి ధర్మపత్నియగు శ్రీమతి సుంకు మీనాక్షమ్మగారి అధ్యక్షతజరుగును గాన తాము బంధుమిత్ర సహచరముగా విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

కార్యక్రమము

1. దైవప్రార్థనలు.
2. జాతీయగీతములు.
3. అధ్యక్షుని యెన్నిక.
4. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము.
5. కార్యదర్శి నివేదిక.
6. హిందీపుష్పన్యాసము (అనువాద సహితం).
7. సంగీతము.
8. తెలుగుపుష్పన్యాసము.
9. తరంగములు ఆవ్వవతి.
10. తారకమంత్రోపదేశము (రామదాసు).
11. యింగ్లీషుసంభాషణ.
12. యితరపుష్పన్యాసములు.
13. దమయంతీస్మయంతరము.
14. బహుమతులు.
15. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.
16. మంగళం.

మ.రా.— యితరగ్రామములనుండి వచ్చిన యతిధులకు భోజనసత్తులు విద్యాలయములో యేర్పాటు చేయబడును.

షరిపాటి వెంకటరత్నం,

అధ్యక్షుడు.

కాళంగి శేషమూంబ,

కార్యదర్శి.

సహకార పంచాయితీ దారుల క్లాసులు

కార్యక్రమము

ఈ నెల 19 తేదీనుండి ఆక్టోబరు 10 తేదీవరకు యీ క్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము మద్రాసు నగరమున సహకార పంచాయితీ దారుల క్లాసులు ఆయాసలములందు జరుపబడును.

రాయపేట కేంద్రము

సెప్టెంబరు 19 తేదీనికాలియించెరిసి. ఎన్. స్కూలు.
20 తేదీని ఆబ్బాస్ ఆలీఖాన్ పేట సి. ఎన్. సానైటీ కార్యాలయము.

బార్డిక్షాను కేంద్రము

28 తేదీని రిప్పను భవనము.
24, 25, 26 తేదీలను పచ్చయ్యప్ప కాలేజి.
27 తేదీని రిప్పను భవనము.

మాంబురోడ్డు కేంద్రము

20 తేదీని పుదుపేట బ్యాంకు.
అక్టోబరు 1 తేదీని ఎమ్మారు కో-ఆపరేటివు సానైటీ కార్యాలయమున,
2 తేదీని నరియంగాడు సి. ఎన్. కార్యాలయము మైలు హెడ్డుపోలు లాంగునగార్లు రోడ్డు.
3 తేదీని కోమలేశ్వరన్ పేట కార్పొరేషను బాలికా పాఠశాల.

4 తేదీని చింతాద్రిపేట సి. ఎన్. కార్యాలయము.

పురళవాకం కేంద్రము

6 తేదీని శ్రీ బాల్యసరస్వతి సభాకార్యాలయము.
7 తేదీని వ్యాసరావిడి డి. సి. ఎం. స్కూలు.
8 తేదీని పూలసందు లేబరు స్కూలు.
9 తేదీని సర్. ఎం. సి. టి. ముత్తయ్య చెట్టియార్ స్కూలు, తాణాపిడి.
10 తేదీని కన్యకాశ్రమం లేబరుస్కూలు.

లాజ్యన్న దేశపటముల పుస్తకము.

లాంగుమన్న గ్రీను అందుకుంపెనీవారు ఈ పుస్తకమున నూతనముగ ప్రచురించిన దేశపటముల పుస్తకము (తెలుగు అట్లాస్) ను కార్యాలయము చేరినది. ఈ పుస్తకమునందు 24 రంగుల పటములు వివిధదేశములపై గలవు. ప్రతిదేశమునకు ఒక పటము నందు రాజ్యాంగ విభాగములు వేరొకటి ప్రకృతి పరిస్థితులు డెలుపునట్టి పట మొకటి యుగలవు. ముఖ్యముగ భారతదేశముగూర్చి యొక్క ప్రవివరములు డెలుపుటకై సంపూర్ణపటముతో బాటు, ఈశాన్యభాగము, పశ్చిమ భాగము, పశ్చిమోత్తర విభాగములకు వేరువేరుగ పెద్ద పటములు ముద్రింపబడినవి. ఇవిగాక భారతదేశ వాణిజ్యాభివృద్ధి డెలుపుటయు, వాతావరణము వర్ష పాతములు డెలుపు చిన్న పటములు నాలుగు, చిట్టవివరము ఖగోళశాస్త్ర విషయములు డెలుపుటకు మొకటియు గూడ గలవు. ఈ పటములన్నింటిలో తెలుగుననే పెద్ద ముద్రింపబడినవి. వివిధవిషయములను వివృష్టముగ మాతృభాషలో డెలుపు యీ పుస్తకము దిగువ తరగతి విద్యార్థుల కెంతేని యుపయుక్తముగ నుండగలదు. పుస్తకము ఇంగ్లాండులో ముద్రింపబడినది. నెల 0-12-0 మాత్రము. విలాసము—లాంగుమన్న గ్రీను అందు కంపెనీ 167, మాంబు రోడ్డు, మదరాసు.

శారదా నికేతనము

సహాయార్థమై రామదాసు నాటకము ప్రదర్శింపబడును

సుప్రసిద్ధనటులు పాత్రలను ధరించెదరు

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 18:— శారదా నికేతనము సహాయార్థమై ఈనెల 21 వ తేదీ గుంటూరు కనకరత్న హాలునందు రామదాసు నాటకము ప్రదర్శింపబడును. ఆంధ్రదేశమునందలి సుప్రసిద్ధ నటులు ఈ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనెదరు. పర్యవర్తి రామచంద్రారెడ్డిగారు కబీరు పాత్రమును, మాస్టరు రాఘవనుగారు తానీషాపాత్రమును ధరించెదరు. టిక్కెట్ల ఛార్జి: రూ 3/-, రూ 2/-, 12 ఆటాలు, 6 ఆటాలు, ఆంధ్రులు ఈ నాటక విజయమునకు తోడ్పడి మహిళాగురుకులమగు శారదా నికేతనమునకు సహాయముచేయ ప్రార్థింతులు.

(స్వ. వి. తంతివార్త.)

వేదకాలపు వివాహములు

శరీరమనోదాహ్యములు గలిగి, ఆధ్యాత్మిక నైతికవిషయములలో నుత్కృష్టతలైన సంతానము కలుగుటకు వేదములు, బ్రహ్మచర్య గృహస్థాశ్రమవిధులను చక్కగ బోధించుచున్నవి. వేదములలోని వివాహప్రకరణముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము, ఇంద్రియలాలస్యముతో నూరక పిల్లలను కనుట గాక సాంఘిక పరిణామనూత్రిముల ననుసరించి ఋషులవంటి సంతానమును బడయుట కని స్పష్టమగుచున్నది. కాబట్టి ఆట్టి ఆధ్యాత్మికాదర్శముతో కూడిన వివాహసంబంధములోనికి దిగకమునుపు శ్రీయును, పురుషుడును, వేదములో చెప్పబడిన గృహస్థాశ్రమ విధులను ముందుగా తెలిసికొని సిద్ధపడియుండవలెను. వానిని శ్రుతులలోనే వెదకవలెను. శ్రుతులలో చెప్పబడిన విషయములలో స్మృతులను, ఆయా దేశములలోని సాంప్రదాయములను, ఆయా ఋతులములలోని యాచారములనుకూడ పరిశీలించవచ్చును. కాని, వేదమే యీ విషయములలో ముఖ్యప్రమాణము. స్మృతులు సమయాచారములను తెలుపుచుండును గనుక శ్రుతులలో చెప్పబడినవిషయములను గురించిమాత్రమే, వానిలో చూడవచ్చును. ఈ స్మృతులైనను, తాము ప్రతిపాదించు నూత్రిములను, ఆచారములను, మనకిప్పుడు లభించని కొన్ని శ్రుతులమీద నాధారపడియుండెనని మన పూర్వసాంప్రదాయికులు వానినన్నిటిని శ్రుతులకు వ్యతిరేకమైనను, సమరింపజూచెదరు. నిజమేమన స్మృతులలో చెప్పిన కొన్ని యాచారములు దేశకాలభేదములనుబట్టి యేర్పడుచు, అనేకవిధములుగ మారుచుండెనని, వానిని జాగ్రత్త చదివినవారు తెలిసికొనకపోరు. వానిలోని యాచారకాండ, ప్రాయశ్చిత్తకాండ, వ్యవహారకాండలు ఇప్పుడెంతమాత్రము అమలులోలేవు. వానిని పునరుద్ధరించుట అసాధ్యము. కాబట్టి యిప్పటివర్తమాలు వివాహసంబంధముల శ్రుతులకు వ్యతిరేకముగా నున్నయెడల వానినిగురించి దరిమిలను స్మృతు లెట్లుచెప్పినను, త్రోసివేయవలసినదే.

వేదములోని వివాహసంబంధములను తెలిసికొనుటకు వివాహకాలమందు చెప్పబడు వేదమంత్రముల యర్థమును మనము గ్రహింపవలెను. వానిలో కొన్నిటిని దిక్పాత్రముగ చూపించెదము.

1. వివాహమునకు పూర్వము వరుడు వధువును చూచునపుడు చెప్పు మంత్రము.
గృహ్వామితే సుప్రజాస్త్యాయ హస్తం యాపత్యా జరద్యైర్యధానః భగో ఆర్యమాసవితా పురంధిర్మహ్యాంత్యాదుర్ధ్వార్హ పత్యాయ దేవాః (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ. 1-3-3)
అర్థము:—పరీతిగా భర్తనైన నాతోసహా, మనలితనముయొక్క ప్రాప్తి యుగనో ఆరీతిగ నీయొక్క హస్తమును మంచి సంతానముకొరకు పట్టుకొనుచున్నాను. గొప్పబుద్ధి కలిగిన యింద్రుడు మారుమ్రుడు ఈశ్వరుడు మొదలగు దేవతలు నాకొరకు నిన్ను గృహముజమని వగుట కిచ్చిరి. పాణిగ్రహణ సమయమందు వైమంత్రము చెప్పబడి వివాహముయొక్క మూలోద్దేశమును స్పష్టపరుచుచున్నది.
2. వీరసూరేవామాస్యా శాశం నోభవ (ఋగ్వే 85-44)
అర్థము:—పరాక్రమవంతులైన పుత్రులను కనిన దానకై, దేవతలపూజయందు దానకై కలదానకై మానుఖమును గురించి స్థానమయినదాన వగుము.
3. సప్తపది జరిగినపుడు వరుడు వధువుతో యీక్రింది వాక్యములను చెప్పుచున్నాడు:
సఖా సప్తపదాభవ సఖా యోసప్తపదాబధూవ సఖ్యం తేగమేయం సఖ్యాస్తే మాయోమం సఖ్యాస్మేమామోస్థాః సమయావసంకల్పావహౌ సంప్రియో రోచిష్టా సుమనస్యమానా ఇవ మూర్ధ్న మభినవహాసానం సౌమనాంసి సంవ్రతా సమచిత్తాన్యాకరవే (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-3-14)
అర్థము:—ఏడడుగులు వేసినదానకై స్నేహితురాలవు అగుము. ఏడడుగులువేసి స్నేహితులమైనాము. నీయొక్క స్నేహమును పొందితిని. నీస్నేహమునుండి విడువను. నాస్నేహమునుండి విడువకుము. మంచిమనస్సు కలవారమై, మంచిముఖ వికాసము కలవారమై ప్రియమును సంకల్పించెదము. విలువగల వస్త్రములను ధరించినవారమై మనమిద్దరము మంచి మనస్సులను మంచివ్రతములతోకూడిన మంచిచిత్తములను కావించుకొందము.
4. ఆసమయమందే వరుడు వధువుతో నిట్లు చెప్పుచున్నాడు.
తావేహిసంభవావసహారేతోదధావహౌ పుంసేపుత్రాయవేత్తకై (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 21-8)

- అర్థము:—రమ్ము, మనము కలుసుకొందము. శుక్లమును కూడ పుత్రునికొరకు కలుపుదము. వివాహముయొక్క మొదటి దినములో జరుగు సప్త పది విధానకాలమందు, వధూవరులు సంతానము బడయుగలవారగు నుండవలె నని యీవాక్యము స్పష్టపరుచుచున్నది.
5. వధువుయొక్క తండ్రికోరికమీద వరుడు అగ్ని హోత్రమునెదుట యామంత్రమును చదువును.
కన్యలాపిత్యభ్యాయతీ పతిలోక మనదీప్తమదాస్త (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-4-4)
అర్థము:—కన్యక పుట్టింటనుండి భర్తదగ్గరకు వెళ్లినదగుచు, దీక్షను పొందదు. దానిని విడుచును. (అనగా, కన్యా త్యమహాయీ, తన బ్రహ్మచర్యవ్రతమును విడుచును.)
 6. అటుతరువాత ఇంద్రుని వరు డిట్లు ప్రార్థించును.
ప్రేతోమంచాతి నామతః సుబధామయతస్మరతో (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-4-5)
అర్థము:—ఈ గృహమునుండి వెళ్లుచున్నది. భర్తగృహమునుండి వెళ్లుదు. అక్కడ స్థిరముగా నుండును. (ఈమంత్రమునుబట్టి వధువు వివాహముయొక్క మొదటిదినముననే భర్త యింటికివెళ్లదనిన వయస్సు కలదై యున్నదని స్పష్టము.)
 7. వై సమయమనందే, యీక్రిందిదిధముగ వధువుతో చెప్పెదరు.
గృహస్థస్య గృహపత్నీయధాసో, వశీనీత్యంవిదధమానదాసి. (ఋగ్వేదము X-85-26)
అర్థము:—యజమానురాలవై భర్తయొక్క గృహమును సొందుము. నీవు భర్తకు వశురాలవై యజ్ఞమంత్రములను చెప్పుచుండుము.
 8. వై మంత్రమునుబట్టి వివాహప్రథమదినమునందీయు యజమానరాలగుటకు యావనస్త్రీయై యుండవలెనగా! ఆమె మంత్రములనుచదివి వానియర్థమును తెలిసికొనవలసియుండును కదా! వరుడు చెప్పు మంత్రములను గ్రహించి తానుకూడ మంత్రములను చెప్పగలదై యుండవలెను కదా! ఆ కాలములో పురుషులు, స్త్రీలు వివాహమునకు పూర్వమును, పరమందు నుకూడ వారంతటవారే యగ్ని హోత్రాదికర్మలను చేసికొనుచుండెడివారని స్పష్టమగుచున్నది.
 9. లాజహోమము చేయునపుడు ఈ క్రిందిమంత్రమును చెప్పుదురు.
ఆర్యుణంనుదేవంకన్యా అగ్ని మయత్యత, స ఇమాందేవో అధ్వరఃప్రేతో మంచాతు నామతః. (తైత్తిరీయ, ఏకాగ్నికాండ 1-5-7)
అర్థము:—కన్యక యింద్రుని, అగ్ని దేవుని గూడముచే పూజించవలెను. నాకేరహితుడైన అగ్నిదేవుడు యీ కన్యకు యీ గృహమునుండి తీసికొనివెళ్లును. భర్తగృహమును విడువదు. మంచిపెనిమిటిని సంపాదించవలెనుకొన్న స్త్రీ ఆర్యుణుణుని పూజించవలెను. అధ్వర్యవేదములోని కాశికగృహ్యసూత్రములోని సాంఖ్యాయన గృహ్యసూత్రములో ఇంద్రాణికర్మయను ఆర్యుణునిపూజ చెప్పబడియున్నది. కాబట్టి స్త్రీలు స్వయంగా అగ్ని హోత్రమంత్రము లుచ్చరించుచు, క్రియలను చేసికొనిచుండిరనుట స్పష్టమైన విషయమే. కొన్ని కర్మలలో భార్యభర్త లిద్దరును కలసిపాల్గొనవలసియుండును.
 10. ధాతుశ్చయోహ సుకృతస్య లోకే స్యానంతే సహ పత్యాకోమి. (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1-5-16)
అర్థము:—స్పృష్టికర్మమనివాసమైన పుణ్యాత్మలయొక్క లోకమందు భర్తకూడ నీకు నివాస మేర్పడును.
 11. సంరాజ్ఞీ శ్వకురేభవ, సంరాజ్ఞీ శ్వశ్రవాంభవ ననాందరి సంరాజ్ఞీభవ, సంరాజ్ఞీ అధిదేవ్యహ|| (ఋగ్వేదము- X-85-46)
అర్థము:—అత్తగారు, ఆడపడుచులు, మరదళ్ల విషయమై ప్రియమైనరాణివిగనుండుము. (కాబట్టి వివాహ మైనతోడనే పెనిమిటింటికి యజమానురాలై బంధువులను రంజింపజేయవలె నన్నయెడల, వధువు విద్యావతియగు యువతిగానే యుండవలెను.
 12. పెనిమిటియొక్క గృహమునకు రాగానే వధువును గురించి యీక్రిందివిధమున సంబోధించెదరు.
ఇహప్రియం ప్రజయాతే సమృద్ధతా మస్మిక్ గృహే గార్హస్థ్యత్యామ జాగృహి, ఏనాపత్యాన్యం సంస్యజన్యాదా తీప్రీ విదధమావ దాసి (ఋగ్వేదము X-85-27.)
అర్థము:—ఈభర్త గృహమందు నీకు సంతానముచేత యజ్ఞము వృద్ధిపొందుగాక. ఈభర్త గృహమందు, గృహయాజ మాన్యముకొరకు జాగ్రత్తతో నడుచుకొనుము. తరువాత మనలి

- నచ్చే అక్టోబరు 2 వ తేది
- మరువకడు. నాడు మహాత్ములవారి వృష్టిపూర్తి యుత్సవములు జరుపవలెను. మహాత్మాజీ జరుపు యాగములో విదేశీవస్త్రము మొదటి హోమవస్త్రము. భారత భాగ్యలక్ష్మికి మొదటిహారతి. మోహవిచ్ఛేదము, పూర్వబంధ విమోచనము నది సూచించును. విసర్జించి దాచియుంచిన వనములు ఒక్కొక్కపుడు ఉపయోగమును కోరుచు తలయెత్తును. కాన అగ్ని సంసారమే వాంఛనీయము. చుట్టుప్రక్కల యిబ్బంది కలుగరాదు.
- వికలాంగులకు దానమిచ్చు ఖాదీని చర్మసంఘం ఆంధ్ర శాఖ సంస్థలలో కొనినచో, వారు కొంతభర తగ్గించవచ్చును. అట్టివస్త్రములపై “గాంధీజీ వృష్టిపూర్తి ధర్మం” అను ముద్ర వేయించవగును. ఊరిపేరుకూడ చెప్పటమేలు. నీనాకేకుతో అక్షరములు చెక్కించి తాగుతో లేదా నీనాకేకుతో ముద్రించవగును. మొదటిపంక్తిలో “గాంధీజీ” “రెండవపంక్తిలో” వృష్టి పూర్తిధర్మం చూడవపంక్తిలో యూరిపేరుమండవగును. అర్థచంద్రాకారము మేలన్నచో వలయుములో మొదటి రెండు పంక్తుల నిుడ్చి, అడుగున యూరు నుదహరించవచ్చును.
- తారు వాడుట కిష్టములేనిచో, గుంటూరుమండల జాతీయ విద్యాకేంద్రపు తెనాలిలో తయారుచేయు ఖాయపు సిరాను వాడవచ్చును.
- చలికాలము వచ్చుచున్నదిగాన దుప్పట్లుకాని ముతక బట్టలుగాని యిచ్చినచో, బీడులు సంతసించెదరు. ఆంధ్రమహాజనులు యోచించెదరుగాక.
- గుంటూరు } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.
14-9-29 }
-
- వాండ్రైన మీదంపతులు గృహవిషయములను గురించి యెదురుగా మార్చుచి చెప్పుకొనుదు.
12. దంపతులు వివాహమైన తరువాత, పెనిమిటింటికి వచ్చినతోడనే, ఒకటి లేక మూడు, లేక నింక పెక్కువ రాత్రులు, మేకశయ్యమీద నిద్రించుచు ఒండొరులతో కలుసుకొనకుండ దీక్షవహించి, యింద్రునిగ్రహమును చూపవలెను. అటు తరువాత, సంభోగించవలెనుకొన్న సమయమందు వధువువరునితో నిట్లు చెప్పును.
అపశ్యం త్యా మనసాచేకతానం తపసోజాతం తపసోవిధూతం ఇహప్రజామహరయిం రరాణః ప్రజాయస్య ప్రజయా పుత్రకయా. 11 (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1-11-1)
అర్థము:—పుత్రులయందు దానకై కలవాడా! తపస్సు, బ్రహ్మచర్యాది కర్మలవలన లభించిన యింద్రునిగ్రహములో పుట్టినటువంటిన్ని తపస్సు అను ధనముతో కూడినటువంటిన్ని. నాపౌత్రయమును తెలిసికొన్నటు వంటిన్ని నిన్ను మనస్సుచేత చూచితిని, ఇక్కడ నాకు ధనమును, సంతానమును యిచ్చిన వాడవై సంతానముద్వారా నీవు పుట్టుము.
 13. వై వాక్యమునకు యీక్రింది విధముగ వరుడు జవాబును యిచ్చుచున్నాడు.
అపశ్యంత్యా మనసాదీధ్యానాం స్వాయాంతనాం ఋత్వియేనాధమానాం ఉపమా ముచ్చాయవతి ర్మధూయాః ప్రజాయ స్వప్రజయా పుత్ర కామే (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1-11-2)
అర్థము:—మనస్సుచేత నిన్ను చూచినాను. పుత్రులు కోరుదానా! ప్రకాశమానమైన నా సంబంధమైన శరీరమందు ఋతుకాలమందైన గర్భమును యాచించుచు, శిశ్నృభాగమందున్న నన్ను యావనము గల నీవు అనుభవించువు. సంతానము ద్వారా పుట్టుము.
 - ఇక్కడ యువతిశబ్దప్రయోగము గమనింప దగినది. ఇట్టి మంత్రములే వివిధ గృహ్యసూత్రములలో ననేకము లుండుటచే, స్థానీవులా కన్యాయముగ వానిలో కొన్నింటిని మాత్రమే పేర్కొంటిని. ఈ వై శ్రుతిప్రమాణములను బట్టి, వేదకాలములో వధూవరు లిద్దరు, యింద్రునిగ్రహమును కలిగియుండి సంపూర్ణ యావనవంతులై, తపస్సుచే ప్రతిభావంతులై, ఒండొరుల మనోభావములను గ్రహించినవారై సత్సంతానము కొరకు వివాహము చేసికొనుచుండినట్లు స్పష్ట మగుచున్నది. ఈయున్నత స్థితినుండి, ద్విజాలు, స్మృతికాలమునాటికి యెట్లు జారి పడిరో ముందు తెలిపెదను.
- వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

నీరుమధించిన వెన్న పచ్చునా?

“శాసనసభలను స్తంభింపజేయబోయి,
శాసనసభ్యులే స్తంభించి యుండిరి”

వల్లభాయి పటేలు గారి యువన్యాసము

ధారావ్రా, సెప్టెంబరు 15:—వల్లభాయి పటేలుగారు రాజగోపాలాచారిగారు పాఠాదేశకాయుగాను హుబ్లీనుండి నిన్న సాయంకాలము ధారావ్రా విచ్చేసిరి.

కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకుమిటీ కార్యాలయమున నొకసభ జరిగెను. రైతాంగసమితి నొకటి స్థాపించుటలనని సభ జరుపబడెను.

మిమ్మట మ్యునిసిపలు సభ్యులు అల్పాహార విందు నొసంగిరి.

మ్యునిసిపలు చెయ్యిగారు చేతను తదితరులచేతను సం తకముచేయబడిన సన్మానపత్రము పాదుల తరపున సమర్పించ బడెను.

ఆనాటి సభలో 5 వేలమంది సమావేశమైరి.

పటేలుగారు ఆసభలో నిట్లుపన్యసించిరి: బాద్లోలిసత్యాగ్రహోద్యమమునందు కలిగిన విజయము భారతదేశమున కంత కును చెందినవిజయమే. ఎందువల్లననగా బాద్లోలి విజయము లభించిన తోడనే గవర్నమెంటువారు అన్ని రాష్ట్రములలోని రెవిన్యూ సభ్యులను సమావేశపరచి సంప్రతింపులు చేసిరి. రెవిన్యూ శిస్తు నిర్ణయవిధానమునకు కొన్ని నిర్ణయమైన పరిపాలనా సిద్ధాంతముల నేర్పరచుటకై ఆలోచించుచున్నారు. ఏరీతిగా నిర్ణయము చేసెదరో చెప్పజాలము. వారి నిర్ణయములు మనకు ఆశాభంగకరములైనయెడల మనము గవర్నమెంటువారికి ప్రతి కూలులయి ప్రతిఘటించుటకు సంసిద్ధులము కావలయును. శాసన సభాప్రయోజనము విషయములో నాకు విశ్వాసము లేదు. ఎందువల్లననగా అచట చేయబడిన తీర్మానములు చిత్తు కాగితముల బుట్టులో దాఖలుచేయబడెను. గవర్నమెంటు వారియందు నాకు విశ్వాసము లేదు.

ఎందువల్లననగా గవర్నమెంటువారు తమ వాగ్దానములను తాము ఉల్లంఘించెదరు.

మన శిల్పీ శాసనసభయందున్న అధ్యక్షుడు చాల గడుసు వాడు. ముందుగానే క్రొత్తవనములను దిద్దియుంచునట్టి చతురుడు. ప్రభుత్వప్రతిపక్షభ్యవర్గాయకు లగు మోతీలాలుగారు మన నాయకులలో అగ్రగణ్యుడు. ఇట్టి సమర్థులు శిల్పీ శాసన సభలో దేశక్షేమాభిలాషులై పనిజేయుచున్నను ప్రయోజనము లేకున్నది. మిగిలిన రాష్ట్రీయసభలకూడ యీ సిద్ధిలోనే యున్నది.

మొట్టమొదట శాసనసభలోనికి స్వరాజ్యసభ్యులు ప్రవేశించినపుడు సదరు శాసనసభలను స్తంభింపజేయుటకై పోవుచున్నామని చెప్పిరి. కాని, ఆసభలలోనికి వెళ్లి వారే యిప్పుడు స్తంభించుకొనిపోయిరి. ఇంకను శాసనసభలను మధించి ఏదో అమృతము తెచ్చెదమనివాదించుచున్నారు. వారిప్రయత్నములు నిరర్థకములు. నీరును మధించి వెన్నతీయుట సాధ్యమా? తాము చేసిన తీర్మానములు గవర్నమెంటుచే అమలు పరచబడనప్పుడు సభ్యులకు తలవంపులుగా నుండనక్కరలేదా? తమ విపరీతదురవస్థను వారు గ్రహింపగలియుండవలెను. అట్టిచుండుచున్నవారిని చూచి మనము సహింపకతప్పదు. వారు పడెడిపాట్లను వారిని పడనియ్యండి. కాని, నామట్టుకు నాకు వారి రాజ్యాంగతంత్రమేమియు బోధపడుటలేదు. భూమి శిస్తుల రెవిన్యూ విషయమై గాని ఆఖ్యారి రివెన్యూ విషయమైగాని ప్రసక్తి పెట్టుకొన్నప్పుడు గవర్నమెంటువారితో ముఖాముఖి సంఘర్షణము తప్పక కలుగును. ఆ రెండు రెవిన్యూలవల్లనే గవర్నమెంటు బలిష్ఠమై వేళ్లు పాతుకొనుచున్నది.

పటేలుగారి పర్యటనము

పటేలుగారు సపరివారముగా బెల్గాముకువెళ్లిరి. మార్గమధ్యమున ఆమిస్ బావి, హోబీడి, ఉల్లిగెరి పట్టణములరైతులు పటేలుగారిని గౌరవించి సత్కరించిరి. వారినందరిని ఖడ్గధరించి కర్నాటక ల్యాండులీసనందు కేరవలెనని ప్రబోధించెను. పొందెత్తిలో పటేలుగారిని ప్రజలు ఊరేగించి సన్మానపత్ర మర్పించిరి. వీరు గర్ల హోనూరు, యెక్కండి, హోనూరు ప్రాంతములను దర్శించిరి.

హొంగాలు మ్యునిసిపాలిటీవారికి రొక సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. బెల్గాం మ్యునిసిపాలిటీవారుకూడ సన్మానపత్రము సమర్పించుటకు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

జతీంద్రదాసుగారు

గోకేలుహోలునందు సభ

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 18:—నిన్న సాయంత్రము గోకేలు హోలునందు మద్రాసు యూజువసమితి, హిందూస్థానీ సేవాదళమువారి యజమాన్యమున జతీంద్రదాసు గారి త్యాగమును కొనియాడుటకై బహిరంగసభ జరగబడెను. క. భావ్యం అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

గోపాలకృష్ణగారి రీక్షిండి విధమున నుపన్యసించిరి. భారతదేశము తనత్యాగశక్తివలననే స్వరాజ్యమును బడయగలదు. వేరొక మార్గము లేదని జతీంద్రదాసు గారు వారిత్యాగముచే విస్తృతపరచిరి. జైలు అధికారులు విచారణలోనున్న జైలు యెడల ననాదరణ జూపుచు జతీంద్రదాసుగారిగారి మరణమునకు కారణము. జతీంద్రదాసుగారిమరణమువలన భారతదేశాన్నిత్యము ప్రబలెను. వారిమరణమువలన భారతదేశమున త్యాగభావ మింకను చానలేదని వెల్లడియయ్యెను. దాసుగారు మనకు మార్గదర్శకులైరి. వారిమార్గము ననుసరించి మనముకూడ భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు ప్రాణములను అర్పింపవలసిన యవసరము గలుగనపు డట్లైనప్పుడుకు సంసిద్ధుల మై యుండవలెను. జతీంద్రదాసుగారికి జీవితముపై కోరిక గలదేని అతడు జీవించియే యుండగలడు. కాని వారికి జీవితముకంటె నియముమే ప్రధానమైన దగుటచే ఆనియముకొరకే తనప్రాణముల నర్పించిరి. జీససు క్రీస్తు తన నియములకొరకే తనప్రాణముల నర్పించెను. అట్లే జతీంద్రదాసుగారును నలిసిరి. జతీంద్రదాసుగారు మరణించిరిగాని వారి పవిత్రనామము ఆవందతారకముగ స్మరింపబడుచుండును అని నుజిచిరి.

మిమ్మట సోమయాజులుగా రుపన్యసించుచు తామును గల నిర్బంధింపబడినపుడు తమ యెడను జతీంద్రదాసుగారు యెడల నెట్టి అనాదరణ చూపబడినదో అట్టిఅనాదరణ చూపబడినచో తామును అహోరనిరసననర మాని మరణించెదమని చెప్పిరి. తదుపరి మహాలింగయ్యగారు మున్నగునా రుపన్యసించిరి.

జతీంద్రదాసుగారు మరణమునకు తమసానుభూతిని చెబుచు తీర్మానించినవిమ్మట సభ ముగిసెను.

విచిత్రకరమగు జబ్బు

కాకులు చచ్చిపోవుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:—బొంబాయిలో ఒక విచిత్రకరమగు జబ్బు వ్యాపించుచున్నదని ఇదివరకు వార్తలు ప్రకటించబడినవి. ఈజబ్బుతగిలినవారు బొంబాయినందరి సెంటుబార్ల వైద్యశాలయందు చికిత్స పొందుచున్నారు. ఈ జబ్బు వైద్యశాల ఆవరణమునందున్న కాకులకు సోకినది. కాకులు ఒక్కొక్కటి మరణించుచున్నవి. ఈజబ్బుతగిలిన కాకి మొదలు రెక్కల నుపయోగింపజాల కున్నది. మిమ్మట నడవజాలరు. మూడవ అవస్థ మరణము. (ఫ్రీ. ప్రెసు.)

త్వరపడు! త్వరపడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

నతీపతికుతూహల రహస్యములు

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంగ్రెస్భాషలో కలవనీయింపలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోన్మణిమతో నర్మలగల విధులు, శ్రేయోత్తము, శ్రీబాతులు, పురుషబాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, వాతుల సౌభినములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శ్రేయోగృహధర్మములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి పశువుల బట్టి సంతోషము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భవృత్తి లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అల్లకోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు నుపాయములు, వారిమందుగలిన స్నేహావశ్యకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్టోకా, రైకాబాతులు 28 తోను గ్లాజా 111 కేటల పైబడిన సీమకాలికాతోను ఇక్కడ వైద్యతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివెడు తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు

చూచిరునామా:—ఆర్యక బుక్ డిపో.

19 తొండపగూయ మొంగలిపేటి, తిరునెల్వేలి, నాదాపల్లి.

త్వరపడు!

కొలదిప్రతులు మాత్రమేమి గిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

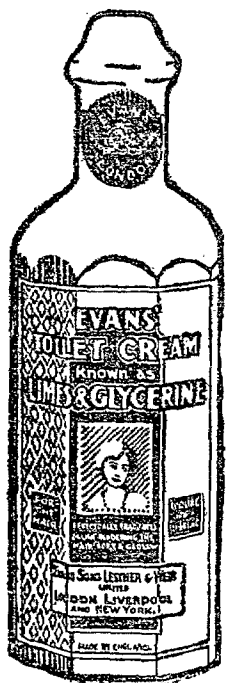
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తిరునెల్వేలిపేటి, మద్రాసు,

వెంట్రుకలు త్వరగా

పెరుగుటకు మంచి ఉపాయము

మీ వెంట్రుకలు త్వరితముగా పెరిగి నిగనిగలాడుటకు ఉదయమున ప్రతినిత్యం ఈవెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లిసరిన్ నుపయోగింపుడు ఈవెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లిసరిన్ మాత్రమే మీ వెంట్రుకలను త్వరగా పెరుగునట్లునర్చును. పట్టుకుచ్చవలె మృదుత్వమును గలిగించును. నేడే ఏ కెమిస్టువద్దనైనను సరే ఒకటి కొనుడు. దానికి ఎట్టినిసీలు అందుమీద ఈవెన్స్ పేరుండునట్లు చూడుడు.

ఈ వెన్స్

నన్స్ లెశ్చర్ అందు వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్ అందు లివర్ పూల్

EVANS' LIMES & GLYCERINE

వారత యువకులకు నైనిక శిక్షణము

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యోపాధ్యాయులు	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గత 24 గంటలలో వర్తమా	గత 24 గంటలలో పరీక్షించిన సంఖ్య	గత 24 గంటలలో పరీక్షించిన సంఖ్య
గోపాల్ పూర్	88	77	0.8	21.7	— 8.5
విశాఖపట్టణము	86	77	1.8	25.0	+ 5.7
కాకినాడ	87	77	0.1	21.0	+ 1.3
మచిలీపట్టణము	88	77	0.1	19.7	— 2.1
కర్నూలు	89	75	+	10.6	— 6.5
బళ్లారి	89	78	0.8	8.4	— 5.5
అనంతపురం
కడప	87	79	0.2	9.9	— 6.5
నెల్లూరు	90	75	0.2	7.9	— 1.9
మద్రాసు	89	77	0.2	12.0	— 1.8
కడపూరు	91	77	...	17.5	+ 4.6
చెన్నై	95	74	0.4	7.5	— 10.4
సేలము	92	75	...	7.6	— 9.8
కోయంబతూరు	88	71	...	5.5	+ 0.5
తిరుచనాపల్లి	95	77	...	4.7	— 4.8
చాగపట్టణము	89	79	...	9.8	+ 0.1
మధుర	96	76	0.1	2.9	— 7.6
పాంబన్	87	80	...	0.2	— 1.5
పాలంకోట	0.4	— 1.8
తిరువేండ్రము	85	76	+	81.9	+ 4.5
కొచ్చిన్	82	76	+	77.8	+ 7.6
కాలికట్టు	87	75	...	100.0	+ 15.1
మంగళూరు	80	74	0.2	128.8	+ 20.8
తెనకూరు	82	67	...	8.8	— 7.7
మెర్కార	70	62	0.5	111.6	+ 11.8
కొడైకనాల్	64	52	0.7	17.4	— 8.0
కూనూర్	69	54	0.4	11.5	—

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 0.8, గోపాల్ పూర్ లో 0.8, కాకినాడలో 0.1 వర్తించెను. మచిలీపట్టణములో కొద్దిగా చినుకులు బడెను. కర్నూలు విస్తారముగా ఉన్నది. దక్షిణమున పగటివేడిమి 3 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—అనంతపురం కురు తెలియలేదు. బళ్లారి లో 0.3 కడపలో 0.2 వర్తించెను. కర్నూలులో చినుకులు బడెను. కడపలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసు నెల్లూరులో 0.2 చుప్ప న వర్తించెను. మచిలీపట్టణముగా ఉన్నది. కడపూరులో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

హాజరుగా కొనసాగుచున్నాడు

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పాటుచేసిన టెర్మినియం లాభములపై నిపుటికి నలునదివంతున లిరిగి యిచ్చునధతుల

యొక్క వివరములు

ఈ దిగువవారికి వాసి కనుగొనుడు హిందూదేశములో ఇట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటి లేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్మెంట్ వేసరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించినారు.

వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి, కైకటి మద్రాసు. పోస్టుబాక్సు నెం 150 పిన్ కోడ్:—టి. వి. రాఘవయ్య, వార్తరక్ సర్కార్లు, చెజవాడ.

భారత యువకులకు నైనిక శిక్షణము

భారత శాసనసభలో చర్చ

(నిన్నటి తరువాత)

మూంజీగారి సమర్థన

“జీలమ్, జలందర్ పట్టణములయందలి నైనిక పాఠశాలల లో యితర విద్యార్థులను చేర్చుకొనవలెనని, అన్ని రాష్ట్రములకు వీలైన ఒక మధ్యస్థ దేశమునందొక పాఠశాల స్థాపించి మనయువకులను నైనికముగా తర్ఫీదుచేయవలెను. జాతి, వర్ణమత వివక్షతలేక 12-18 సంవత్సరముల యిడుగుల బాలుర నీ పాఠశాలలో చేర్చుకొనవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారు విశాలదృష్టితో నాలోచించి, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు ఆదర్శప్రాయముగా నుండగల యొక పాఠశాలను స్థాపించవలెనని కోరుచున్నాను.

కెప్టెన్ హరినామ్ సింగుగారి ప్రతిఘటన

నేనలో ఉద్యోగము చేసిన భారతీయోద్యోగియుల పిల్లలకే జలందర్, జీలమ్ లోని పాఠశాల లుద్దేశించబడినవియు, నితరులు యీ పాఠశాలలో చేర్చుకొనబడిరేని పాఠశాలలలోని క్రమశిక్షకు భంగము వాటిల్లననియు చెప్పి హరినామ్ సింగుగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి.

ద్వారక ప్రసాద్

నైనికముగా నుండుటకు దగిన వారనియు, తగినవారనియు భారతీయులను విభజించు భారత ప్రభుత్వపద్ధతిని ద్వారక నాథ సింగుగారు తీవ్రముగా ఖండించి జాతీయ రక్షణమునకు గాను నేనను విశాలమున వర్తకులపై పునర్నిర్మించవలసినదని కోరిరి.

కర్నూటకము

ఈ రెండు పాఠశాలలలో యిరువది చేర్చుకొన వలెనని చెప్పిన రాష్ట్రములలో తెలంగాణలో చెబులయన అనుసరించు కేజేటు దశములను తయారుచేయుటకు యిట్టి పాఠశాలను చాల స్థాపించవచ్చునని కర్నూట్ ప్రోవైర్ (మద్రాస్) గారు చెప్పిరి. ఈ పాఠశాలలలో తగిన విద్యార్థులనుండవలెను. పాఠశాలలలో వ్యాయామ క్రీడలకు సౌకర్యము లుండవలెను.

సర్దార్ కర్తారాం సింగు

హరినామ్ సింగుగారు చెప్పినదానిని సమర్థించుచు సర్దార్ కర్తారాం సింగుగారు ముచ్చటించిరి.

నైనిక కార్యదర్శి

తమ ప్రభుత్వపాఠశాలమును గావించుచు నైనిక కార్యదర్శి యగు టాటిల్ హంగు రిట్లు చెప్పిరి విరోధానుభవములములో చనిపోయినవారి జ్ఞాపకార్థమై ఈ పాఠశాలలు నిర్మింపబడెను. రాజులనుండియు, మహారాజులనుండియు మాత్రమే వీనికి ద్రవ్యము సహాయముచేయబడెను. జీలమ్ పాఠశాలలో 330 పిల్లలును, జలందర్ లో 244 పిల్లలును కలరు. మొదటి పాఠశాల భవనమునకు ఆరులక్షలు ఖర్చయ్యెను. రెండవదానికి 4 1/2 లక్షలు రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. ఒక్కొక్క దానికి సాలుకు 80 వేల రూపాయలు వ్యయమగుచున్నది. నైనిక రాయగారి కమిషనరులను, సాండ్ హార్టువుగోని విద్యాలయము నకు యువకులను తయారుచేయుటకును యీ పాఠశాలలు నిర్వహింపుచున్నవి. ఈ విద్యాలయములలో యితరపిల్లలను చేర్చుకొనబడుట వలెను, ఏ ఉద్దేశ్యమునకై ద్రవ్యము సహాయముచేయబడెనో, అందులకే ఆద్రవ్యము వినియోగింపబడవలెను. ద్రవ్యమును రెండల యితర భాగములలో గూడ నిట్టి పాఠశాలలు స్థాపించబడవలెనని తలచుచున్నాను. బొంబాయి రాజధానిలో మహారాష్ట్రీలకు విద్యాలయముకట్టి స్థాపించబడును. ఈ శిక్షణ యందు 1000 విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట సూచనయను. కాని నేనలో ఉద్యోగము లి వ్యతేని కారణముచే నైనిక ఆదాయము నుండి ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టబాలము. మూంజీగారు ఒక ఆదర్శప్రాయముగా నుండగల విద్యాలయమును కోరిరి. అట్టిని డేరాదూన్ లో నినివరకే కలదు. జాతి, మత, శాఖాభేదములను పాటించక యిచ్చుట విద్యార్థులను చేర్చుకొనబడుటకై ప్రజలకు యిచ్చబనించవలెను. మూంజీగారు, యితరులను తమవిధిని నెరవేర్చినచో ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను యిచ్చి సహాయము చేయగలరు. సంస్కరణ జరుగుటకు కాలముపట్టును. కాని వీజము లినివరకే నాలుబడినది. తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని జయకరు గారిని నేను కోరుచున్నాను.

జయకర్:—ప్రభుత్వమువారు శ్రీరంగనీరులు చెప్పుచో నే నెందుకు నా తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనవలెను.

పండిత మాలవ్యాగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయునని దనియు, స్వతంత్ర భారత దేశమునందు నైన్యమును నిర్మించుట భారతీయుల ప్రభుత్వ కర్తవ్యమనియు, దేశభక్తిగల నైనికులు మన కవసరమనియు అందువలన నేనలో జాతి, మత, వర్ణవివక్ష లుండరాదనియు చెప్పి తీర్మానమును బలపరిచిరి.

జయకర్ గారి ప్రత్యుత్తరము

(1) నేనలో నుద్యోగములు చేసినవారి పిల్లలను మాత్రమే గాక యితరులనుగూడ యీ రెండు పాఠశాలలలో చేర్చుకొనినచో ఈ పాఠశాల స్వయాపమెట్లు మారునో నాకు గోచరించుట లేదు. యుద్ధములో మరణించిన నైనికుల పౌత్రకచిహ్నముగా నేర్పరపబడిన యీ పాఠశాలలలో నితరులను చేర్చుకొన రాదని నిబంధనలో నెచ్చుటనైనను నా? విద్యార్థులను మూత్రము పంపుటకు ప్రభుత్వమునా రొప్పుకొనిరి. డబ్బున్నచో ముందెప్పుడో పాఠశాలలు పెట్టెదమని వారనుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి ప్రజలలో పాఠశాలలు లేదని చెప్పెను, వీజమును వేయవలసినదని మూంజీగారిని కోరుచున్నారు. నైన్యములో నుద్యోగులకు నుండదగిన యువకులకు నైనిక శిక్షణము నివ్వక వారి సందర్శని విప్లవకారులుగాను, రాజకీయ హంతకులుగాను ప్రభుత్వమువారు అమారుచేసినారు అని జయకరుగారు చెప్పిరి.

తీర్మాన మామోదించబడుట

వోటుకు పెట్టబడకయే తీర్మాన మామోదించ బడెను. యర భారతీశాసన సభ రేపు సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

శ్రీ ధన్వంతరి

కర్నాట కాయుక్తేద పక్షపత్రిక, శృంగేరి, మైసూరు జిల్లు

5 వ సంపుటము 1920 సంవత్సర లోక పుస్తకముగా 8-8-29 తేదీని వెలువడినది బాలికలకు వ్యాయము, శారీరీక పనిపత్తు మతేరియాజ్యము, అన్నము కంటె అటుకులే బలకరము, ప్రసిద్ధములగు కూలికలు, గోధూమ నిషత్తు, జలచికిత్స మున్నగు వ్యాసము లిందు కలవు. సాలు చందా మూడు రూపాయలు.

సీమకములములు నమ్మకమైన సామ్యము సంతుష్టికిం దనిచో, సామ్య వాదము యిప్పుడు బహుశా, క్యాటలాగు ఇనాం. బొంబాయి జ్యాయలరీమార్పు, 94 చె నాబజారు రోడ్డు, సామకూరుపేట, మద్రాసు.

తెలుగు కావ్యాచర్యము రు. 1-0-0 (సంస్కృతములో) దండిమహాకవి కావిన కావ్యాచర్య మనుఅలంకారశాస్త్ర గ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము. దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్ధత్యావ్యము) ,, 0-4-0 దేవమూర్తి, వివేకమూర్తి (సాగ్రంధము) ,, 0-4-0 సుబోధాపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనిని) ,, 0-4-0 ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంగ్లగీర్వాణవిద్యాలయము, కొల్హారు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

నవీన జర్నలు చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో మిక్కిలిఖ్యాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణాధితికలుగు అపరేపనులను ఇంజక్షనులున్ను లేవు. క్రియలు అత్యల్పము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పోష్టద్వారా చికిత్సలు చాల ఘనతచెందినవి. మిగతవివరములనుగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio) BIO-CHEMIST, 40, Central Avenue, Calcutta.

నాలుగుకార్యములు

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయిలో నెరవేర్చుట

నేను భావించుచు వచ్చుటకు బహులదేరినపుడు దారిలో బొంబాయిలో ఒకరోజు యుంటిని పాదముల నానుచు భృత్యులను నేను నెరవేర్చినవచ్చినది.

(1) విలీపారెలు జాతీయ పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో చేతిపనలు చేయుటకు నిర్మింపబడిన భాగమును తెరువవలెనని నన్ను కోరిరి. చాలమంది యువజనులే పాఠశాలకొరకు తమ జీవితములను ధారపోయుటకు దీక్షబూనిరి. ఈపాఠశాలను కాపాడుటయే తమకు ముఖ్యకర్తవ్యమని బొంబాయిలోని యావన్నుండి స్త్రీలును పురుషులునుగూడ గ్రహింపవలెను. జాతీయతకు ప్రతిహేతురగువారిచే మంచి యేర్పాటులు తో నడుపబడుచున్న పాఠశాలకంటె నెట్టి యేర్పాటులు లేకున్నను జాతీయపాఠశాలయే శ్రేష్ఠము. సకలసదుపాయములును లభించుచున్నను కట్టడ మొకదివల్లభవముగా నుండి ననుగూడ నది చెరసాలయే యైనచో దానికంటె శిథిలావస్థలో నుండిననుగూడ నొక చిన్న కుటీరమే శ్రేష్ఠము. జాతీయ పాఠశాలలో బాలురకును బాలికలకును దేశముపట్ల సంపూర్ణ మగు భక్తిని కలిగియుండవలె ననునదియే ప్రథమపాఠము. జాతీయతకు ప్రతిహేతురగు పాఠశాలలో విదేశప్రభుత్వముపట్ల సంపూర్ణ మగు భక్తిని కలిగి యుండవలె ననునదియే ప్రథమ పాఠము.

(2) భారత మహిళాసంఘ సేవాసదనము

భారత సేవకసంఘసభ్యులలో నొకరగు శ్రీయతి కర సనదాసు చిటాలియాగారు భారతమహిళాసంఘ సేవక మూలస్థానముగా నుండునిమిత్తము కట్టదలచిన యొకభవనమునకు శంఖుస్థాపనము చేయవలెనని నన్ను కోరిరి. నిరాడంబరముగా మహిళాసంఘ సేవచేయుట కితడు దీక్షబూనినను. ఇందులకు తన జీవితమును ధారపోయుటకు పూనుకొనినట్టియు ఓరిమి త్యాగము శాంతియు మున్నగు సగుణములను గలిగినట్టియును ఒక స్త్రీయును ఆమె ననుసరించుట కంగీకరించిన బాలికలును (కొద్దిమందియైన) లభించు వరకును యీనుండిర నిర్మాణ మనవసరమనియే నా అభిప్రాయముగాని చిటాలియాగారి కత్యధికమగు భక్తి విశ్వాసము లుండుటచే నేను సమ్మతించుటయేగాక 10 యేండ్ల క్రితము చిటాలియాగారును శ్రీమతి జయశీపెటిటెగారును చాల కష్టపడి సమకూర్చి నాకే సంగిన 25000 రూపాయలలో హెచ్చు మొత్తమునుగూడ నేనీ సంస్థకొసంగితిని. ఏయుద్యమమునకైనను ధైర్యశాలలను కలిగించుటయే ఘనమగు సేవ యగునుగాని భవనములను నిర్మించుటకాదు. సత్యములగు హృదయముల వాకర్షింపగల శక్తి యిటుక-సున్నములతో కట్టబడిన భవనములకు లేదు. సత్య నిరతులును ధీమంతులగువారు కోరినపుడెల్ల ఆట్టి భవనములు నిర్మితములగుచునేయుండును. ఎట్టిచైన నేను చిటాలియాగారి ఉదారోదయముల నీ భవనము నెరవేర్చగలుగునుగాక యనియే నేను ప్రార్థించెదను. ఇది నెరవేరకున్న నితనికి సౌఖ్యము కలుగ దని నే నెరుగుదును.

(3) అంధుల శరణాలయమునకు సహాయసభ

బొంబాయిలో తార్దేపులో అంధుల శరణాలయ మున్నది. దీనికి సహాయము చేయునిమిత్తము పనితా విక్రమమున జరిగిన సభ కర్మక్షత పరిపూర్వవలెనని నన్ను కోరిరి. ఈ శరణాలయభివృద్ధిచే నేనాకర్షింపబడి యిందుల కంగీకరింప లేదు. శ్రీయుతులు హెచ్. డి. ఛత్రపతి బి. ఖాంభటగార్లకు గల భక్తి విశ్వాసములవలననే నీ సంగీకరింపతిని. శ్రీయత హెచ్. డి. ఛత్రపతిగారి సోదరుడును అంధుడుగు డాక్టరు నీలకంఠరాయ ఛత్రపతిగారితోగూడ నాకు పరిచయము కలదు. దేశము అన్నా తరులుగా నన్ను కోట్లకొలది ప్రజల దుస్థితియే అంధుల స్థితి కంటెను దారుణముగా నుండుటచే నేను అన్నా తరుల సహాయార్థముపని చేయుటలో నిమగ్నుడనై యుంటినిగాన ఆంధుల విషయమున నెట్టిసేవయును చేయజాలక పోతిని. కాని యీమిత్ర శిద్ధికినిగల ఆద్యుత్తమును ఆకర్షణకై నేను లొంగిపోతిని. ఈ శరణాలయమునందుండు వారెట్టి సౌఖ్యము ననుభవించుచున్నారో వచ్చి పరిశీలించవలెననియును,

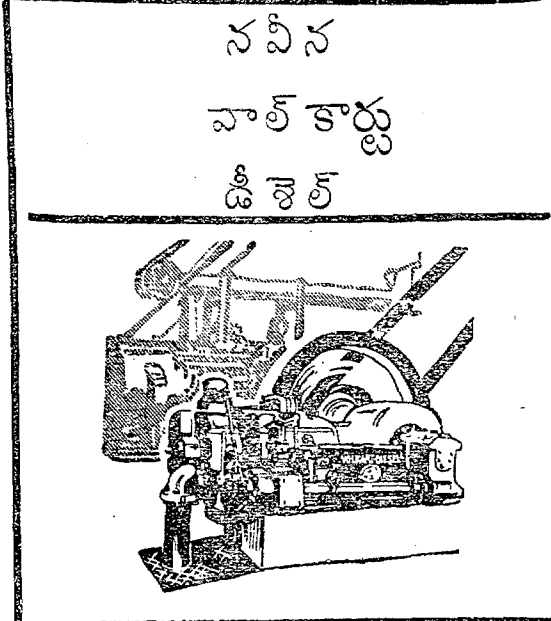
- 1. దానికి ధనము నొసగవలెననియును
2. లభించిన అంధుల నిచటికి పంపవలెననియును,

3. ఆటలు చేయుటకు మ్యూనిసిపాలిటీలు మున్నగు స్థానిక సంస్థలనుగూడ ప్రోత్సాహ పరుచువలెననియును సంస్థాపకులు కోరుచున్నారనిగాన దానశీలురును విమర్శకులును ఆటలు చేయదగును.

భారతదేశమున కేవలము అంధులగువారు 15,00,000 మంది కలరనియును, వారిలో 100కి 70 మంది సకాలమున చికిత్స చేయించుకొనినచో దృష్టిని బడయుగలిగినవారేయనియును, కేవలము ఆంధులు కాకున్నను చూపుతాగుగా కనపడనివారు 87,50,000 మందికలరనియును, బొంబాయిలో కొందఱు స్వార్థపరులు కొంతమంది గ్రుడ్డివాండ్రను పోషించుచు వారిని భిక్షులునకు పంపెదరనియును, ఈ ఆంధులలో నొక్కొక్కరికి రోజుకు 4, 5 రూపాయలు యాచకమునైన లభించుననియును ఆ ధనమునంతను వారిని పోషించెడువారే తీసికొనెదరనియునుగూడ సంస్థాపకులు తెలిపిరి. ఇట్టి ఆంధులకు ధనమిచ్చెడివారి దానమునుగూడ గ్రుడ్డిదానమే అనుచున్నది. కాన నిటుపైని ముప్పైవందలవట్టి ఆంధులకు ధనమునియ్యక తామియ్యదలచిన ధనమును యీ ఆంధుల శరణాలయమునకే పంపదగును. అప్పుడా ధనము అంధులకొరకే వినియోగింపబడును. ఇప్పుడు స్వార్థపరులు ఆంధులను సాధనముగాకొని ధనము వార్జించుటయే జరుగుచున్నదిగాని ఆ ధనము పూర్తిగా అంధులకొరకు వినియోగపడుట లేదు. ఈ శరణాలయములో అంధులు ఉచితరీతినిధనార్జనము చేయుటకు తగిన కృషులను వారికి నేర్పెదరు.

4 భారత తంత్రుకారక సంఘమువారి ఖాదీభండారు

అతివిశాలమును నూతనమునను నీ ఖాదీభండారుము కాలాచేరిలో (896 వ గృహమున) మున్నది. ఈసంస్థ యొడేండ్లనుండి పనిచేయుచున్నది. ఈ యేడేండ్లలోను 19 లక్షలరూపాయలు వెలగల ఖద్దరువిక్రయించబడెను. ఇప్పుడు బట్టలనమ్మెడువారు 21 మందియును కట్టుపనివారు 18 మందియును, బట్టలనుతుడుచు, రంగులువేయుట, అంచులనడ్డుట మున్నగుపనులను చేయు వారు మరి పెక్కుమందియును యిటు జీతములుపుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు. ఒకసంవత్సరమునకు కట్టుపనివారికి 15,000 రూపాయలును, బట్టలనుతుడువారికి 9500 ను, రంగులువేయువారికి 8800 ను, యిప్పుడు జీతముల లనముచ్చుచున్నది. 1660 రకముల ఖద్దరు బట్ట లిప్పు డెల్ల విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ రీతిగా యీ స్వల్పకాలమున ఖద్దరుకు కలుగుచున్న అభివృద్ధి చాలప్రోత్సాహ కరముగానే యున్నది. సద్భావముతో నొక్కసారి యీ భండారుకు వెళ్లినంతమాత్రముననే యెట్టివారికైనను గూడ ఖద్దరుపట్ల గట్టినమ్మకము కలుగుట నిశ్చయము. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 12-9-29)

హరిజాంటల్, 4 స్ట్రోకుల కోల్డు స్ట్రోంగు భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమగు నమ్మిక గలది. పంపింగును అన్ని పరిశ్రమలకు ఆదర్శనియ్యమైన ఇంజను. 7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక వైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. వాత్ కార్డు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్, అర్రీనియన్ బీధి, మద్రాస్. ప్రదర్శనము గల స్థానములు. చెంగుళ్ళూరు మధుర వెజవాడ కోయంబత్తూరు

చెన్నై బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 19-వ తేది గురువారము.

Table with 4 columns: Item Name, Unit, Price 1, Price 2. Rows include 1. ధాన్యములు (Wheat, Rice, etc.), 2. ధాన్యము పప్పులు (Lentils, Beans, etc.), 3. నూనెపప్పులు (Mustard, Sesame, etc.), 4. చిల్లరపప్పులు (Chickpeas, etc.), 5. ఇనుము (Iron), 6. నూలు (Thread), 7. లోహములు (Metals), 8. రంగులు (Dyes).

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

హాలాతి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టరు)
1 శేరు రూ

దర్శన ఉడుకులకు, మిక్కిలి నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల బురువ్యాధులకు గాఢకంటి.
బి. యస్. కాన్, ఆంగ్ల మేడికల్ స్టోర్స్, రామనాయుడువేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి ప్రేమతో మైన అన్ని కంపల సిరాలు ధరలు తగ్గించి కష్టపడిచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈ దినపత్రికమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆరీవియోకావీధి, మద్రాసు

మ లే రి యా త ది త ర జ్వ ర ము ల కు

వై రె క్స్

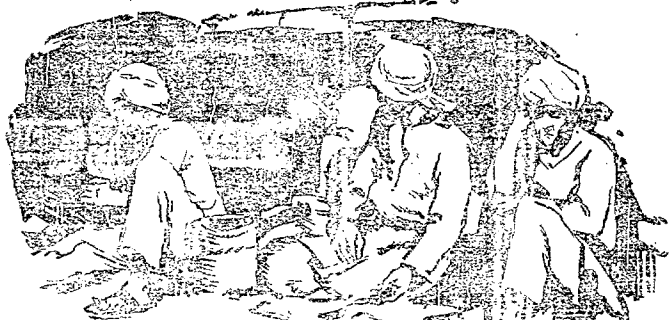
మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు.
దీనినువయోగించి ఆరోగ్యమును పొంది
న లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయ
మిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివ
రలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

నలుమువారికి సద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త పాఠ్యకింపు సరిగాచూచుకొనును.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

Before the MONSOON arrives

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేసవి మి జీవిత లంతము కలిగిపోయినవిచ్చుట, మీ శారీరకవృద్ధిని బలకరము కొనుటకు వలచినవిషయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బుమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compoundను నేమిప్పుడు. ఇందు జాతుకొవ్వలేమియు నుండవు. యుక్తిసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో వంటబడదు. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేడండుటకెట్టి ఆడేషణయులేదు. వైద్యశిఖా బులుచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లొంగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co., PHARMACEUTICAL CHEMISTS

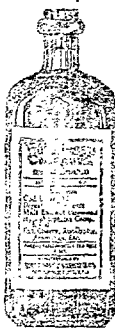
Des Moines

Iowa (U.S.A.)

బహుళంబున, పోయలందును కెమిస్ట్రవద్దను క్ర. జ. మునకు దొరుకును 5:68-2

WATERBURY'S

ఉష్ణ ప్రదేశముల కేర్పాటున దగుటవల్ల
COMPOUND ఎడరోజులలో కూడ యెడకుండ నుండి గండు. మంచిగుణమును యిచ్చుగలదు

AMRUTANJAN

Price 1
4 2 4

Best Indian Pain Balm Sold Every Where.

AMRUTANJAN DEPOT MADRAS & BOMBAY.

అద్భుతము! అతిరుజుపు!!

జ్యోతిషమునకు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్సర్వమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామూదాయక ఫలములు, పెక్కి సరి రమునకు విదత్తా ఫలములు. } 2-0-0
 2. డిటా 5 సరి రములకు } 5-0-0
 3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదత్తా ఫలములు } 8-0-0
 4. గ్రహస్థానము చేసి, పాదశతపల్లము కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావత్జీవము అంతర్దత్తా ఫలములు వ్రాయుటకు. } 25-0-0
- జనన కాలము లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, వర్ష రాలు పంపవలెను. పాస్టు ఖర్చులు వేలు.
హోరానిలయము, కింకరాబాదు, దక్కన్.

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు వైద్యరాజ ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో కాత్రియముగ సిద్ధపరుపబడిన
ఆయుర్వేదీయకావ్యధములు
విలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సహితముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాసనకు వ్రాయుడు
ఆయుర్వేదనిలయము
చింతలూరు, ఆలనూరుపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

చంద్రా నరసింహాచార్యులు... నేలం జంక్షన్
8 సరి అంటుమామిడిచెట్టు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, దబ్బా రు 7½. జామ, దాళిమ, అంజూరు, అంగూర్, సులాబి, క్రొటన్ను, పూలచెట్టు దబ్బా రు 5½. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలచెట్టు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలవృక్షచిత్తులు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలాగు ఇవ్వం.
Chandra Nareddy, P. O. Salem Junction
ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
(ద్వితీయ ముద్రణము)
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రమి, బెజవాడ.

సువర్ణసుందరసము
సర్వసేవామేహములకు
నంబివిజయంబిది
ఎటువంటి సహమేహములైన నగుదున్నను. ఇకాశక్తులు అనానందం. సోరుపట్టు మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనేకులు వాడిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున ఆసుభముగల కీ|| శే|| నేమూరిసుందరకాశ్రమిగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.
4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.
ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)